

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA ÚSTECKÉHO KRAJE

**DOPROVODNÝ DOKUMENT
STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY
NA ÚZEMÍ ÚSTECKÉHO KRAJE
NA OBDOBÍ 2017 – 2021**

Ústí nad Labem – aktualizace 2017

Obsah

1 ÚVOD	1
2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE	2
2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji	2
2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2016	7
2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR	9
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti	10
2.2.3 Oběti trestné činnosti	10
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti	11
2.3.1 Majetková kriminalita	11
2.3.5 Přestupky	13
2.3.6 Bezpečnost silničního provozu	13
2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje	14
2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji	16
2.5.1 Okres Děčín	16
2.5.2 Okres Chomutov	18
2.5.3 Okres Litoměřice	19
2.5.4 Okres Louny	20
2.5.5 Okres Most	22
2.5.6 Okres Teplice	23
2.5.7 Okres Ústí nad Labem	24
2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2016 v porovnání s rokem 2015	25
2.6 Analýza rizikovitosti územních jednotek v kraji	29
2.6.1 Rizikovitost okresů Ústeckého kraje v roce 2016	30
3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	32
3.1 Základní demografické údaje	32
3.2 Vývoj počtu obyvatel	32
3.3 Věková struktura obyvatelstva	33
3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva	34
3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje	34
3.6 Průmysl v regionu	34
3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost	35
3.8 Školství	36
3.9 Sociální služby a zdravotnictví	36
3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)	37
3.10.1 Děti a mládež	37
3.11.2 Dospělí	56
4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	60
4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR	60
4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020	62
4.1.3 Typy projektů prevence kriminality	64
4.1.4 Policie ČR	68
4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	72
4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování	72
4.2.2 Financování sociálních služeb	74
4.2.2 Financování sociálních služeb	75
4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ	76
4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	76
4.4.1 Probační programy pro mládež realizované v kraji	77
4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	78
4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči	79
4.5.2 Programy vyhlašované MŠMT	80
4.6.1 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY	81
4.6.2 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity	83
4.6.3. Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity	84
4.6.4 Agentura pro sociální začleňování	84
4.7 RADA VLÁDY ČR PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY	85
4.8 ÚSTECKÝ KRAJ	87
4.8.1 Odbor sociálních věcí	87
http://www.kr-ustecky.cz/evropska-poradna-ebs-dresden/ds-99826/archiv=0&p1=204835	88
4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	88

4.10 NADACE A NADAČNÍ FONDY	89
5 VÝSLEDKY A SHRnutí.....	90
6 ZÁVĚR.....	92
Seznam použité literatury.....	93
Internetové zdroje	93
Seznam použitých zkratk	94
Seznam tabulek	95
Seznam grafů.....	96
PŘÍLOHA.....	97

1 ÚVOD

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Systém prevence kriminality je v novém strategickém dokumentu členěn do tří úrovní, stejně jako v předchozím dokumentu: republikové, krajské a lokální.

Kraje koordinují preventivní aktivity na svém území. Zároveň je kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj plánuje preventivní aktivity na svém území a zároveň pomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

Na realizaci aktivit prevence kriminality může kraj a obce obdržet finanční dotaci ze státního rozpočtu na základě předložených projektů obcí a kraje v Programu PK MV pro konkrétní rok. V roce 2017 bylo v rámci Ústeckého kraje podáno 46 projektů z 19 měst a obcí. Ústecký kraj podal 2 projekty. Celkem bylo žádáno o 9.144.000 Kč.

Aby kraj a obce mohly finanční prostředky na programy prevence kriminality čerpat, je třeba, aby splnily podmínky nastavené Strategií PK ČR. Mezi hlavní podmínky kraje patří zpracovat strategii prevence kriminality. Ústecký kraj má zpracovaný strategický dokument na období pěti let – Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017 – 2021. Součástí tohoto dokumentu je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza, tím jsou vytvořeny podmínky pro organizaci systému krajské úrovně prevence kriminality.

Strategie prevence kriminality kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází přitom z priorit a strategických cílů PK ČR, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Podkladovým materiálem pro tvorbu tohoto strategického dokumentu a preventivních programů je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Ta je rozdělena na tři části:

1. **analýza kriminality v kraji** – rozbor vývoje trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých lokalitách kraje, rozbor kriminality podle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí,
2. **socio-demografická analýza** – rozbor vybraných ukazatelů kraje – vývoj nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura obyvatelstva a jiné. Pozornost je zaměřena především na analýzu vybraných skupin **obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením**,
3. **institucionální analýza pro oblast prevence kriminality** se zaměřuje na činnost subjektů působících na poli prevence kriminality a prevence sociální (orgány státní správy, samosprávy, neziskového a komerčního sektoru). Rozbor byl rozdělen **podle působnosti jednotlivých resortů ministerstev** a jiných centrálních orgánů (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Byl proveden přehled dotačních titulů jednotlivých resortů, ze kterých jsou financovány preventivní aktivity. Větší pozornost byla věnována vybraným sociálním službám, jako hlavním nositelům aktivit sociální prevence.

Aktualizaci Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje provedla Pracovní skupina pro prevenci kriminality Ústeckého kraje složená ze zástupců institucí veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tato pracovní skupina zpracovala také Strategii prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021 (dále jen Strategie kraje).

2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE

2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji

Nejvyšší podíl na počtu trestných činů v absolutních číslech má hlavní město Praha (56 432), následují kraje Moravskoslezský (26 528), Středočeský (22 124), Jihomoravský (21 599) a Ústecký (18 377). Nejnižším počtem trestných činů v absolutních číslech jsou zatíženy kraje Karlovarský, Pardubický, Vysočina a Královéhradecký kraj (viz tabulka 1).

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích byl opět obdobný. Ve všech krajích došlo v roce 2016 k meziročnímu poklesu počtu zjištěných trestných činů. K nejvýraznějšímu poklesu kriminality v absolutních číslech došlo v Praze a Moravskoslezském kraji. Dle poslední statistiky poklesl počet zjištěných trestných skutků v Ústeckém kraji v roce 2016 oproti roku 2015 o 2 684 činů.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel (tzv. indexace), pak na prvním místě zůstává tradičně hl. m. Praha (440,7 trestných činů), kterou s velkým odstupem následují kraje – Ústecký (223,73 tr. činů) a **Moravskoslezský (219,26 tr. činů)**. Skladba i pořadí krajů, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností, zůstává v průběhu sledovaných let stejná, mění se pouze pořadí. Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Pardubický (114,74 tr. činů), Vysočina (117,61 tr. činů) a Zlínský (126,74 trestných činů).

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita a možnosti odhalování v nových oblastech (např. oblast kyberšikany či jiných trestných činů, které se odehrávají v kyberprostoru) a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2015 a 2016 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Počet obyvatel		Celková TČ – abs. Počet			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2016
	k 31.12.2016	změna proti roku 2015	rok 2015	k 31.12. 2016	změna – 16-15	rok 2015	2016	změna –16-15 (index)	
ČR	10 578 820	24 977	247 628	217 927	-29 701	236,29	206	-30,29	
Praha	1 280 508	21 429	64 095	56 432	-7 663	519,0	440,7	-78,3	1.
Středočeský	1 338 982	23 683	25 442	22 124	-3 318	200,5	165,23	-35,27	10.
Jihočeský	638 782	1 482	12 595	10 816	-1 779	198,5	169,32	-29,18	7.
Plzeňský	578 629	3 506	10 512	9 679	-833	184,0	167,27	-16,73	9.
Karlovarský	296 746	-2 547	5 737	4 983	-754	189,0	167,92	-21,08	8.
Ústecký	821 377	-2 595	21 061	18 377	-2 684	254,3	223,73	-30,57	2.
Liberecký	440 636	1 785	11 154	9 186	-1 968	254,7	208,47	-46,23	4.
Královéhradecký	550 804	-786	8 575	7 286	-1 289	154,7	132,27	-22,43	11.
Pardubický	517 087	715	6 812	5 933	-879	132,0	114,74	-17,26	14.
Vysočina	508 952	-943	6 880	5 986	-894	134,4	117,61	-16,79	13.
Jihomoravský	1 178 812	5 959	23 828	21 599	-2 229	205,0	183,2	-21,8	5.
Olomoucký	633 925	-1 786	12 609	11 600	-1 009	197,5	182,99	-14,51	6.
Moravskoslezský	1 209 879	-7 797	30 364	26 528	-3 836	246,1	219,26	-26,84	3.
Zlínský	583 698	-1 563	7 964	7 398	-566	135,0	126,74	-8,26	12.

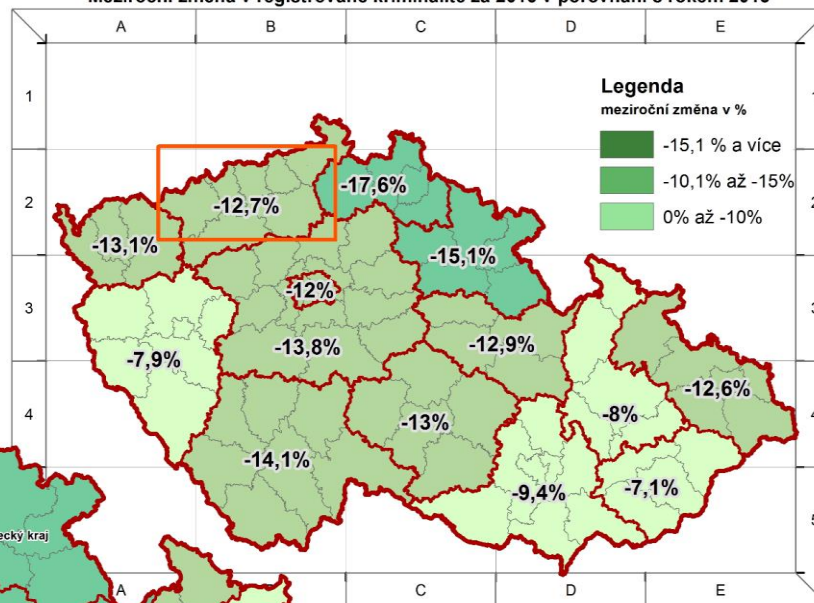
Zdroj: KŘPČR ÚK, 2017

Bezpečnostní situace v Ústeckém kraji za rok 2016 v porovnání s rokem 2015

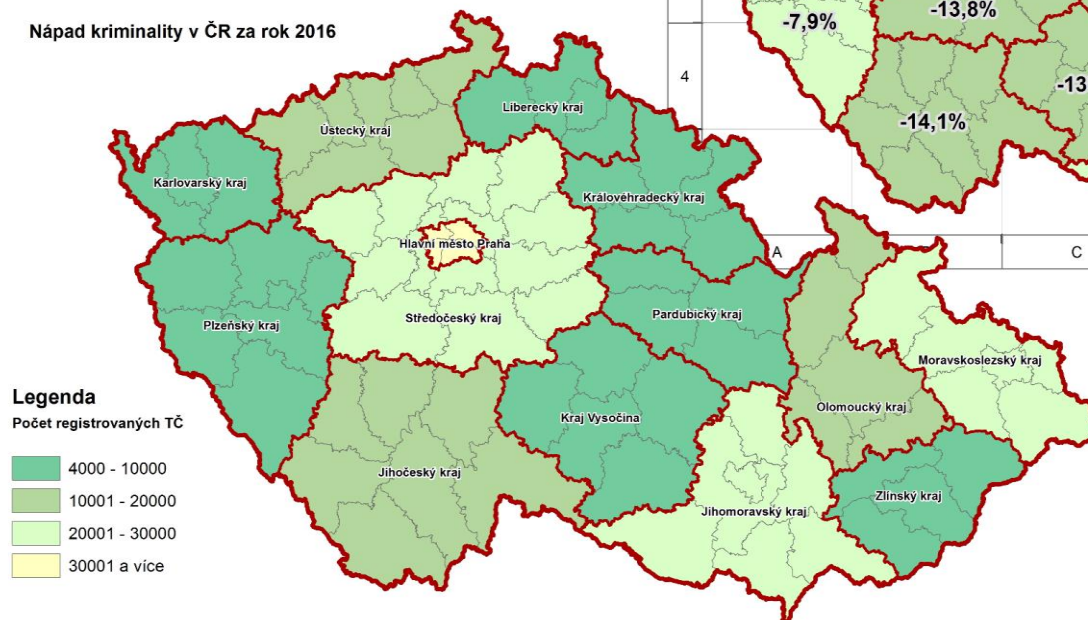
porovnání s ostatními kraji v ČR

ČESKÁ REPUBLIKA	KRIMINALITA 2015	KRIMINALITA 2016	ROZDÍL	ROZDÍL v %
KŘP hl. m. Prahy	64 095	56 432	-7 663	-12,0%
KŘP Jihočeského kraje	12 595	10 816	-1 779	-14,1%
KŘP Jihomoravského kraje	23 828	21 599	-2 229	-9,4%
KŘP Karlovarského kraje	5 737	4 983	-754	-13,1%
KŘP kraje Vysočina	6 880	5 986	-894	-13,0%
KŘP Královéhradeckého kraje	8 575	7 286	-1 289	-15,0%
KŘP Libereckého kraje	11 154	9 186	-1 968	-17,6%
KŘP Moravskoslezského kraje	30 364	26 528	-3 836	-12,6%
KŘP Olomouckého kraje	12 609	11 600	-1 009	-8,0%
KŘP Pardubického kraje	6 812	5 933	-879	-12,9%
KŘP Plzeňského kraje	10 512	9 675	-837	-7,9%
KŘP Středočeského kraje	25 442	22 124	-3 318	-13,0%
KŘP Ústeckého kraje	21 061	18 377	-2 684	-12,7%
KŘP Zlínského kraje	7 964	7 398	-566	-7,1%

Meziroční změna v registrované kriminalitě za 2016 v porovnání s rokem 2015

Nápad kriminality v ČR za rok 2016

Legenda
Počet registrovaných TČ

- 4000 - 10000
- 10001 - 20000
- 20001 - 30000
- 30001 a více

zpracoval: GBC 282594
Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
Oddělení vztahového řízení
Použití dat: PČR, ČSÚ, ČÚZK, CENIA © 2016

Zdroj: KŘ PČR ÚK 2017, Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území Ústeckého kraje za rok 2016 ve srovnání s rokem 2015

Z tabulky 1 vyplývá, že stejně jako v ostatních krajích ČR, tak i v Ústeckém kraji, došlo v roce 2016 k poklesu trestné činnosti. V roce 2016 zde bylo spácháno 18 377 trestných činů, což je o 2 684 trestných skutků méně než v roce 2015. V indexovém vyjádření to představuje snížení o více než 30 zjištěných skutků na 10 tis. obyvatel (223,7). **Kriminalita v Ústeckém kraji meziročně klesla o dalších téměř 13 % (v minulém roce byl zaznamenán pokles téměř devatenáctiprocentní).** Ústecký kraj je v indexovém vyjádření kriminality na 2. místě mezi kraji ČR, a to po hlavním městě Praze.

Vývoj kriminality (zjištěné) v Ústeckém kraji do roku 2010 klesal, v roce 2011 mírně vzrostl. Rok 2012 se pak vyznačoval poklesem kriminality ve všech krajích ČR, aby v roce 2013 opět zjištěný počet trestných činů narostl. Tento nárůst byl ovlivněn amnestií na počátku tohoto roku. Od roku 2014 dochází každoročně k poklesu nápadu trestné činnosti. V Ústeckém kraji byl zaznamenán v rámci srovnání absolutního počtu trestných činů s ostatními kraji ČR čtvrtý nejvyšší pokles. Ve srovnání indexového vyjádření nápadu šlo také o čtvrtý nejvyšší pokles v rámci ČR. **Od roku 2011 do roku 2016 Ústecký kraj zaznamenal více než třetinový pokles nápadu trestné činnosti.** Zaznamenaný pokles je pozitivním jevem, nicméně je nutné zdůraznit, že nálada ve společnosti tomuto statisticky žádoucímu vyjádření, neodpovídá, a to minimálně v Ústeckém kraji.

Přetrvávající nepříznivý stav je v Ústeckém kraji zapříčiněn více faktory. Za nejvýraznější lze nadále označit nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v mezikrajském srovnání (k 31. 12. 2016 7,79 %). Dále sem patří nízká kvalifikace zde žijících lidí, vysoký podíl sociálně vyloučených lokalit a počet obyvatel v nich žijících v rámci kraje (počet obyvatel v těchto lokalitách se zvedl z 22 na 38,5 tisíce (GAC: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR: 2015, str. 32), celkovou strukturou obyvatel kraje. Od roku 2014 dochází k poklesu trestné činnosti. Ten v porovnání s roky 2013 a 2016 poklesl o 11 471 trestných činů, což činí více než 38 %. **Důvody k tomuto vývoji mohou být různé: skutečný pokles trestné činnosti, její přesun od trestné činnosti do přestupkové, vyšší tolerance (nenahlašování drobné majetkové kriminality) obyvatel k trestné činnosti, přesun trestné činnosti do oblastí, kde je tato obtížně odhalována (kyberprostor).** Nálada ve společnosti příliš neodpovídá optimistickému trendu v podobě výrazného snižování trestné činnosti. Z tohoto důvodu se dá odhadovat, že spíše nastal přesun trestné činnosti, tak jak bylo uvedeno výše, než že by došlo k takto významnému snížení.

Také u celkové kriminality v rámci celé České republiky je sledován obdobný vývoj, tedy že zjištěný počet trestných činů opět meziročně klesl (konkrétně o 41 032 skutků, tj. o 14,2 %). Tuto skutečnost pak podtrhuje vývoj celkové kriminality v jednotlivých krajích (viz Tabulka 2). Za celou Českou republiku ve sledovaných letech 2012 až 2016 došlo k poklesu evidované trestné činnosti o téměř 30 %. Při porovnání jednotlivých krajů patří Ústecký kraj k těm s nejvyšším poklesem trestné činnosti mezi roky 2012 až 2016 (pokles v roce 2016 oproti roku 2012 o téměř 33 %). Obdobně vysoký pokles trestné činnosti zaznamenal Středočeský kraj (o téměř 38 %), Karlovarský kraj (34,27 %) a Moravskoslezský kraj (34,69 %). Naopak nejnižší pokles nápadu trestné činnosti v roce 2016 ve srovnání s rokem 2012 zaznamenal Zlínský kraj (16,75 %) a Olomoucký kraj (o 19,25 %).

Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2012 až 2016 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Evidovaná celková trestná činnost					meziroční vývoj v %				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012 až 2013	2013 až 2014	2014 až 2015	2015 až 2016	2012 až 2016
ČR	304 528	325 185	288 660	247 628	217 927	6,8	-11,23	-14,21	-12,00	-28,43
Praha	72 342	81 837	71 828	64 095	56 432	13,1	-12,2	-10,77	-11,95	-21,99
Středočeský	35 612	37 350	31 118	25 442	22 124	4,9	-16,7	-18,24	-13,04	-37,87
Jihočeský	14 005	15 020	14 683	12 595	10 816	7,3	-2,2	-14,22	-13,55	-22,77
Plzeňský	12 822	13 713	11 991	10 512	9 679	6,9	-12,6	-12,33	-7,92	-24,51
Karlovarský	7 582	8 198	6 726	5 737	4 983	8,1	-18,0	-14,70	-13,14	-34,27
Ústecký	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377	8,8	-13,1	-18,77	-12,74	-32,99
Liberecký	13 003	13 963	12 504	11 154	9 186	7,4	-10,4	-10,80	-17,64	-29,35
Královéhradecký	10 785	10 787	10 181	8 575	7 286	0	-5,6	-15,77	-15,03	-32,44
Pardubický	8 994	9 091	8 380	6 812	5 933	1,1	-7,8	-18,71	-12,90	-34,03
Vysočina	8 543	8 761	8 107	6 880	5 986	2,6	-7,5	-15,10	-12,99	-29,93
Jihomoravský	29 533	29 806	27 109	23 828	21 599	0,9	-9,1	-12,10	-9,35	-26,86
Olomoucký	14 367	14 768	14 066	12 609	11 600	2,8	-4,8	-10,36	-8,00	-19,25
Moravskoslezský	40 623	42 846	37 233	30 364	26 528	5,5	-13,1	-18,45	-12,63	-34,69
Zlínský	8 887	9 197	8 807	7 964	7 398	3,5	-4,2	-9,57	-7,10	-16,75

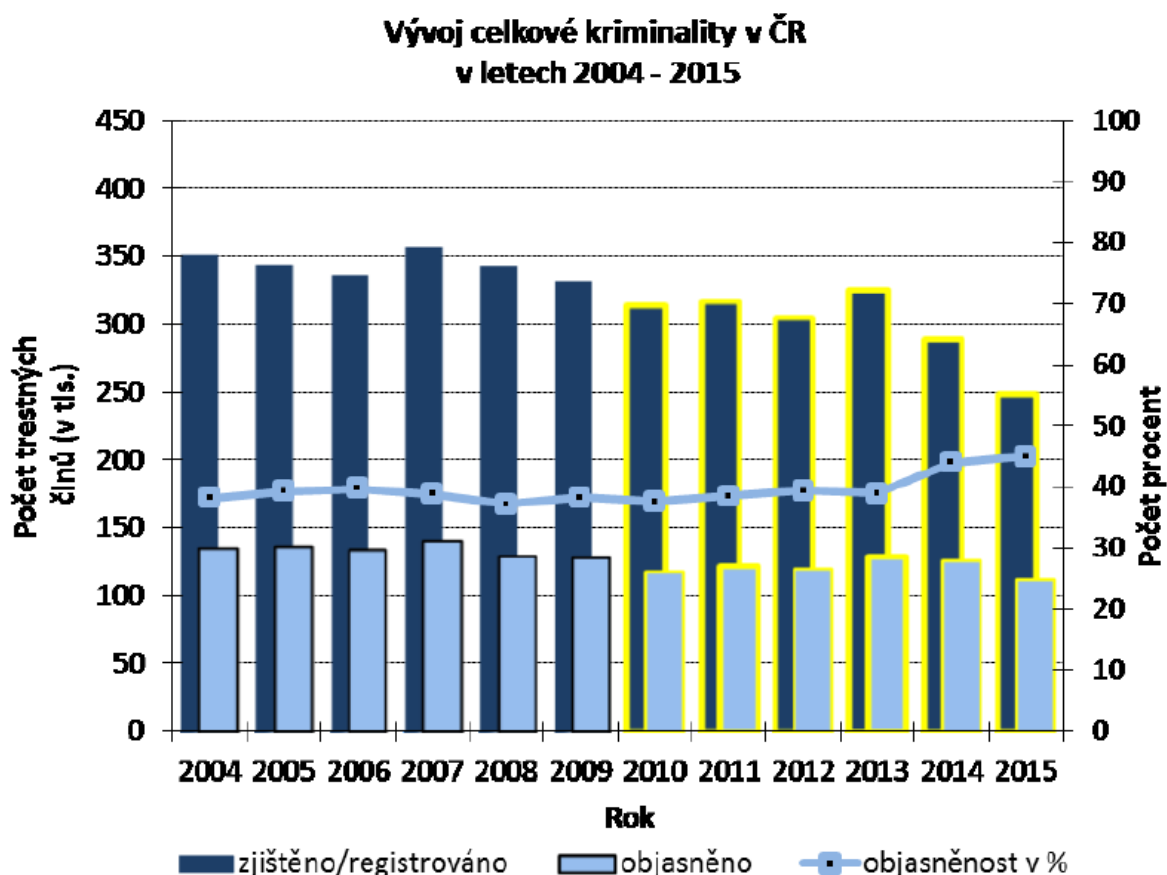
Zdroj: KRPČR ÚK, 2017

Základní údaje o trestné činnosti v rámci České republiky:

Celková kriminalita	218 162	(-29 466, -11,8 %)
Počet přímo objasněných skutků	101 678	(-10 463, -9,3 %)
Počet dodatečně objasněných skutků	14 439	(+497, +3,5 %)
Počet objasněných skutků celkem	116 117	(-9 966, -7,9 %)
Objasněnost přímá	46,6 %	(+1,4 %)
Počet stíhaných osob	93 379	(-8 504, -8,3 %)
Výše zjištěných škod	24,8 mld. Kč	(-2,1 mld. Kč, -7,8 %)
Výše zajištěných hodnot	41,5 mil. Kč	(-376,8 mil. Kč, -90 %)

Zdroj: MV ČR 2017

Graf 1 – Vývoj celkové kriminality v ČR v letech 2004 - 2015

Zdroj: MV ČR, 2016

Níže je sestaveno pořadí zatíženosti krajů (VÚSC) dle počtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel v roce 2014, v závorce je pro porovnání uveden index zjištěných trestných činů v roce 2015. Ústecký kraj se s 254,3 trestnými činy řadí na třetí místo mezi kraji v ČR. Na prvním místě je tradičně Praha s 519 trestnými činy, na druhém místě je Liberecký kraj, který v indexovém vyjádření „předběhl“ Ústecký kraj o pár desetín (liší se ve statistikách MV, je způsobeno odlišným počtem obyvatel, z kterého bylo vycházeno při výpočtu). V tomto porovnání je evidováno nejméně trestných činů v Pardubickém kraji (132 na 10 tisíc obyvatel), kraji Vysočina (134,4) a Zlínském kraji (135,0). Oproti roku 2014 došlo k dílčím změnám v pořadí jednotlivých krajů, ve všech krajích bylo zaznamenáno snížení počtu trestných činů.

1. Praha – 440,7 (r. 2015 – 519,0)	8. Karlovarský – 167,9 (r. 2015 – 189,0)
2. Ústecký – 223,7 (r. 2015 – 254,3)	9. Plzeňský – 167,3 (r. 2015 – 184,0)
3. Moravskoslezský – 219,3 (r. 2015 – 246,1)	10. Středočeský – 165,2 (r. 2015 – 200,5)
4. Liberecký – 208,5 (r. 2015 -254,7)	11. Královéhradecký – 132,3 (r. 2015 – 154,7)
5. Jihomoravský – 183,2 (r. 2015 – 205,0)	12. Zlínský – 126,7 (r. 2015 – 135,0)
6. Olomoucký – 183,0 (r. 2015 – 197,5)	13. Vysočina – 117,6 (r. 2015 – 134,4)
7. Jihočeský – 169,3 (r. 2015 – 198,5)	14. Pardubický – 114,7 (r. 2015 – 132,0)

2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2016

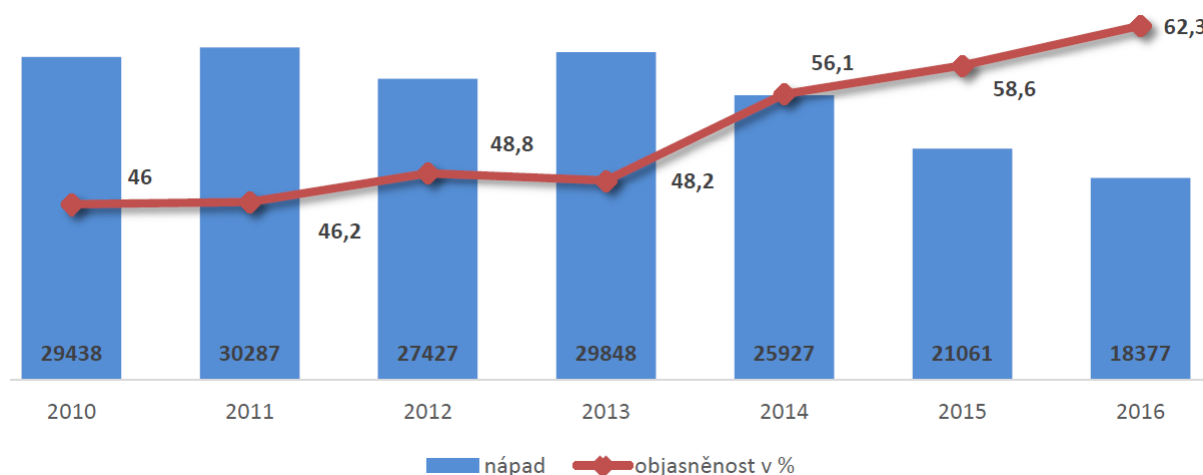
Z hlediska **celkového vývoje kriminality** se trestná činnost v Ústeckém kraji pozvolna v letech 2008-2010 snižovala, v roce 2011 došlo ke zvýšení. V roce 2012 pak došlo k výraznému meziročnímu snížení celkové evidované trestné činnosti v Ústeckém kraji. V roce 2013 byl zaznamenán opětovný nárůst celkové evidované trestné činnosti, která se blížila roku 2011. To bylo způsobeno několika faktory – neustále narůstajícím počtem osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách v rámci kraje, celkovou strukturou obyvatel (nízká kvalifikace) a zejména udělenou amnestií na počátku roku 2013. V roce 2014 došlo k poklesu celkové evidované trestné činnosti. Výrazný pokles pokračoval i v letech 2015 a 2016. Tato skutečnost je znázorněna grafem 2 na následující stránce.

V roce 2016 byl nejvyšší pokles opět zaznamenán u **majetkové trestné kriminality** (pokles o 1 795; tj. o 17 %), dále významně poklesla také **hospodářská kriminalita** (-310; -11,3 %). Také v kategorii **násilné trestné činnosti** došlo k poklesu (-94; - 5,8 %).

V roce 2016 došlo v druhém roce po sobě k poklesu hospodářské trestné činnosti, a tedy k zastavení zvyšování tohoto druhu trestné činnosti z let 2013 a 2014.

V oblasti **mravnostní trestné činnosti** zůstala kriminalita na stejné úrovni jako v roce 2015. U této trestné činnosti je velmi významným nástrojem internet. Rozsáhlé využívání sociálních sítí a s tím spojená malá internetová gramotnost usnadňuje páčání trestné činnosti po internetu. V roce 2016 zaznamenala také **drogová kriminalita** mírný pokles, přesto je Ústecký kraj třetí nejzatíženější lokalitou v rámci ČR v této oblasti. Pokles skutků však nebyl plošný na všech územních odborech Policie ČR, k navýšení došlo u územního odboru v Děčíně a Litoměřicích. Drogovou problematikou se v našem kraji zabývá TOXI tým Krajského ředitelství PČR ÚK. I v této oblasti se dostává ve významné míře ke slovu internet a sociální sítě – prostřednictvím jich probíhá komunikace mezi dealery a konzumenty. Zvýšil se podíl romského etnika na distribuci drog, neustále se navyšuje zneužívání narkotik mládeží.

Graf 2 – Vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2010 – 2016

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2017

Tabulka 3 – Základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2016

kriminalita celkem	18377	(-2684)			
kriminalita na 10 tis. obyvatel	224	(-30)	způsobené škody	1 110 mil. Kč	(+10,7 %)
objasněno skutků	11445	(-907)	zajištěné škody	140,4 mil. Kč	(+8,2 %)
stíháno osob	12 691	(+561)	ZPR počet skutků	4327	(-741)
objasněnost v %	62,3 %	(+3,6 %)	ZPR stíháno osob	3933	(-708)

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2017

Výše uvedená tabulka 3 dokládá, že v Ústeckém kraji došlo k výraznému snížení celkové kriminality, tuto skutečnost také kopíruje indexové vyjádření. Oproti předchozímu roku došlo k navýšení počtu stíhaných osob, také způsobené škody byly vyšší.

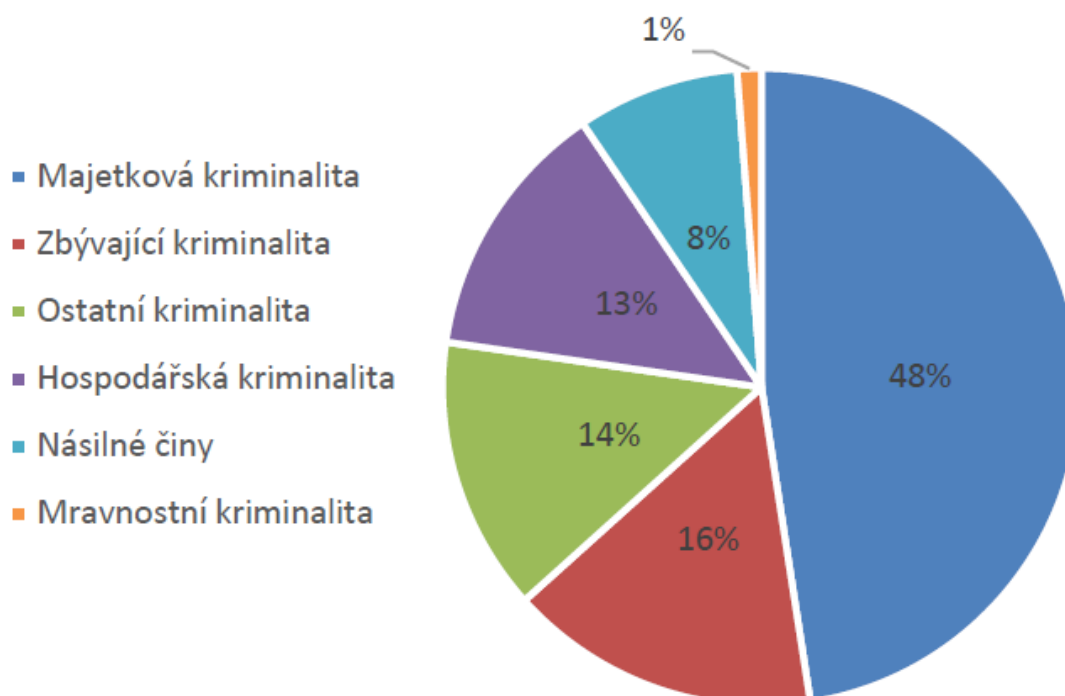
Tabulka 4 – Územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly

nejvyšší počet skutků	Ústí nad Labem	3210	(-384)	nejnižší počet skutků/10 tis. obyv.	Louny	164	(-19)
	Děčín	3136	(-180)		Litoměřice	168	(-38)
nejvyšší počet skutků/10 tis. obyv.	Ústí nad Labem	269	(-32)	nejvyšší % nárůst skutků	bez nárůstu		
	Most	242	(-73)				
nejnižší počet skutků	Louny	1421	(-167)	nejvyšší % pokles skutků	Most	-23,2 %	
	Litoměřice	1982	(-473)		Litoměřice	-19,3 %	

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2017

Tabulka 4 se věnuje územnímu rozložení kriminality. Největší podíl trestné činnosti v absolutních číslech byl zaznamenán u územního odboru v Ústí nad Labem a Děčíně. Po tzv. indexaci, tj. přepočtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel bylo nejvíce trestných činů spácháno také v územním odboru Ústí nad Labem a v Mostě.

Graf 3 – Struktura kriminality v Ústeckém kraji 2016

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2017

Graf 3 znázorňuje podíly kriminality v Ústeckém kraji v roce 2016. Nejvíce – téměř polovinu tvoří majetková kriminalita, 16 % je zastoupená zbývající kriminalita, třetí nejvyšší podíl zaujímá ostatní kriminalita se 14 % a čtvrtá s 8 % je hospodářská kriminalita.

2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR

Kriminogenní faktory v regionu zůstávají shodné jako v předcházejících obdobích. Významnou úlohu zde má vysoký počet tzv. **sociálně vyloučených lokalit** na území Ústeckého kraje, kde se soustřeďují rodiny plně závislé na dávkách státní sociální podpory, či spíše dávkách hmotné nouze. Na počátku roku 2015 byla aktualizována Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR – dle této analýzy se počet sociálně vyloučených lokalit zvýšil z 63 na 89, počet osob v těchto lokalitách žijících vzrostl z 22 tisíc na 38,5 tisíce. Nízká úroveň vzdělanosti a právního vědomí těchto osob omezuje jejich možnosti uplatnění na trhu práce, což v důsledku vede k nižším příjmům a snížení jejich životní úrovně. Ve snaze zlepšit si životní úroveň se dopouštějí často trestné činnosti. Rovněž vysoká míra frustrace z praktické nemožnosti dosáhnout na statky (symbolizující v současné době u většinové společnosti úspěch), přispívá u těchto osob k agresivitě vůči svému okolí a u dospívající generace pak také vůči vrstevníkům. Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let činil k 31. 12. 2016 v Ústeckém kraji 7,8 %. Ke konci roku 2015 činil tento ukazatel 8,9 %, což ukazuje sice na příznivý trend, který je patrný v celé ČR, nicméně Ústecký kraj zaostává nad republikovým průměrem o 2,6 %.

Vlivem **migrace** osob ze sociálně vyloučených lokalit do oblastí, kde nebyly osoby s nízkým sociálním statusem dosud registrovány (nebo jen minimálně), dochází k rozšíření kriminogenního chování do nových lokalit, čímž roste nebezpečí vzniku nových vyloučených lokalit, nebo rozšíření stávajících vyloučených lokalit (např. na teritoriu územních odborů Děčín, Chomutov, Most, Teplice), což dokládá výše zmíněná aktualizovaná Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR. V souvislosti s tímto jevem pak dochází k devalvaci cen nemovitostí v dříve lukrativních lokalitách a následnému stěhování sociálně vyloučených do takovýchto lokalit.

S výše uvedeným také souvisí **dlouhodobá a vysoká nezaměstnanost**, která v sociálně vyloučených lokalitách dosahuje odhadem 80 %. Zde je vhodné uvést, že jde o oficiální nezaměstnanost. Mnozí z obyvatel sociálně vyloučených lokalit pracují, jedná se však o nelegální zaměstnání.

V Ústeckém kraji stále zůstává významným kriminogenním faktorem narůstající **spotřeba (a s tím související výroba a distribuce) návykových látek** a vysoký počet jejich konzumentů, a to zejména v sociálně vyloučených lokalitách kraje. Dalším trendem v této problematice je masivní zneužívání narkotik, zvláště marihuany, mládeží.

Nezanedbatelným faktorem je také **průmyslová minulost** Ústeckého kraje, s kterou souvisí velká sídlištní zástavba prakticky ve všech větších městech kraje, na tu pak navazuje anonymita obyvatel, ale i pachatelů trestné činnosti.

Tradičním kriminogenním faktorem je dále skutečnost, že Ústecký kraj je příhraniční kraj se **společnou hranicí se SRN**, jímž vedou hlavní migrační trasy (železniční koridor na trase Vídeň – Praha – Berlín a Budapešť – Praha – Berlín, trasa dálnice D8 – BAB17 (Praha – Drážďany). Přímé sousedství se SRN a návštěvy občanů SRN v příhraničí mimo jiné generují podmínky pro krádeže osobních automobilů a vloupání do osobních automobilů.

Již standardními kriminogenními faktory se staly **společenské jevy**, které se nijak neodlišují od situace v okolních regionech, např. ochota obchodníků (zastavárny, bazary, výkupny barevných kovů) koupit zboží pocházející z trestné činnosti, neochota občanů spolupracovat s policií a následně svědčit u soudu apod. Pozitivně se projevila legislativní změna v podobě příkazu bezhotovostního výkupu kovů ve sběrnách.

Nadále pokračoval pokles aktivit **pravicových extremistů**. Protiromská tematika byla nahrazena tematikou protimigrační a protiislamistickou.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.2.2 Pachatelé trestné činnosti

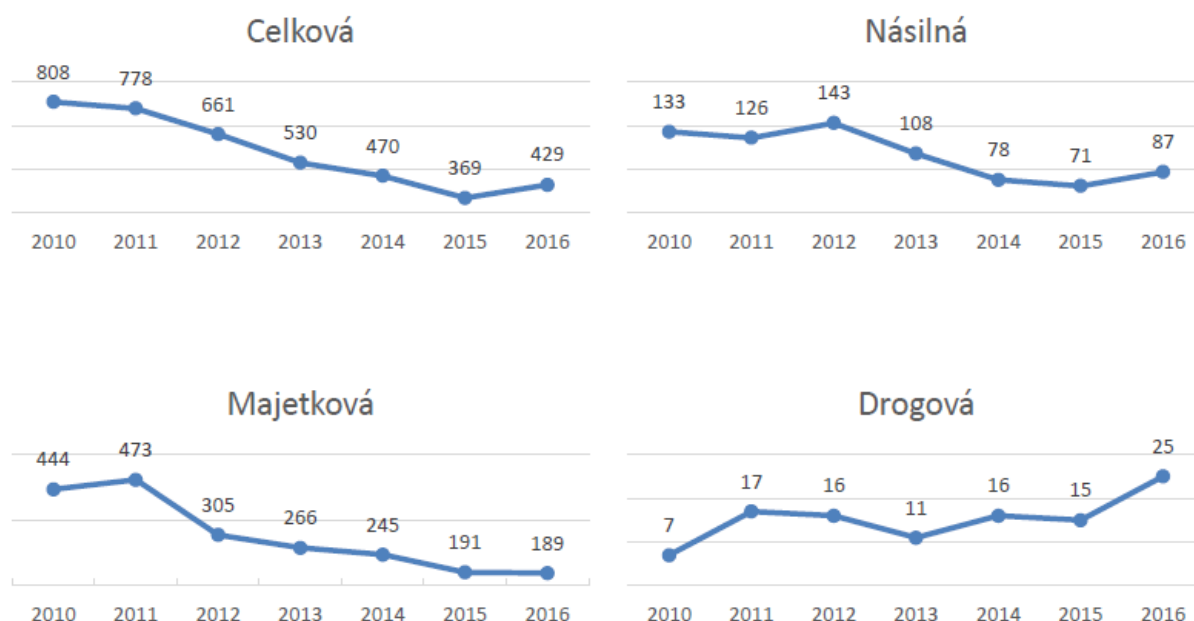
Počet stíhaných a vyšetřovaných osob se oproti minulému období zvýšil, a to o 561 osob na 12 691 osob. Z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob tvořili recidivisté 50 %, snížil se však jejich podíl na stíhaných osobách (a to o 7 %). Zpráva o bezpečnostní situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území Ústeckého kraje za rok 2016 ve srovnání s rokem 2015 uvádí, že recidivisté se převážně rekrutují z osob nezaměstnaných, osob závislých na sociálních dávkách, drogách a ze sociálně slabších vrstev.

PČR eviduje celkem 579 trestných činů spáchaných cizími státními příslušníky v Ústeckém kraji. Nejvíce pachatelů bylo evidováno u územního obvodu Teplice a Ústí nad Labem.

Vývoj v oblasti kriminality **mládeže** zaznamenávají grafy 4 (celková, násilná a majetková), dle statistických dat, ukazuje na navýšení počtu spáchaných protiprávních činů a vyšetřovaných osob u kategorie mladistvých (+60, +16,3 %). Přes tuto skutečnost je hodnota na druhé nejnižší úrovni za posledních 7 let, a celkový trend je tedy klesající. Jediný pokles byl zaznamenán u územního obvodu v Lounech (-3), naopak nejvyšší nárůst byl zaznamenán u územního obvodu v Ústí nad Labem (+19). Opačný trend v oblasti kriminality mládeže je zaznamenán u drogové kriminality.

Z hlediska věkové struktury lze obecně uvést, že se delikvence mládeže objevuje počátkem školní docházky. Závažnější delikvence se objevuje tradičně již kolem 12. roku věku. Převládají drobné krádeže, určité druhy omezování (např. šikana ve škole). Hlavní příčinou delikvence mládeže je nedostatečná a nedůsledná výchova rodičů, neúplnost či nefunkčnost rodin, nepodnětné nebo sociálně slabé prostředí.

Graf 4 – Trestná činnost mládeže v Ústeckém kraji v letech 2010 – 2016

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.2.3 Oběti trestné činnosti

V roce 2013 (1. 8. 2013) nabyl účinnosti zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů. Tím došlo k rozšíření pojmu oběť a zvýšení práv obětí trestných činů. Pro potřeby vykazování v evidenčně-statistickém systému kriminality tento fakt však neměl žádný vliv do minulého roku (2015), protože pro tyto účely se obětí rozuměl objekt napadení trestným činem, jednalo se tedy o užší pojem oproti uvedenému zákonu. Od roku 2016 se pojem oběti pro účely statistického vykazování evidenčně statistického systému kriminality, nově uvádí u více trestných činů, než tomu bylo dosud, např. u trestného činu

zanedbání povinné výživy, veškerých úmyslných a nedbalostních nehod a požárů. Proto bylo v roce 2016 zaznamenáno navýšení obětí trestných činů (na celkem 2 965 osob). Porovnání s předcházejícími obdobími tak není objektivně možné.

Dále je nutné vzít v úvahu skutečnost, že skutečné počty obětí jsou od statistických údajů odlišné vlivem trestných činů neoznámených nebo nezjištěných. V roce 2013 a 2014 působil při Probační a mediační službě ČR (dále PMS) „Tým pro oběti trestných činů“ v rámci projektu PMS „Proč zrovna já?“. V rámci Ústeckého kraje byl realizován v Rumburku, Děčíně, Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově. Na střediscích PMS nadále působí pracovníci, kteří se specializují na práci s oběťmi trestné činnosti. Nyní je od 1. 7. 2016 realizován návazný projekt „Proč zrovna já? II“. Projekt nabízí komplexní poradenství pro oběti trestných činů v rámci Ústeckého kraje s poradnami v Děčíně, Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově. Plánované ukončení projektu je 30. 6. 2020.

Obětem domácího násilí se věnuje intervenční centrum. V Ústeckém kraji má 6 kontaktních míst – v Chomutově, Mostě, Rumburku, Děčíně, Litoměřicích a Lounech, sídlí v Ústí nad Labem. V průběhu jednoho měsíce pracují průměrně s 60-70 klienty.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

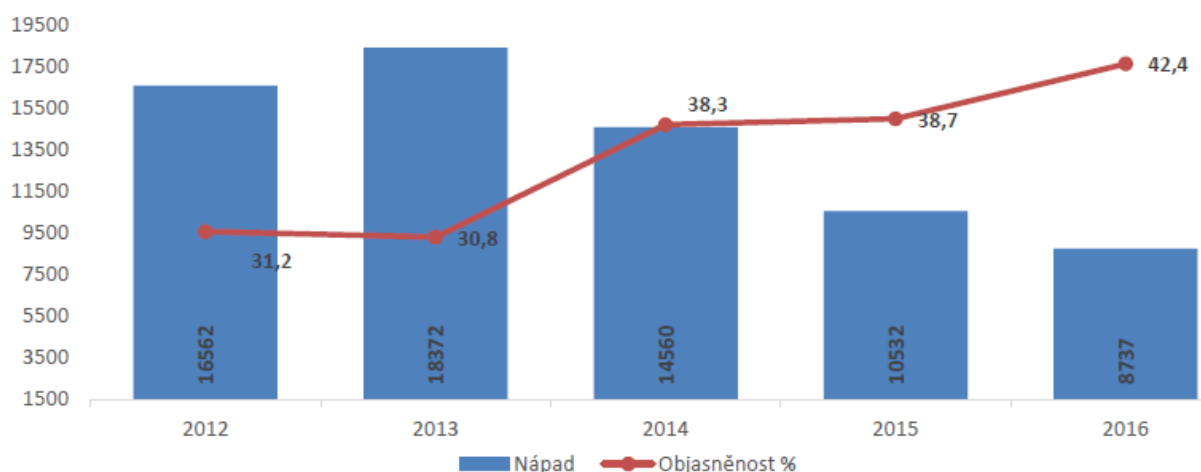
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti

Trestná činnost je Policií ČR sledována a evidována podle jednotlivých druhů – jde o kriminalitu majetkovou, hospodářskou, násilnou, mravnostní či drogovou. V neposlední řadě je sledována také bezpečnost silničního provozu a přestupky. Níže budou tyto druhy trestné činnosti analyzovány.

2.3.1 Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost meziročně opět poklesla oproti roku 2015 (-1 795; -17 %). Snížení zaznamenaly všechny územní odbory, nejvíce Most (-469; -24,8 %), Litoměřice (-259; -22,2 %). Objasněnost majetkové kriminality se také zvýšila. Nejvyšší objasněnost v rámci krajského ředitelství bylo dosaženo územním odborem Ústí nad Labem a Děčín. Nejnižší objasněnost naopak vykazují opětovně Litoměřice.

Graf 5 – Vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016

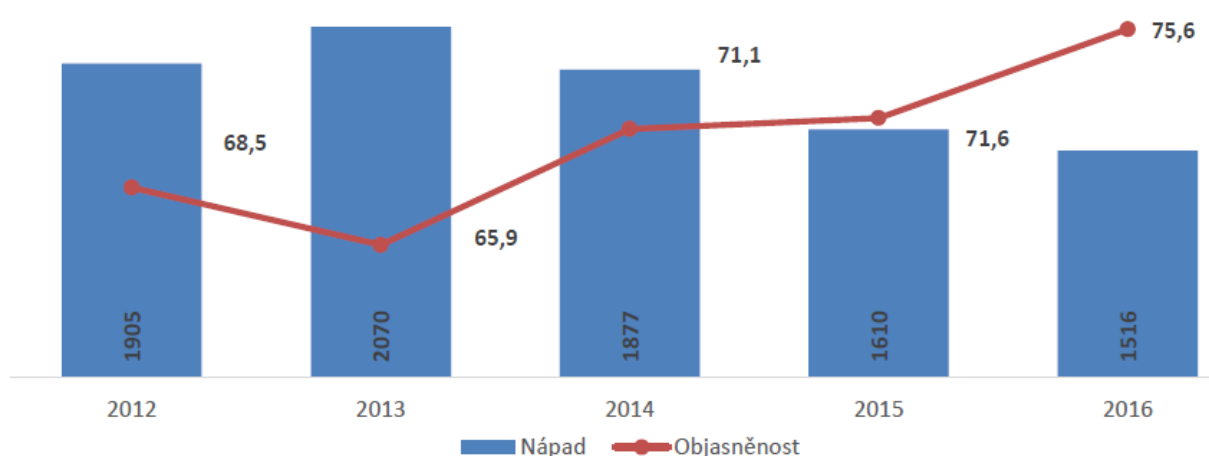
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

PČR přijala mnohá opatření k zamezení tohoto druhu trestné činnosti – je přístupováno ke koordinačním opatřením mezi jednotlivými územními odbory, včetně koordinace mezikrajské. Z přijatých opatření lze jmenovat posílení výkonu obchůzkové a hlídkové služby, zapojení široké veřejnosti do zabezpečení vlastního majetku, vazební trestní stíhání recidivistů, vysoká úroveň spolupráce s obecní a městskou policií a využívání jejího kamerového systému.

2.3.2 Násilná kriminalita

V oblasti násilné kriminality zaujímá teritorium Krajského ředitelství PČR ÚK třetí místo v republice. Také v oblasti násilné trestné činnosti (graf 6) došlo k dalšímu snížení nápadu na území Ústeckého kraje (-94; -5,8 %), na území Ústeckého kraje bylo zaznamenáno celkem 1 516 násilných trestných činů. Nejvíce této trestné činnosti je ve velkých městech – Ústí nad Labem, Teplice, Most a Chomutov. Nejčastějšími násilnými trestnými činy v roce 2016 bylo úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody a loupeže.

Graf 6 – Vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016

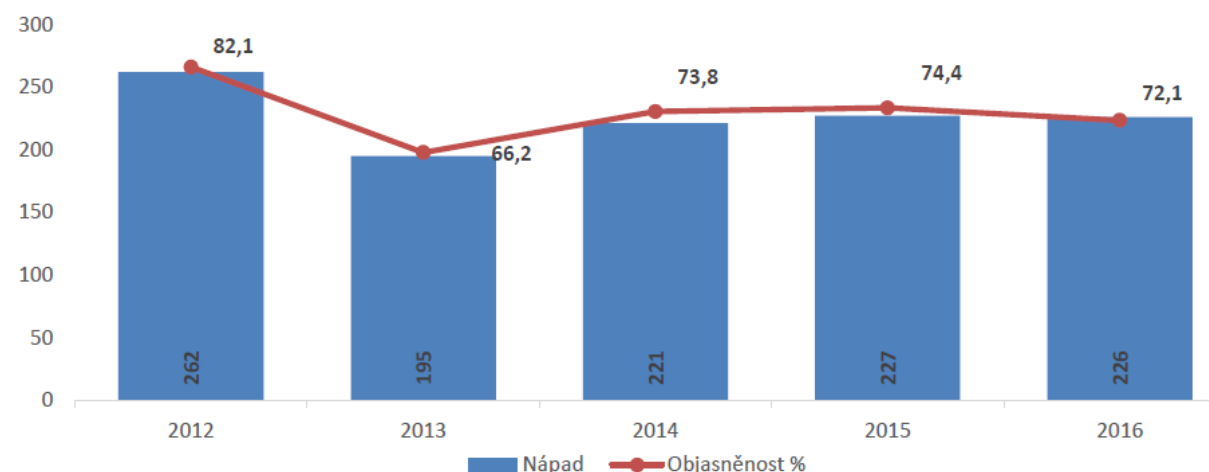

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.3.3 Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita zůstala v porovnání s předcházejícím obdobím (2015) na obdobné úrovni. Na dětech jsou páčány nejzávažnější delikty pedofilního a sexuálně agresivního charakteru. Jedná se především o zločin znásilnění, obchodování s lidmi. Zločiny jsou na dětech páčány většinou členy rodiny, ve které dítě vyrůstá, případně osobou blízkou rodině.

Graf 7 – Vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016

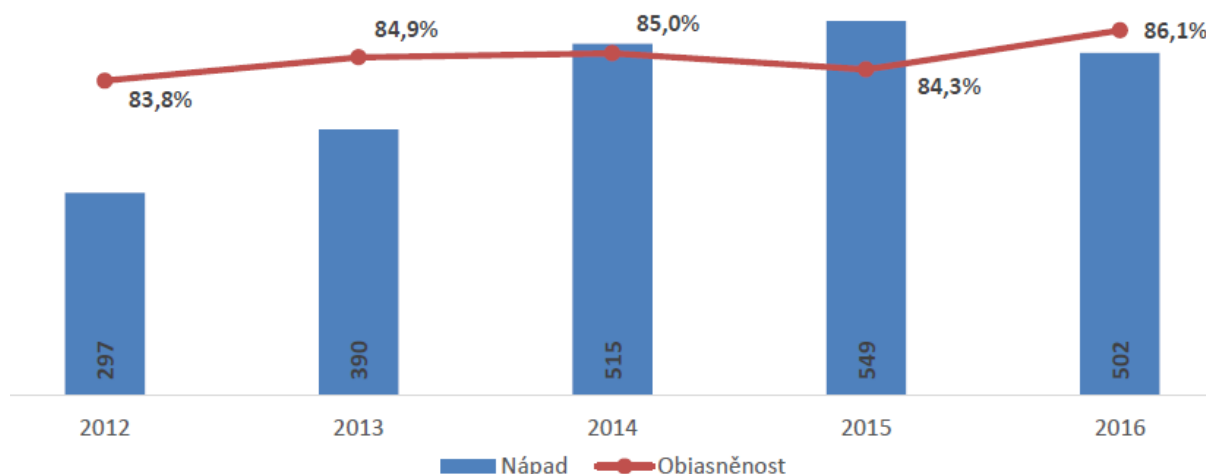
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.3.4 Drogová kriminalita

Nápad drogové kriminality mírně klesl. KŘ PČR ÚK zaujímá třetí místo mezi kraji v rámci České republiky. Drogovou problematikou se stabilně zabývá TOXI tým (v Ústeckém kraji působí od 1. 12. 2014). Významné místo mezi pachateli nedovolené výroby a jiného

nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy zaujímá vietnamská komunita, která přechází z pěstování marihuany k výrobě pervitinu. Léky pro jeho výrobu jsou dováženy z Polska. Drogová kriminalita se zvýšila u územních odborů v Děčíně a Litoměřicích, u ostatních územních odborů došlo ke snížení. Výrazným a nadále zhoršujícím se problémem je výroba, distribuce a užívání omamných a psychotropních látek obyvateli sociálně vyloučených lokalit. Drogově závislí páchají pouliční loupeže, zejména v městských centrech.

Graf 8 – Vývoj drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.3.5 Přestupky

Tabulka 5 Přestupky – počet celkem a majetkové přestupky 2015/2016

	Celkem přestupků			Objasněno			majetkových			Objas. majetkových		
	2015	2016	rozdíl	2015	2016	rozdíl	2015	2016	rozdíl	2015	2016	rozdíl
Děčín	4 870	4 861	-9	2 982	3 214	232	1 843	1 552	-291	614	515	-99
Chomutov	3 535	3 598	63	2 374	2 467	93	1 418	1 338	-80	500	500	0
Litoměřice	2 295	2 301	6	1 096	1 276	180	1 003	882	-121	195	207	12
Louny	2 429	2 467	38	1 160	1 241	81	1 030	945	-85	206	176	-30
Most	3 876	3 996	120	2 080	2 451	371	1 903	1 889	-14	555	680	125
Teplice	5 058	4 342	-716	2 811	2 565	-246	2 389	2 081	-308	777	729	-48
Ústí n/L	4 937	4 637	-300	3 331	3 277	-54	2 132	1 850	-282	868	814	-54
K R A J	27 000	26 202	-798	15 834	16 491	657	11 718	10 537	-1 181	3 715	3 621	-94

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

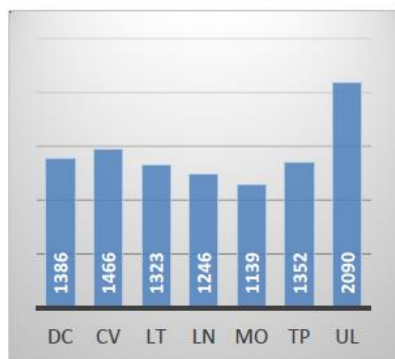
Tabulka 5 porovnává počet přestupků celkem a u jednotlivých územních odborů v Ústeckém kraji v letech 2015 a 2016. U obou sledovaných kategorií došlo ke snížení spáchaných evidovaných přestupků za celý Ústecký kraj. Největší pokles byl zaznamenán u územního odboru Teplice (-716) a Ústí nad Labem (-300). U územních odborů Most, Chomutov, Litoměřice a Louny bylo naopak zaznamenáno navýšení. U kategorie majetkových přestupků bylo zaznamenáno snížení u všech územních odborů.

2.3.6 Bezpečnost silničního provozu

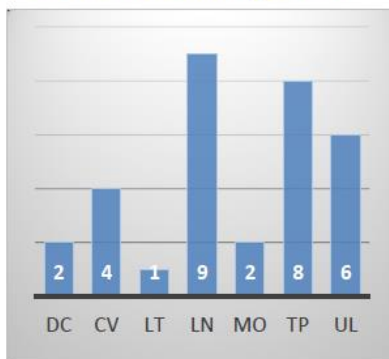
V roce 2016 Policie ČR šetřila 10 002 dopravních nehod. V porovnání s předchozím obdobím došlo k nárůstu registrované dopravní nehodovosti o 295 dopravních nehod. Za pozitivní je možné považovat pokles počtu nehod způsobených pod vlivem alkoholu (-25).

Graf 9 – Vývoj dopravních nehod, počet usmrcených a počet těžce zraněných v roce 2016 u jednotlivých územních obvodů PČR ÚK

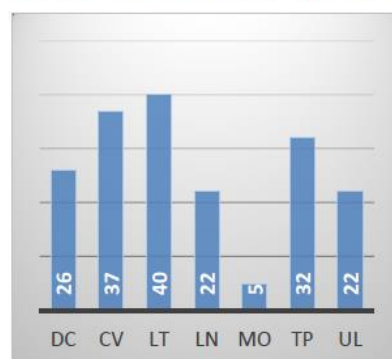
Graf 27 Dopravní nehody 2016

Graf 28 Počet usmrcených 2016

Graf 29 Počet těžce zraněných 2016

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje

V této kapitole je sledována trestná činnost v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. V okresech jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel. Abychom měli možnost srovnání mezi jednotlivými okresy, byl stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že byl proveden přepočet zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na základě indexů bylo následně sestaveno pořadí jednotlivých okresů v kraji. Indexu bylo využito i v jiných kapitolách bezpečnostní analýzy. Níže je uveden vzorec přepočtu:

$$\frac{\text{Počet evidovaných klientů, trestné činnosti atd.}}{\text{Počet obyvatel ve správním obvodu}} \times 10\,000$$

V roce 2015 poklesl celkový počet trestných skutků evidovaných v kraji ve srovnání s rokem 2014 o 4 866 činů na celkových 21 061 trestných činů, což představuje pokles o 18,8 %. V indexovém vyjádření poklesl průměrný počet zjištěných činů v Ústeckém kraji z 314,7 na 254,3 skutků na 10 tisíc obyvatel, tj. o 60,4 činů méně na uvedený počet obyvatel. Je vhodné zmínit, že od roku 2011 indexové vyjádření (ale i v absolutních číslech) kolísá, nicméně v posledních třech letech lze hovořit o klesajícím trendu.

V níže uvedených tabulkách pak můžeme nalézt údaje, které se vztahují jak k celkové trestné činnosti v jednotlivých okresech (územních odborech PČR) Ústeckého kraje, tak i porovnání některých konkrétních trestných činností mezi jednotlivými okresy našeho kraje. Jde o násilnou a mravnostní trestní činnost (v součtu) a dále jsou sledovány krádeže vloupáním a zvláště krádeže prosté.

Jak již bylo výše uvedeno, ve všech okresech Ústeckého kraje došlo ke snížení celkové trestné činnosti. V rámci sledovaných položek kriminality (mravnostní a násilná, krádeže vloupáním, krádeže prosté) je situace obdobná.

V roce 2016 byl nejvyšší celkový počet trestných činů spáchán v územním odboru (celkem 3 210 skutků), nejnižší počet skutků byl zaznamenán pak u územního odboru Louny (celkem 1 421 skutků). V meziokresním indexovém srovnání je trestnou činností celkově nejvíce zatížen okres Ústí nad Labem (268,6), následován okresem Most (242,2). Nejméně je trestnou činností zatížen tradičně okres Louny. Jeho index byl 164,5 skutků. Jestliže se pak zaměříme na konkrétní trestnou činnost, násilnou a mravnostní (v součtu) – nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okrese Ústí nad Labem (shodné s minulým rokem). Nejméně (a to i v indexovém přepočtu) v okrese Louny (stejně jako v minulém roce). Sledování trestné činnosti – krádeží vloupáním ukazuje, že nejvyšší počet těchto skutků, a to jak v absolutních číslech, tak i v indexovém vyjádření, bylo spácháno v okrese Teplice, ten byl následován okresem Louny (a to v indexovém vyjádření). Nejméně trestných činů krádeží vloupáním

bylo spácháno v okrese Litoměřice. U trestných činů krádeže prosté bylo nejméně těchto trestných činů spácháno v okrese Litoměřice a Louny. Naopak nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okresech Ústí nad Labem a Most.

Tabulka 6 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2016

Okres (územní odbor)	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	131 313	3 136	238,8	4	268	20,4	5
Chomutov	124 335	2 792	224,6	5	293	23,6	4
Litoměřice	119 162	1 982	166,3	6	156	13,1	7
Louny	86 399	1 421	164,5	7	121	14,0	6
Most	113 371	2 746	242,2	2	269	23,7	3
Teplice	128 734	3 090	240,0	3	309	24,0	2
Ústí n. L.	119 512	3 210	268,6	1	326	27,3	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Tabulka 7 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2016

Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	131 313	443	33,7	3	722	55,9	4
Chomutov	124 335	330	26,5	6	648	52,1	5
Litoměřice	119 162	304	25,5	7	443	37,2	7
Louny	86 399	298	34,5	2	335	38,8	6
Most	113 371	381	33,6	4	780	68,8	2
Teplice	128 734	465	36,1	1	843	65,5	3
Ústí n. L.	119 512	340	28,5	5	964	80,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Pozn.: Při výpočtu byl použit počet obyvatel okresů a obcí k 31. 12. 2013. Pořadí je uvedeno k indexovému vyjádření.

V níže uvedené tabulce je uveden celkový přehled – pořadí okresů Ústeckého kraje jednak v rámci celkové kriminality, tak i v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality v roce 2016. Po sečtení pořadí jednotlivých okresů kraje v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality nejhůře dopadl v roce 2016 okres Teplice, následován okresem Ústí nad Labem. Nejlépe pak dopadl okres Litoměřice (střídá se s okresem Louny).

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Ústí n. L. – 268,8	1. Ústí n. L. – 27,3	1. Teplice – 36,1	1. Ústí n. L. – 80,7
2. Most – 242,2	2. Teplice – 24,0	2. Louny – 34,5	2. Most – 68,8
3. Teplice – 240,0	3. Most – 23,7	3. Děčín – 33,7	3. Teplice – 65,5
4. Děčín – 238,8	4. Chomutov – 23,6	4. Most – 33,6	4. Děčín – 55,9
5. Chomutov – 224,5	5. Děčín – 20,4	5. Ústí n. L. – 28,5	5. Chomutov – 52,1
6. Litoměřice – 166,3	6. Louny – 14,0	6. Chomutov – 26,5	6. Louny – 38,8
7. Louny – 164,5	7. Litoměřice – 13,1	7. Litoměřice – 25,5	7. Litoměřice – 37,8

2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji

V této kapitole je uveden rozbor trestné činnosti v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR v Ústeckém kraji. Systém obvodních oddělení je rozdělen do čtyř typů podle kritérií stanovených Ministerstvem vnitra ČR. Základními kritérii je velikost obvodu, počet obyvatel obvodu, počet trestných činů spáchaných v dané lokalitě, počet policistů působících v obvodu a jiné. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými stupni obvodních oddělení byl (stejně jako v případě obvodů územních odborů PČR) stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že počet zjištěných trestných činů byl přepočten na 10 tisíc obyvatel.

V Ústeckém kraji je celkem 7 územních oddělení Policie ČR, která jsou dále členěna na 44 obvodních oddělení Policie ČR. V Děčíně jsou uváděna dvě oddělení (statistické údaje jsou i PČR vykazována dohromady), v Mostě a Litvínově dvě oddělení. V Chomutově a v Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení (včetně obvodního oddělení v Trmicích, protože v jeho obvodu je i část města Ústí n. L.). Ve městech, kde je zřízeno více obvodních oddělení, nebylo možné zjistit počet obyvatel v jednotlivých obvodech policejních okrsků. Z tohoto důvodu byla velká města srovnávána jako jeden celek s ostatními obvodními odděleními Policie ČR působícími v kraji. V tabulce P2 přílohy je uveden přehled správních obvodů obvodních oddělení Policie ČR a obcí a osad spadajících do jednotlivých obvodů.

2.5.1 Okres Děčín

V okrese Děčín je celkem devět obvodních oddělení Policie ČR. Pro statistické účely je nutné obě obvodní oddělení v Děčíně i policejní stanici v Hřensku mít pod jedním statistickým celkem. Důvodem je skutečnost, že statistický úřad nevykazuje počty obyvatel po jednotlivých územních částech měst a obcí, ale pouze jako celek za konkrétní obec. Přitom 1 obvodní oddělení v Děčíně je složeno z části Děčína – Podmokly a obce Jílové.

V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků v absolutních číslech zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR (dále OO PČR) v Děčíně. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR Šluknov – 386,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody OO PČR v Krásné Lípě s 307 skutky a v Děčíně, kde bylo zaevidováno 246,2 trestných činů na sledovaný počet obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 174,6 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Přes mnohá opatření, která byla zavedena v regionu Šluknovska, se stále nedaří zcela zvrátit skutečnost, že obce tohoto regionu patří k obcím s nejvyšší kriminalitou v okrese Děčín (přepočítáno na 10 tisíc obyvatel).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově (shodně s minulým rokem). Jeho hodnota činila 53,4 skutků. Na dalších místech skončily obvody OO PČR v Krásné Lípě a Rumburku. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 7,8 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

U obou sledovaných kategorií došlo přes celkový klesající trend u některých obvodních oddělení k navýšení sledovaných trestných činů (u celkové trestné činnosti se jednalo o OOP v Benešově nad Ploučnicí, Děčíně a Šluknově; u násilné a mravnostní kriminality se jednalo o OOP v Děčíně a Šluknově).

Tabulka 8 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2016

Okres Děčín		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 993	157	174,6	8	7	7,8	8
Česká Kamenice /IV	7 645	161	210,6	6	10	13,1	7
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	61 566	1516	246,2	3	116	18,8	6
Krásná Lípa /IV	5 731	176	307,1	2	14	24,4	2
Rumburk / III	16 295	369	226,5	4	36	22,1	3
Šluknov / IV	5 618	217	386,3	1	30	53,4	1
Varnsdorf / II	18 276	394	215,6	5	38	20,8	5
Velký Šenov/IV	7 851	146	186,0	7	17	21,7	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově. Na dalších místech skončily obvody PČR v Krásné Lípě a Velkém Šenově. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Benešově nad Ploučnicí a v Rumburku (Rumburk je trochu překvapivý, protože se posunul z nejvíce zatíženého okresu v případě sledovaných trestných činů krádeží vloupáním na okres, který patří mezi nejméně zatížené). **Také u krádeží vloupáním je celkový trend územního obvodu Děčín snížení počtu skutků, nicméně u OOP Benešov nad Ploučnicí a OOP Šluknov došlo k navýšení těchto trestných činů.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodu OO PČR v Krásné Lípě. Jeho hodnota činila 69,8 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Děčíně a Rumburku. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 30 tr. činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U krádeží prostých došlo k mírnému navýšení těchto trestných činů u OOP Krásná Lípa a Velký Šenov (vždy po 1 skutku), celkově byl nápad této trestné činnosti snížen.**

Tabulka 9 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2016

Okres Děčín		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 993	20	22,2	8	27	30,0	8
Česká Kamenice /IV	7 645	20	26,2	6	32	41,8	7
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	61 566	213	34,6	4	372	60,4	2
Krásná Lípa /IV	5 731	31	54,1	2	40	69,8	1
Rumburk / III	16 295	39	23,9	7	92	56,5	3
Šluknov / IV	5 618	34	60,5	1	30	53,4	4
Varnsdorf / II	18 276	52	28,5	5	96	52,5	5
Velký Šenov /IV	7 851	34	43,3	3	33	42,0	6

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Děčín v roce 2016. Pořadí bylo sestaveno podle zjištěných indexů. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR v Krásné Lípě a Šluknově. Naopak nejlépe dopadl již tradičně obvod PČR v Benešově n. Pl. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Šluknov – 386,3	1. Šluknov – 53,4	1. Šluknov – 60,5	1. Krásná Lípá – 69,8
2. Krásná Lípá – 307,1	2. Krásná Lípá – 24,4	2. Krásná Lípá – 54,1	2. Děčín – 60,4
3. Děčín – 246,2	3. Rumburk – 22,1	3. Velký Šenov – 43,3	3. Rumburk – 56,5
4. Rumburk – 226,5	4. Velký Šenov – 21,7	4. Děčín – 34,6	4. Šluknov – 53,4
5. Varnsdorf – 215,6	5. Varnsdorf – 20,8	5. Varnsdorf – 28,5	5. Varnsdorf – 52,5
6. Č. Kamenice – 210,6	6. Děčín – 18,8	6. Č. Kamenice – 26,2	6. Velký Šenov – 42,0
7. Velký Šenov – 186,0	7. Č. Kamenice – 13,1	7. Rumburk – 23,9	7. Č. Kamenice – 41,8
8. Benešov n. Pl. – 174,6	8. Benešov n. Pl. – 7,8	8. Benešov n. Pl. – 22,2	8. Benešov n. Pl. – 30,0

2.5.2 Okres Chomutov

V okrese Chomutov je celkem osm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Chomutově. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také ve správních oblastech OO PČR v Chomutově – 270 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na druhém místě je OO PČR v Jirkově s 208,9 skutky. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Kadani. Jeho hodnota činila 147,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. **Celkově lze konstatovat, že i u územního obvodu PČR Chomutov došlo ke snížení celkové kriminality, u obvodních oddělení Klášterec nad Ohří a Vejprty došlo však k navýšení celkové trestné činnosti.**

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Chomutově. Jeho hodnota činila 29,6 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR Kadaň. Jeho hodnota činila 12,6 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **Také u těchto sledovaných druhů trestné činnosti došlo k poklesu trestné činnosti, nicméně u OOP Chomutov a Vejprty došlo k navýšení násilné a mravnostní kriminality.**

Tabulka 10 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2016

Okres Chomutov		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	Pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov -3 (III)	53 743	1451	270,0	1	159	29,6	1
Březno/ IV	7 234	134	185,2	5	11	15,2	5
Jirkov/ II	24 074	503	208,9	2	45	18,7	4
Kadaň/ III	18 666	275	147,3	6	24	12,9	6
Klášterec n. O. (III)	16 503	333	201,8	4	44	26,7	2
Vejprty / IV	4 743	96	202,4	3	10	21,1	3

Zdroj: KR PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Vejprtech. Jeho hodnota činila 35,8 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Březně a v Jirkově. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Kadani (index 13,9). **Krádeže vloupáním jsou druhem trestné činnosti, kde u většiny OOP v rámci územního obvodu Chomutov (tj. v Chomutově, Březně, Klášterci nad Ohří a Vejprtech) došlo k nárůstu trestné činnosti, pouze u OOP Jirkov a Kadaň došlo ke snížení nápadu krádeží vloupáním.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn také ve správních oblastech OO PČR Chomutov. Jeho hodnota činila 62,2 skutků na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech skončily obvody PČR v Jirkově a Vejprtech. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR Březno. Jeho hodnota činila 38,7 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U OOP Klášterec nad Ohří došlo k navýšení počtu trestných činů krádeže prosté, u OOP Vejprty byl nápad shodný, u ostatních OOP došlo k snížení tohoto druhu trestné činnosti.**

Tabulka 11 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2016

Okres Chomutov		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov-3 (III)	53 743	154	28,7	4	334	62,2	1
Březno/ IV	7 234	23	31,8	2	28	38,7	6
Jirkov/ II	24 074	74	30,7	3	123	51,1	2
Kadaň/ III	18 666	26	13,9	6	74	39,6	5
Klášterec n. O. (III)	16 503	36	21,8	5	67	40,6	4
Vejprty / IV	4 743	17	35,8	1	22	46,4	3

Zdroj: KR PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov. **Lze konstatovat, že v okrese Chomutov klesla celková kriminalita oproti minulému roku.** Z hlediska níže uvedeného pořadí u sledovaných druhů kriminality nejhůře „dopadlo“ obvodní oddělení v Chomutově, nejlépe pak v Kadani.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Chomutov – 270,0	1. Chomutov – 29,6	1. Vejprty – 35,8	1. Chomutov – 62,2
2. Jirkov – 208,9	2. Klášterec n. O. – 26,7	2. Březno – 31,8	2. Jirkov – 51,1
3. Vejprty – 202,4	3. Vejprty – 21,1	3. Jirkov – 30,7	3. Vejprty – 46,4
4. Klášterec n. O. – 201,8	4. Jirkov- 18,7	4. Chomutov – 28,7	4. Klášterec n. O. – 40,6
5. Březno – 185,2	5. Březno – 15,2	5. Klášterec n. O. – 21,8	5. Kadaň – 39,6
6. Kadaň – 147,3	6. Kadaň – 12,9	6. Kadaň – 13,9	6. Březno – 38,7

2.5.3 Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a 3 policejní stanice (Libochovice, Úštěk a Terežín) – ty jsou z hlediska statistických údajů začleněny vždy do některého z obvodních oddělení PČR. V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Litoměřicích, což je také dáno sloučením s dalšími policejními stanicemi. Nejvíce trestných 189,1 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Lovosicích. Jeho hodnota činila 136,2 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Štětí (jako v předchozích letech). Jeho hodnota činila 23,5 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 7,2 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **U všech OOP v okrese Litoměřice došlo u sledovaných kategorií trestné činnosti k poklesu (výjimku tvořilo OOP Roudnice n. L., kde u násilné a mravnostní trestné činnosti došlo ke shodě s předchozím rokem).**

Tabulka 12 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2016

Okres Litoměřice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 946	796	173,3	3	66	14,4	2
Lovosice / II	33 262	453	136,2	4	24	7,2	4
Roudnice n. L. / III	26 233	496	189,1	1	34	13,0	3
Štětí / III	13 599	237	174,3	2	32	23,5	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 30,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 22,0 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **I v tomto okrese došlo v jednom případě (u OOP Lovosice) k nárůstu trestné činnosti krádeže vloupáním.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Štětí. Jeho hodnota činila 39,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 33,9 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **Z uvedených údajů je zřejmé, že došlo ve všech obvodních odděleních k poklesu trestné činnosti v této kategorii, zároveň jsou všechny indexované hodnoty velmi podobné.**

Tabulka 13 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2016

Okres Litoměřice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 946	101	22,0	4	180	39,2	2
Lovosice / II	33 262	88	26,5	2	120	36,1	3
Roudnice n. L. / III	26 233	81	30,9	1	89	33,9	4
Štětí / III	13 599	34	25,0	3	54	39,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Litoměřice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR ve Štětí. Nejlépe pak dopadl obvod PČR v Lovosicích (shodné s předcházejícím rokem). Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Roudnice n. L. – 189,1	1. Štětí – 23,5	1. Roudnice n. L. – 38,1	1. Štětí – 39,7
2. Štětí – 174,3	2. Litoměřice – 14,4	2. Lovosice – 26,5	2. Litoměřice – 39,2
3. Litoměřice – 173,3	3. Roudnice n. L. – 13,0	3. Štětí – 25,0	3. Lovosice – 36,1
4. Lovosice – 189,1	4. Lovosice – 7,2	4. Litoměřice – 22,0	4. Roudnice n. L. – 33,9

2.5.4 Okres Louny

V okrese Louny jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Kryry) – ta je statisticky začleněna do obvodního oddělení v Podbořanech. V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Lounech. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Žatci – 182,8 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl

zjištěn v obvodu OO PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 150,9 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Žatec. Jeho hodnota činila 17,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 11,2 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **U dvou obvodních oddělení PČR – v Lounech a Žatci byl zaznamenán nárůst trestné činnosti u těchto druhů trestné činnosti oproti roku 2015.**

Tabulka 14 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2016

Okres Louny		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 987	513	150,9	4	38	11,2	4
Podbořany / III	15 679	250	159,5	3	23	14,7	2
Postoloprty / III	11 876	204	171,8	2	16	13,5	3
Žatec / II	24 836	454	182,8	1	44	17,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 46,3 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Žatci. Jeho hodnota činila 29,0 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **U tří OOP (Louny, Podbořany a Postoloprty) byl zjištěn větší počet trestných činů krádeží vloupání oproti minulému roku.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Žatci (43,1). Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 33,7 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 15 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2016

Okres Louny		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 987	113	33,3	3	130	38,3	2
Podbořany / III	15 679	58	37,0	2	58	37,0	3
Postoloprty / III	11 876	55	46,3	1	40	33,7	4
Žatec / II	24 836	72	29,0	4	107	43,1	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Louny. V okrese Louny se jednotlivé okresy v pořadí střídají a jsou tedy v tomto ohledu vyrovnané.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Žatec – 182,8	1. Žatec – 17,7	1. Postoloprty – 46,3	1. Žatec – 43,1
2. Postoloprty – 171,8	2. Podbořany – 14,7	2. Podbořany – 37,0	2. Louny – 38,3
3. Podbořany – 159,5	3. Postoloprty – 13,5	3. Louny – 33,3	3. Podbořany – 37,0
4. Louny – 150,9	4. Louny – 11,2	4. Žatec – 29,0	4. Postoloprty – 33,7

2.5.5 Okres Most

V okrese Most je celkem pět obvodních oddělení Policie ČR a tři policejní stanice (Lom, Meziboří a Nová Ves v Horách) – všechny jmenované stanice jsou pro statistické účely začleněny do obvodních oddělení v Litvínově. V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Mostě. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také v obvodu OO PČR v Mostě (stejně jako v předchozích letech). Oproti minulému roku se trestná činnost opět snížila, přesto je přepočten trestných činů na indexové vyjádření jeden z nejvyšších v Ústeckém kraji.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodu OO PČR v Obrnicích. Jeho hodnota činila 27,4 skutků. U OO PČR v Mostě byl zaznamenán u tohoto druhu trestné činnosti mírný nárůst oproti roku 2015.

Tabulka 16 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2016

Okres Most		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	67 332	1720	255,5	1	157	23,3	2
Litvínov (III) + Hamr (III) + Meziboří	38 331	814	212,4	3	88	23,0	3
Obrnice (III)	8 756	212	242,1	2	24	27,4	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Obrnicích (shodně s minulým rokem). Jeho hodnota činila 44,5 skutků.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Mostě (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 81,2 skutků.

Tabulka 17 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2016

Okres Most		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	67 332	195	29,0	3	547	81,2	1
Litvínov (III) + Hamr (III)	38 331	147	38,4	2	205	53,5	2
Obrnice (III)	8 756	39	44,5	1	28	32,0	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Most. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality, lze konstatovat, že všechna obvodní oddělení jsou na tom obdobně, nejlépe při tomto srovnání dopadlo OOP Litvínov. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most – 255,5	1. Obrnice – 27,4	1. Obrnice – 44,5	1. Most – 81,2
2. Obrnice – 242,1	2. Most – 23,3	2. Litvínov – 38,4	2. Litvínov – 53,5
3. Litvínov – 212,4	3. Litvínov – 23,0	3. Most – 29,0	3. Obrnice – 32,0

2.5.6 Okres Teplice

V okrese Teplice je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2016 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Teplicích (což bylo shodné s předchozími roky), to je však způsobeno, jako u většiny obcí s rozšířenou působností, jejich velikostí – mají výrazně vyšší počet obyvatel oproti ostatním sledovaným obvodům. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také v obvodech OO PČR v Teplicích – 309,2 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Duchcově (stejně jako v předcházejících letech). Jeho hodnota činila 133,6 trestných činů na 10 tisíc obyvatel, což je výrazný pokles oproti minulému roku.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Bílině (také shodné s minulým rokem). Jeho hodnota činila 27,7 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Dubí a Teplicích. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 21,7 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **U všech obvodních oddělení v okrese Teplice došlo v roce 2016 k nárůstu trestných činů v oblasti násilné a mravnostní kriminality.**

Tabulka 18 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2016

Okres Teplice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 762	1786	309,2	1	137	23,7	3
Bílina (III)	23 510	498	211,8	3	65	27,7	1
Dubí (III)	10 314	248	240,5	2	25	24,2	2
Duchcov (III)	22 605	302	133,6	5	49	21,7	5
Krupka (III)	14 605	256	175,3	4	33	22,6	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodech OO PČR v Teplicích (zde také došlo k nárůstu nápadu této trestné činnosti). Jeho hodnota činila 48,1 skutků. Na dalších místech skončily obvody Policie ČR v Dubí a Bílině. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Krupce. Jeho hodnota činila 19,9 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodech OO PČR v Teplicích (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 87,1 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Dubí a Bílině. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 26,5 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 19 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2016

Okres Teplice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	Pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 762	278	48,1	1	503	87,1	1
Bílina (III)	23 510	63	26,8	3	159	67,6	2
Dubí (III)	10 314	43	41,7	2	56	54,3	3
Duchcov (III)	22 605	52	23,0	4	60	26,5	5
Krupka (III)	14 605	29	19,9	5	65	44,5	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Teplice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR

v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadly obvody PČR v Teplicích, nejlépe pak obvod PČR v Duchcově.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Teplice – 309,2	1. Bílina – 27,7	1. Teplice – 48,1	1. Teplice – 87,1
2. Dubí – 240,5	2. Dubí – 24,2	2. Dubí – 41,7	2. Bílina – 67,6
3. Bílina – 211,8	3. Teplice – 23,7	3. Bílina – 26,8	3. Dubí – 54,3
4. Krupka – 175,3	4. Krupka – 22,6	4. Duchcov – 23,0	4. Krupka – 44,5
5. Duchcov – 133,6	5. Duchcov – 21,7	5. Krupka – 19,9	5. Duchcov – 26,5

2.5.7 Okres Ústí nad Labem

V okrese Ústí nad Labem je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR a dvě policejní stanice (Velké Březno a Libouchec). Ze statistického hlediska nejsou sledovány samostatně. Již 3 roky je tak možné z hlediska statistických údajů sledovat pouze 2 lokality. Jedna je tvořena částmi Ústí nad Labem, Trmicemi a Velkým Březnem. Druhou tvoří Chlumec a Libouchec. Obě lokality jsou hůře srovnatelné pro velkou rozdílnost. Lze tak konstatovat, že ve všech sledovaných druzích kriminalit byl zjištěn výrazně vyšší index kriminality v lokalitě Ústí nad Labem (stejně jako v předchozích letech).

Tabulka 20 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2016

Okres Ústí nad Labem		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 946	30000	280,5	1	313	29,3	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 573	210	167,0	2	13	10,3	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

Tabulka 21 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2016

Okres Ústí nad Labem		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 946	319	29,8	1	914	85,5	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 573	21	16,7	2	50	39,7	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2016 v porovnání s rokem 2015

Na základě zjištěného počtu trestných činů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2015 a v roce 2016. V roce 2016 byl nejvyšší nárůst trestné činnosti zaznamenán u OOP Ústí nad Labem (v roce 2015 to byl druhý nejvyšší nápad), OOP Most zaznamenal druhý nejvyšší nápad. Další pořadí zaujímají OOP v Teplicích, Děčíně a Litoměřicích. Nejnižší nápad byl opět zaznamenán u menších OOP – Vejprty, Březno a Velký Šenov. Stále platí, tak jako v předcházejících letech, že nedochází k výkyvům, a to a to zejména proto, že je srovnáván pouze počet trestných činů, není zde tedy zohledněna velikost a hustota zalidnění daného obvodního oddělení.

Tabulka 22 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2015 a 2016

2015			2016		
1	OOP MOST	1 746	1	OOP ÚSTÍ N/LABEM - MĚSTO	1 449
2	OOP ÚSTÍ N/LABEM - MĚSTO	1 533	2	OOP MOST	1 275
3	OOP LITOMĚŘICE	950	3	OOP TEPLICE	899
4	OOP TEPLICE	941	4	OOP DĚČÍN - MĚSTO	877
5	OOP DĚČÍN – MĚSTO	789	5	OOP LITOMĚŘICE	796
6	OOP TRNOVANY	734	6	OOP TRNOVANY	657
7	OOP JIRKOV	697	7	OOP DĚČÍN - PODMOKLY	639
8	OOP LITVÍNOV	684	8	OOP CHOMUTOV - MĚSTO	618
9	OOP DĚČÍN - PODMOKLY	650	9	OOP LITVÍNOV	581
10	OOP ROUDNICE NAD LABEM	647	10	OOP LOUNY	513
11	OOP CHOMUTOV-MĚSTO	646	11	OOP JIRKOV	503
12	OOP LOVOSICE	583	12	OOP BÍLINA	498
13	OOP LOUNY	583	13	OOP ROUDNICE NAD LABEM	496
14	OOP RUMBURK	575	14	OOP ŽATEC	454
15	OOP MOST ZAHRADNÍ	568	15	OOP LOVOSICE	453
16	OOP ŽATEC	563	16	OOP MOST ZAHRADNÍ	445
17	OOP BÍLINA	544	17	OOP CHOMUTOV KAMENNÁ	429
18	OOP VARNSDORF	495	18	OOP CHOMUTOV ČERNOVICKÁ	404
19	OOP CHOMUTOV KAMENNÁ	486	19	OOP VARNSDORF	394
20	OOP TRMICE	430	20	OOP TRMICE	384

21	OOP STŘEKOV	373	21	OOP RUMBURK	369
22	OOP CHOMUTOV ČERNOVICKÁ	372	22	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ	333
23	OOP KRÁSNÉ BŘEZNO	361	23	OOP KRÁSNÉ BŘEZNO	325
24	OOP DUCHCOV	358	24	OOP STŘEKOV	322
25	OOP KADAŇ	354	25	OOP DUCHCOV	302
26	OOP NEŠTĚMICE	343	26	OOP KADAŇ	275
27	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ	308	27	OOP NEŠTĚMICE	267
28	OOP DUBÍ	307	28	OOP KRUPKA	256
29	OOP VŠEBOŘICE	300	29	OOP VŠEBOŘICE	253
30	OOP LITVÍNOV HAMR	292	30	OOP PODBOŘANY	250
31	OOP KRUPKA	290	31	OOP DUBÍ	248
32	OOP OBRNICE	285	32	OOP ŠTĚTÍ	237
33	OOP PROSETICE	276	33	OOP LITVÍNOV HAMR	233
34	OOP ŠTĚTÍ	275	34	OOP PROSETICE	230
35	OOP PODBOŘANY	255	35	OOP ŠLUKNOV	217
36	OOP CHLUMEC	254	36	OOP OBRNICE	212
37	OOP POSTOLOPRTY	187	37	OOP CHLUMEC	210
38	OOP KRÁSNÁ LÍPA	179	38	OOP POSTOLOPRTY	204
39	OOP ŠLUKNOV	176	39	OOP KRÁSNÁ LÍPA	176
40	OOP ČESKÁ KAMENICE	165	40	OOP Č. KAMENICE	161
41	OOP VELKÝ ŠENOV	155	41	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ	157
42	OOP BŘEZNO	136	42	OOP VELKÝ ŠENOV	146
43	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ	132	43	OOP BŘEZNO	134
44	OOP VEJPRTY	84	44	OOP VEJPRTY	96

Na základě zjištěných indexů (tj. počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel) bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2015 a v roce 2016. V roce 2016 se posunulo na první místo OOP ve Šluknově v rámci indexového porovnání – bylo zde dosaženo indexu 386,3 trestného činu na 10 tisíc obyvatel. Na druhém místě v tomto „nelichotivém“ popředí je obvod PČR Teplic (stejně jako v loňském roce – index 343,7), třetí místo zaujímá OOP Krásná Lípa s indexem 307,1. Do popředí dále postoupily OOP v Ústí n. L. a Chomutova.

Na opačném konci tabulky je OOP Duchcov (133,6), OOP Lovosice (136,2) a OOP Kadaň (147,3). Jde o obvodní oddělení, kde se vyskytují jedny z nejnižších počtů trestných činů v rámci Ústeckého kraje, a to jak v absolutních číslech, tak v indexovém porovnání.

Přesto, že v Ústeckém kraji celková trestná činnost poklesla, tak se zde vyskytují místa, kde celková bezpečnostní a sociální situace není příznivá. Proto je třeba posílit prevenci v oblastech Šluknovska, Mostecká a Teplicka.

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2015

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	Rumburk / III	575	352,9	17	Česká Kamenice /IV	165	215,8
2	Most (II) + Most-Zahradní (III)	2 314	343,7	18	Litoměřice / II	950	206,8
3	Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	1 951	337,8	19	Štětí / III	275	202,2
4	Obrnice (III)	285	325,5	20	Chlumeck (IV)	254	202
5	Šluknov / IV	176	313,3	21	Krupka (III)	290	198,6
6	Krásná Lípa /IV	179	312,3	22	Velký Šenov/IV	155	197,4
7	ÚL-město (II), ÚL-Střekov (III)	3 340	312,3	23	Kadaň/ III	354	189,6
8	Dubí (III)	307	297,7	24	Březno/ IV	136	188
9	Jirkov/ II	697	289,5	25	Klášteřec n. O. (III)	308	186,6
10	Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III)	1 504	279,9	26	Vejprty / IV	84	177,1
11	Varnsdorf / II	495	270,8	27	Lovosice / II	583	175,3
12	Litvínov (III) + Hamr (III) + Meziboří	976	254,6	28	Louny / II	583	171,5
13	Roudnice n. L. / III	647	246,6	29	Podbořany / III	255	162,6
14	Děčín – město/II	1439	233,7	30	Duchcov (III)	358	158,4
15	Bílina (III)	544	231,4	31	Postoloprty /III	187	157,5
16	Žatec / II	563	226,7	32	Benešov nad Ploučnicí /III	132	146,8

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2017

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2016

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP ŠLUKNOV (IV)	217	386,3	17	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	333	201,8
2	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1786	309,2	18	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	496	189,1
3	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	176	307,1	19	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	146	186,0
4	ÚSTÍ NAD LABEM	3000	280,5	20	OOP BŘEZNO (IV)	134	185,2
5	CHOMUTOV-1 (I) + CHOMUTOV-2 (II) + CHOMUTOV-3 (III)	1451	270,0	21	OOP ŽATEC (II)	454	182,8
6	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1720	255,5	22	OOP KRUPKA (III)	256	175,3
7	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1516	246,2	23	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	157	174,6
8	OOP OBRNICE (III)	212	242,1	24	OOP ŠTĚTÍ	237	174,3
9	OOP DUBÍ (III)	248	240,5	25	OOP LITOMĚŘICE (II)	796	173,3
10	OOP RUMBURK (III)	369	226,5	26	OOP POSTOLOPRTY (III)	204	171,8
11	OOP VARNSDORF (II)	394	215,6	27	OOP CHLUMEC	210	167,0
12	LITVÍNOV (III) + HAMR (III) + MEZIBOŘÍ	814	212,4	28	OP PODBOŘANY (III)	250	159,5
13	OOP BÍLINA (III)	498	211,8	29	OOP LOUNY (II)	513	150,9
14	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	161	210,6	30	OOP KADAŇ (III)	275	147,3
15	OOP JIRKOV (II)	503	208,9	31	OOP LOVOSICE (II)	453	136,2
16	OOP VEJPRTY (IV)	96	202,4	32	OOP DUCHCOV (III)	302	133,6

Zdroj: KR PČR ÚK, 2017

2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji

Strategie PK ČR zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Lokality byly rozděleny do třech územních jednotek – okresy, obvody obcí s rozšířenou působností a obce. Odbor prevence kriminality MV ČR zpracovává každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77. Pro stanovení rizikovosti bylo použito těchto tří rizikových faktorů:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku – tzv. index nezaměstnanosti,
- počet trestných činů (přechinů i zločinů) v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku, tzv. index trestné činnosti,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu² k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“) – tzv. index chudoby.

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a index počtu vyplacených dávek je přepočten na tisíc obyvatel. Pořadí je pak sestaveno na základě součtu jednotlivých indexů na daném území. Rizikovost okresů je řazena od nejzatíženější³ po nejméně rizikovou.

Okresy, které mají vyšší index rizikovosti než je průměr České republiky, jsou prohlášeny za rizikové. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Obdobně byla sestavována rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností. Je vhodné poznamenat, že získané údaje za předcházející roky za ORP byly často zkreslené – jednotlivé ORP se nekryjí s obvodními odděleními PČR, tedy indexy kriminality nemohou být přesné.

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) zpracovává každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV ČR podrobnou bezpečnostní analýzu svého území, ve které postoupí níže oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů (obvodů obcí III. stupně) na úroveň obcí. Tato analýza je základem pro hodnocení toho, zda se obec nachází v rizikovém území. Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána (MV ČR, 2011). Zároveň je nutné mít na zřeteli, že i lokality, které nejsou identifikovány prostřednictvím uvedeného indexu jako rizikové, je vhodné zařadit do nastavovaných preventivních opatření Ministerstva vnitra. Důvodem je skutečnost, že v těchto obcích mohou být preventivní opatření dobře a vhodně nastavená, a obec potřebuje zajistit kontinuitu, a to i za podpory MV. Bez této podpory často není v možnostech, zejména malých obcí, preventivní opatření zachovat.

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplateků a vrátek - v roce) podle území (trvalá adresa osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

³ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastaváren, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchání trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2016

V roce 2016 byl **průměrný index rizikovosti v ČR 1 480,61 bodů** (snižuje se od roku 2013). Dle sestaveného pořadí bylo nad republikovým průměrem celkem 28 okresů (shodné jako v předcházejícím roce). Jako nejvíce rizikový byl podle výše uvedených kritérií okres Most (stejně jako v předcházejících letech), jehož hodnota dosáhla 3 133,27 bodů (pořadí shodné s rokem 2015, pouze počet bodů se nepatrně snížil). Na druhém místě byl okres Karviná (2 989,41 bodů) a třetí pak okres Ostrava – město, jehož index rizikovosti byl stanoven na 2 958,83 bodů. Všechny zbývající okresy v Ústeckém kraji také dosáhly většího indexu než je průměrná hodnota v ČR, **tj. všechny okresy v Ústeckém kraji jsou prohlášeny za rizikové**. Podrobnosti jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 23 – rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2016

Poř.	Okres	počet obyvatel	index nezaměstnaných	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
1	Most	113 029	680,98	2 209,34	242,34	3 133,27
5	Děčín	130 924	529,09	1 806,91	239,53	2 575,52
6	Chomutov	124 305	583,56	1 673,85	224,61	2 482,02
7	Ústí nad Labem	119 289	595,78	1 616,58	269,09	2 481,45
10	Teplice	128 562	467,79	1 426,89	240,35	2 135,03
11	Louny	86 328	513,51	1 331,67	164,60	2 009,78
21	Litoměřice	119 295	427,18	1 000,68	166,14	1 594,00

Zdroj: MV ČR, 2017

Rizikovost krajů České republiky pak dokládá tabulka 24, kde je možné sledovat údaje – index nezaměstnaných, index počtu vyplacených sociálních dávek, index kriminality a součtovou hodnotu (index rizikovosti), tak i tyto údaje v absolutních číslech za jednotlivé kraje. Ústecký kraj je dle doložených údajů nejrizikovějším krajem v rámci České republiky, a to z hlediska všech sledovaných dat (počet nezaměstnaných, počet vyplacených sociálních dávek, počet spáchaných trestných činů, a to vždy přepočteno na 10 tisíc obyvatel, tzv. indexace).

Tabulka 24 rizikovosti vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2016

		počet obyvatel	počet nezaměstnaných	index nezaměstnaných (idx 10 000)	počet vyplacených soc. dávek	index počtu vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	kriminalita	index kriminality (idx 10 000)	Součet indexů kraje = idx rizikovosti
1	Ústecký kraj	821 732	44 528	541,88	1 304 976	1 588,08	18 377	223,64	2 353,60
2	Moravskoslezský kraj	1 210 849	64 036	528,85	1 854 432	1 531,51	26 528	219,09	2 279,45
3	Karlovarský kraj	296 976	11 796	397,20	364 572	1 227,61	4 983	167,79	1 792,61
4	Olomoucký kraj	634 208	26 495	417,77	664 116	1 047,16	11 600	182,91	1 647,83
5	Liberecký kraj	440 308	16 104	365,74	455 292	1 034,03	9 186	208,63	1 608,40
6	Jihomoravský kraj	1 177 904	49 032	416,26	988 968	839,60	21 599	183,37	1 439,23
7	Jihočeský kraj	638 648	19 385	303,53	492 948	771,86	10 816	169,36	1 244,75
8	Zlínský kraj	584 020	19 848	339,85	442 512	757,70	7 398	126,67	1 224,23
9	Královéhradecký kraj	550 936	14 270	259,01	445 476	808,58	7 286	132,25	1 199,84
10	Praha	1 276 741	30 179	236,38	650 184	509,25	56 432	442,00	1 187,63
11	Pardubický kraj	516 803	14 407	278,77	402 156	778,16	5 933	114,80	1 171,73
12	Kraj Vysočina	509 120	17 672	347,11	358 752	704,65	5 986	117,58	1 169,34
13	Středočeský kraj	1 335 988	38 966	291,66	806 712	603,83	22 124	165,60	1 061,10
14	Plzeňský kraj	578 194	14 655	253,46	337 104	583,03	9 679	167,40	1 003,89
	Celkem ČR	10 572 427	381 373	360,72	9 616 620	909,59	218 432	206,61	1 476,92

Zdroj: MV ČR, 2017

3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

3.1 Základní demografické údaje

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo a to se spolkovou zemí Sasko. Dále kraj sousedí s Libereckým, Karlovarským, Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Spolu s Karlovarským krajem tvoří Region soudržnosti NUTS II.

Rozloha kraje je 5 335 km², což představuje 6,8 % rozlohy České Republiky. Zemědělská půda zaujímá více než 52 % území kraje, lesy se rozkládají na 30 % a vodní plochy na 2 % území. Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí.

Ústecký kraj je členěn na 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec). Vedle obcí s rozšířenou působností je výkon státní správy na území Ústeckého kraje svěřen 30 pověřeným obcím, které vykonávají státní správu v určeném rozsahu i na území jiných obcí.

Celkem je v Ústeckém kraji 354 obcí, z toho 25 obcí má více než 5 000 obyvatel. V kraji je 59 obcí se statutem města. Statutárními městy jsou Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov a Děčín. Devět obcí má charakter středních sídel od 15 do 30 tisíc obyvatel, čtyři obce mají charakter velkých sídel od 50 do 100 tisíc obyvatel.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 92 984 obyvateli (k 31. 12. 2016). Ústecký kraj je regionem s vysokou mírou urbanizace, zhruba 80,0 procenta populace žije ve městech. Hustota obyvatel Ústeckého kraje (154 obyvatel na km²) převyšuje republikový průměr, který činí 134 obyvatel na km².

3.2 Vývoj počtu obyvatel

Početní stav obyvatel Ústeckého kraje je od roku 1993 relativně stabilizovaný. Od roku 2000 do roku 2002 dochází k úbytku obyvatel, od roku 2003 má vývoj početního stavu obyvatel mírně stoupající tendenci a přibližuje se k původnímu stavu z roku 1993. Od roku 2006 do roku 2009 dochází k významnějšímu nárůstu počtu obyvatel v kraji. Od roku 2010 se počet obyvatel v kraji opět začíná pozvolna snižovat. To je dáno zastavením zahraniční migrace v letech 2007 a 2008, zároveň také odeznívá zvýšená porodnost, jejíž vrchol byl v roce 2008. Živě narozených v roce 2016 bylo méně než v roce 2015. Zemřelých je více, proto dochází trvale od roku 2010 k přirozenému úbytku obyvatel Ústeckého kraje. K tomu se dále přidává vyšší počet vystěhovalých oproti přistěhovalým. Proto v roce 2016 došlo k celkovému úbytku obyvatel Ústeckého kraje o 1 473.

Tabulka 25 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2007

vývoj počtu obyvatel v Ústeckém kraji										
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
počet obyvatel	831 180	835 891	836 198	830 046	827 992	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377

Zdroj: ČSÚ, 2017

V minulosti prošel region velmi různorodým vývojem, který ke stabilizaci demografické struktury území nepřispěl. V důsledku těchto skutečností se region vyznačuje nadprůměrnou fluktuací obyvatelstva. Hlavní příčiny lze spatřovat zejména v nedostatečné nabídce pracovních příležitostí a celkově nižší atraktivitě území pro život, zejména v důsledku historického průmyslového zatížení, jehož následky v regionu přetrvávají dodnes. Tento stav trvá prakticky od konce druhé světové války a dosud se nedaří tyto následky překonat.

Ke konci roku 2016 žilo v Ústeckém kraji 821 377 obyvatel, což činí Ústecký kraj pátým nejlidnatějším v rámci České republiky. Průměrná hustota zalidnění Ústeckého kraje je vyšší než celostátní průměr a Ústecký kraj je v České republice čtvrtou nejzalidněnější oblastí. V Ústeckém kraji se v roce 2016 živě narodilo 8 263 dětí, zemřelo 9 058 lidí. Došlo tedy k přirozenému úbytku obyvatelstva o 795 lidí.

Obyvatelstvo spolu s osídlením regionu prošlo v poválečném období složitým vývojem, který trvale poznamenal životní podmínky, respektive sociální a ekonomické klima. Při perspektivních úvahách ani dnes nelze zdaleka podceňovat skutečnost, že se v poválečných letech na území regionu vyměnila velká část obyvatelstva (jehož celkový počet se mimo to podstatně snížil), že území bylo dosídleno etnicky i kulturně různorodými skupinami, a že vznikla výrazná sídelní i kulturní diskontinuita, která přetrvává do současnosti.

Zdroj: www.czso.cz

3.3 Věková struktura obyvatelstva

Obecným trendem v České republice je stárnutí obyvatelstva. Počet osob v Ústeckém kraji ve věku 0 až 14 let zůstává od roku 2005 na obdobné hodnotě (mírně stoupající), počet osob ve věku nad 65 let neustále výrazně stoupá (od roku 2006 let se zvýšil z hodnoty 105 692 na 150 729 obyvatel v roce 2016). Hodnota indexu stárnutí (tj. počtu osob ve věku nad 65 let připadajících na 100 dětí ve věku 0 – 14 let) v roce 2014 dosáhla v Ústeckém kraji 111,7 a průměrný věk se posunul na hranici 41,4 roku.

Ústecký kraj má oproti celorepublikovému průměru mladší věkovou strukturu obyvatel, ne však již tak výrazně jako tomu bylo v předchozím období. I v Ústeckém kraji se projevuje obecný trend stárnutí populace, což dokládá níže vedená tabulka. V roce 2015 dosáhl průměrný věk v České republice hranice 41,9 let.

Také tabulka 26 dokládá trend stárnutí obyvatel Ústeckého kraje, kdy při celkovém snížení počtu obyvatel v našem kraji o cca 7 tisíc od roku 2010, vzrostl počet obyvatel ve věku nad 65 let o více než 34 tisíc.

Tabulka 26 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 2004

průměrný věk obyvatel										
Rok	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
průměrný věk	38,8	39,2	39,6	40,0	40,4	40,6	40,9	41,2	41,4	41,7

Zdroj: ČSÚ, 2017

Tabulka 27 – věková struktura obyvatel kraje

věková struktura obyvatel							
Rok	celkem	Muži			Ženy		
		0 – 14	15 – 64	65 a více	0 – 14	15 – 64	65 a více
2006	823 265	65 496	297 669	41 005	61 908	292 500	64 687
2007	831 180	65 276	301 576	42 270	61 872	294 362	65 824
2008	835 891	65 027	303 651	43 784	61 810	294 329	67 290
2009	836 198	65 158	302 106	45 355	61 958	292 599	69 022
2010	830 046	66 766	300 172	46 761	62 446	290 671	70 229
2013	825 120	66 079	285 941	56 255	62 721	275 045	79 079
2014	823 972	66 509	283 048	58 726	62 971	270 901	81 817
2015	822 826	66 744	280 065	61 119	63 469	267 082	84 347
2016	821 377	67 063	276 978	63 331	63 722	263 276	87 007

Zdroj: ČSÚ, 2017

3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Historický vývoj v Ústeckém kraji značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná. V regionu se nachází, ve srovnání s ostatními regiony ČR, nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání. Celý problém je umocněn zejména migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva za prací mimo region, a to zejména v důsledku nízké úrovně nabídky kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nejprogresivnější vzdělanostní strukturu má krajské město a s odstupem následují další velká sídla.

Velmi nízká je rovněž úroveň jazykového vzdělání místních obyvatel, což je problematické nejen obecně ve vztahu k celkové konkurenceschopnosti regionu, ale též ve vztahu k jeho příhraniční poloze. Tento handicap brání významnější ekonomické i společenské spolupráci se sousedním Německem. Veškeré dostupné analýzy tento stav považují za jednu ze základních příčin vysoké míry nezaměstnanosti a s ní souvisejících negativních sociálních a hospodářských jevů.

Vzdělanostní strukturu obyvatel Ústeckého kraje dokládá tabulka 28.

Tabulka 28 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. za rok 2016

vzdělanost obyvatel Ústeckého kraje					
počet obyvatel ve věku 15 let a více	základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vysokoškolské včetně vědecké přípravy	bez vzdělání a nezjištěno
692,6	133,7	257,8	219,6	80,8	0,8

Zdroj: ČSÚ, 2017

3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje

Tabulka 29 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)	836 045	827 992	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377
v tom muži	412 699	408 927	408 585	408 275	408 283	407 928	407 372
Ženy	423 346	419 065	418 179	416 845	415 689	414 898	414 005
v tom ve věku 0 - 14 let	128 212	127 990	128 524	128 800	129 480	130 213	130 785
15 - 64 let	590 843	577 193	568 628	560 986	553 949	547 147	540 254
65 a více let	116 990	122 843	129 612	135 334	140 543	145 466	150 338
Živě narození	9 275	8 645	8 215	8 060	8 292	8 313	8 263
Zemřelí	8 912	8 841	8 959	9 277	8 846	9 238	9 058
Přistěhovalí	7 599	6 605	6 738	6 978	7 229	7 358	7 324
Vystěhovalí	8 115	6 831	7 256	7 405	7 823	7 579	8 002
Sňatky	3 669	3 477	3 341	3 161	3 325	3 572	3 723
Rozvody	2 573	2 319	2 294	2 252	2 352	2 117	2 245
Počet obyvatel celkem (stav k 1. 7.)	835 796	828 561	827 317	825 842	824 789	823 381	822 300

Zdroj: ČSÚ, 2017

3.6 Průmysl v regionu

Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžených v kraji, jsou významné kvalitní sklářské a slévárenské písky

a stavební kámen. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrusnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Zvláště Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecka stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. Oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem s omezenými hospodářskými aktivitami a nakonec oblast Děčínska není ani územím s koncentrací těžkého průmyslu, ani oblastí zemědělskou. Jeho severní část – Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typickým periferním územím. (ČSÚ, 2016)

3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost

Z aktuálních statistických údajů je zřejmé, že v regionu je stále mírně nadprůměrný podíl průmyslu a stavebnictví na zaměstnanosti, naopak zaměstnanost v zemědělství je i oproti republikové úrovni relativně nízká. Na významu nabývá především sektor služeb. Zahrnujeme-li pod služby celý terciární sektor, poskytuje tento sektor již více než 56 % všech pracovních příležitostí.

Průměrná hrubá měsíční mzda činila v roce 2016 v Ústeckém kraji 26.542 Kč. Jde prozatím o předběžný údaj (<https://www.czso.cz/csu/xu/mzdy-xu>). Ústecký kraj vykazuje dlouhodobě vysoký podíl nezaměstnaných osob v porovnání s ostatními kraji České republiky. Obecná míra nezaměstnanosti v roce 2016 činila v Ústeckém kraji 5,1%. Za celou Českou republiku činil průměr obecné míry nezaměstnanosti za rok 2016 – 4%. V souvislosti s výpočty nezaměstnaných osob je nutné upozornit, že od ledna 2013 je používán nový statistický ukazatel, a to podíl nezaměstnaných osob, který nahradil dříve používaný ukazatel míry registrované nezaměstnanosti⁴. V tabulce 30 je uveden přehled podílu nezaměstnaných osob v krajích ČR (nový ukazatel), není tedy možné srovnání s daty předchozích let uváděnými v analýze (tam byla uváděna míra registrované nezaměstnanosti).

Tabulka 30 – nezaměstnanost v kraji

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji						
Rok	muži	ženy	Absolventi	občané se sníženou pracovní schopností	občané s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	celkem nezaměstnaní
2007	21 544	24 113	1 962	7 671	13 430	45 657
2008	30 199	29 777	2 675	7 712	16 291	59 976
2009	31 598	30 349	3 606	7 611	15 239	61 974
2010	29 122	28 965	3 401	7 188	11 179	58 087
2011	30 831	30 758	2 916	7 061	9 440	61 589
2012	33 323	32 497	3 233	7 208	10 157	65 820
2013	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2014	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2015	23 046	25 854	2 134	6 716		50 778
2016	19 139	23 118	1 891	6 446		44 528

Zdroj: ČSÚ, 2017

⁴ Podíl nezaměstnaných osob je ukazatel, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Ukazatel míry registrované nezaměstnanosti poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. (Zdroj: MPSV). Dalším možným ukazatelem je obecná míra nezam., která vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle.

Tabulka 31 – Podíl nezaměstnaných v krajích za roky 2014 až 2016

	2014	2015	2016
Česká republika	7,46	6,24	
Praha	5,03	4,2	3,35
Středočeský kraj	6,36	5,41	4,31
Jihočeský kraj	6,2	5,07	4,28
Plzeňský kraj	5,7	4,62	3,56
Karlovarský kraj	8,21	7,06	5,45
Ústecký kraj	10,67	8,91	7,79
Liberecký kraj	7,72	6,36	5,17
Královéhradecký kraj	6,36	4,96	3,76
Pardubický kraj	6,22	5,14	4,04
Kraj Vysočina	7,35	6,22	5,17
Jihomoravský kraj	8,25	7,01	6,11
Olomoucký kraj	8,82	7,01	5,94
Zlínský kraj	5,98	7,36	4,92
Moravskoslezský kraj	8,56	9,8	7,45

Zdroj: ČSÚ, 2017

3.8 Školství

Školská soustava v regionu prošla v uplynulých deseti letech procesem rozsáhlé optimalizace. V jejím důsledku došlo v posledních letech k podstatnému snížení počtu mateřských škol a zčásti ke snížení počtu škol základních. Vzhledem k demografickému vývoji je třeba přizpůsobit nabídku těchto zařízení aktuální poptávce, neboť vývoj počtu dětí předškolního věku má v současné době rostoucí tendenci.

Síť školských zařízení v kraji tvořila ve školním roce 2015/2016 – 360 mateřských škol, 276 základních škol, 90 středních škol, 1 konzervatoř a 9 vyšších odborných škol, 2 vysoké školy. Kromě těchto zařízení jsou zřizovány také mateřské školy při zdravotnických zařízeních – v Ústeckém kraji se jich nachází 7 a základní školy při zdravotnických zařízeních – těch je v našem kraji devět (https://formulare.kr-ustecky.cz/materialyzukver/4_ZUK_2017-04-24/pdf/4_ZUK_MAT_14_1_priloha_1.pdf: str. 22, tab. č. 19).

Nabídka středního vzdělání v regionu je poměrně různorodá, přesto lze spatřovat nezbytnost přizpůsobení nabídky učebních a studijních oborů středních škol potřebám trhu práce a nutnosti reagovat na změny, jež souvisejí také s požadavky potencionálních zaměstnavatelů.

Vysokoškolské vzdělání v kraji reprezentuje především Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Kromě toho v dalších městech (Most, Děčín, Litvínov, Terežín) působí pobočky dalších vysokých škol a univerzit. Přesto nelze nabídku vysokého školství v regionu hodnotit jako zcela uspokojivou. Obecně lze totiž konstatovat, že přítomnost vysoké školy, zejména pak univerzity, má na rozvoj města i celého okolí pozitivní vliv v mnoha směrech.

3.9 Sociální služby a zdravotnictví

Síť poskytovatelů zdravotních služeb v Ústeckém kraji tvoří poskytovatelé ambulantní péče, jednodenní péče (vyžaduje pobyt pacienta na lůžku po dobu kratší než 24 hodin), lůžkové péče (akutní intenzivní, akutní standardní, následné a dlouhodobé), zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta (návštěvní služba, domácí péče) a poskytovateli lékařské péče. Akutní lůžková péče je zabezpečena sítí 11 nemocnic (3856 lůžek), přičemž některé nemocnice provozují i oddělení s lůžky následné péče (824 lůžek), 8 samostatnými nemocnicemi následné péče nebo léčebnami dlouhodobé péče (dohromady 620 lůžek), 2 nemocnicemi, jednou léčebnou a jedním stacionářem pro pacienty s psychiatrickým onemocněním (celkem 770 lůžek) a dvěma hospici (41 lůžek). Vedle toho

jsou v Ústeckém kraji 3 poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče (1 093 lůžek) a kojenecký ústav se 126 lůžky. Nadregionální působnost mají například Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, nemocnice v Mostě a nemocnice v Chomutově (vše odštěpné závody společnosti Krajská zdravotní a.s.). Krajská zdravotní a.s. ještě sdružuje nemocnice v Teplicích a v Děčíně.

Sociální infrastruktura zajišťuje veřejné služby s bezprostředním dopadem na kvalitu života. Současné trendy zvyšují nároky na přizpůsobování sociální infrastruktury novým podmínkám. Důležitý je především důraz na prevenci, flexibilitu vytvářených struktur a zaměření na sociální začleňování. Sociální infrastruktura je orientována především do měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

Nabídka sociálních služeb v regionu zahrnuje služby sociální péče poskytované zejména v zařízeních zřizovaných krajem a obcemi a služby sociální prevence poskytované především nestátními neziskovými organizacemi.

3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)

3.10.1 Děti a mládež

Systém péče o ohrožené děti a mládež

Péče o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy patří do gesce několika resortů státní správy. Klíčovou úlohu zde zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které kromě samotné podpory rodiny řídí výkon státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto agendu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále orgán SPOD). Kromě MPSV a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (orgán s celorepublikovou působností se sídlem v Brně, který zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí ve vztahu k cizině) vykonávají tuto činnost také krajské úřady (metodické vedení obcí a zprostředkování náhradní rodinné péče), obecní úřady a zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu přenesené působnosti. Orgány SPOD se v rámci sociálně-právní ochrany dětí zaměřují na děti, jejichž rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu zemřeli nebo neplní, nevykonávají nebo zneužívají svou rodičovskou zodpovědnost. Sociálně-právní ochrana dětí se zaměřuje také na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že:

- zanedbávají školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
- požívají alkohol nebo návykové látky,
- žijí se prostitutí,
- spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (tzv. provinění),
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.).

Orgány SPOD poskytují pomoc dětem a jejich rodičům při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně uplatnění na trhu práce. V rámci těchto orgánů působí pracovníci specializující se na práci s výše uvedenými dětmi – **sociální kurátoři pro děti a mládež**. V tabulce 31 a násl. jsou uvedeny statistické údaje o počtu evidovaných dětí a mládežtých orgány SPOD obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje. Pro možnost srovnání v rámci ČR a kraje byly údaje zpracovány opět pomocí indexu (počet evidovaných dětí a mládeže do 18 let na 10 tisíc obyvatel správního obvodu obce III. stupně).

Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zejména v terénních sociálních službách, jejich nedostatečnou motivaci a společenské i finanční ohodnocení. Toto se umocnilo ještě v roce 2003, kdy v II. fázi reformy územní správy došlo ke zrušení okresních úřadů a převodu výkonu státní správy na uvedeném úseku na obce III. stupně. V té době ukončilo činnost více jak 20 % zkušených sociálních pracovníků. Obce se s tímto nedostatkem postupem času většinou vypořádaly. K 31. 12. 2007 působilo v rámci orgánu SPOD celkem 150 sociálních pracovníků (117 pracovníků orgánu SPOD a 33 kurátorů pro mládež), kteří vykonávají svou činnost na obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje.

Od roku 2006 jsou města také výrazněji finančně podporována státní účelovou dotací MPSV na výkon sociálně-právní ochrany dětí. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. K 31. 12. 2016 vykonávalo tuto činnost v rámci orgánu SPOD téměř 242,5 sociálních pracovníků (uvedeno v úvazcích) a z toho počtu je 61 kurátorů pro děti a mládež. Pracovníci orgánu SPOD jsou silně zatíženi i administrativní činností, což je opět odvádí od práce v terénu. Orgány SPOD evidují vysoký počet klientů a jejich rodin na jednoho sociálního pracovníka. Statistiky MPSV uvádějí, že v průměru je v ČR evidováno přes 250 klientů (rodin, kauz) na jednoho sociálního pracovníka. V Ústeckém kraji je toto číslo ještě vyšší (více jak 300 klientů). Standardy kvality sociálně-právní ochrany (jsou platné od 1. 1. 2015) stanovují 80 klientských rodin na jednoho pracovníka orgánu SPOD. V případě kurátorů pro mládež a osob pečujícími a osob v evidenci náhradní rodinné péče je tento limit poloviční – tj. 40 klientských rodin. **Další subjekty působící v oblasti sociálně-právní ochrany dětí**

Jak bylo výše uvedeno, klíčovou úlohu v péči o ohrožené děti a mládež mají orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí převážně na obcích III. stupně a částečně na krajích. V této oblasti je důležitá koordinovaná **spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty**, zejména se školami a školskými zařízeními (středisky výchovné péče⁵ a pedagogicko-psychologickými poradnami – viz kapitola 4.5), Policií ČR, městskou (obecní) policií, soudy, státními zastupitelstvími a Probační a mediační službou ČR (PMS). Krajský úřad Ústeckého kraje podporuje spolupráci jednotlivých subjektů veřejné správy i nestátního neziskového sektoru a zároveň přispívá k jejich koordinaci.

V kraji působí meziresortní týmy na okresní úrovni (tzv. **týmy pro mládež nebo multidisciplinární týmy pro mládež**), které jsou složeny ze zástupců výše uvedených institucí. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci, společně postupovat a volit opatření při péči o děti, prioritně pak o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy.

Jejich provázanou spolupráci podporuje projekt odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR Systém včasné intervence (dále SVI)⁶. Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě.

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti⁷. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od

⁵ V Ústeckém kraji jsou celkem čtyři zařízení – v Chomutově, Mostě, Ústí nad Labem a v Děčíně

⁶ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

⁷ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality MV ČR.

Sociálně-právní ochranu dětí poskytují také **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)**. Tato zařízení poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohrožen anebo jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, popř. dítě které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Cílem je zajistit dětem v krizové situaci životní podmínky co nejbližší přirozenému rodinnému prostředí. V Ústeckém kraji je zaregistrováno celkem 5 subjektů, které provozují 10 zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Celková kapacita je 170 lůžek (k 1. 7. 2017). V tabulce 32 jsou další informace k těmto zařízením.

Tabulka 32 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje

Subjekt	Název zařízení	Místo zařízení	Počet lůžek	Webové stránky
Kojenecké ústavy Ústeckého kraje		Most	20	www.kumost.cz
Dětský domov v Mostě	Mostáček	Most	16	http://www.ddmost.wm.cz/
Fond ohrožených dětí Praha	Klokánek	Chomutov, Teplice, Litoměřice, Ústí n. L. a Žatec	102	http://www.fod.cz/
Élie o.s. Kadaň	Na Horách	Kovářská	20	http://z-nahorach.webnode.cz/
Dětský domov Ústí nad Labem Střekov	Střekováček	Ústí nad Labem	12	http://ddstrekov.wordpress.com/

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Kromě výše uvedených subjektů poskytují sociálně-právní ochranu dětí také subjekty, které obdržely pověření k výkonu činností (zákonem stanovených) na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Tyto subjekty jsou pak označovány jako **pověřené osoby**. Pověření vydává místně a věcně příslušný krajský úřad (dříve MPSV). V současné době vykonávají činnosti v dané oblasti v Ústeckém kraji celkem 30 subjektů (včetně středisek Fondu ohrožených dětí se sídlem v Praze). Aktualizovaný seznam pověřených osob je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/poverene-osoby-k-vykonu-socialne-pravni-ochrany-deti/d-1688801/p1=204835>

Významnou podporu pro činnost orgánů OSPOD představují sociální služby poskytované zejména **nestátními neziskovými organizacemi** (dále NNO). Tyto organizace poskytují sociální služby (služby sociální prevence) – především pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. U mnoha rodin, které prošly kvalitním reintegračním programem, bylo dosaženo zlepšení jejich životní a sociální situace. Tím byly vytvořeny příznivé podmínky pro návrat dětí z institucionální péče (dětských domovů a výchovných ústavů) zpět do rodiny. Tyto programy jsou zaměřeny současně i na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

Další služby sociální prevence zaměřené na rodiny s dětmi jsou uvedeny v kapitole 4.2.1.

Na podporu zvyšování kvality procesu vzdělávání ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou vytvářeny programy, které jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. V Ústeckém kraji tento typ programu realizovalo např. občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum se sídlem v Mostě. Program byl nazván Projekt Pšov a realizován ve Výchovném ústavu v Pšově. Cílem projektu byla tvorba komplexního

výchovně vzdělávacího programu pro chovance ústavu a vzdělávací kurz pro pedagogické pracovníky zařízení.

Statistické údaje o cílové skupině

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vydává každoročně Statistickou ročenku MPSV z oblasti práce a sociálních věcí. Z tohoto důvodu lze vybrané ukazatele Ústeckého kraje srovnávat se statistickými údaji ostatních krajů ČR. Vybrané údaje Ústeckého kraje byly doplněny i za rok 2016 a pro doplnění ponechány i údaje z roku 2015 (pro porovnání krajských statistik). MPSV se ve svých statistických ročenkách každoročně zaměřuje na různé oblasti své působnosti (nezaměstnanost, sociální zabezpečení atd.). Jednou z oblastí je i evidence orgánů SPOD. Tato kapitola bezpečnostní analýzy je zaměřena právě na vybrané statistické údaje orgánů SPOD působících v Ústeckém kraji. Důraz je pak kladen na údaje získané v oblasti kurately mládeže, tj. na evidenci dětí, které vykazují poruchy chování (jsou ohrožené sociálně nežádoucími jevy). Zvláštní pozornost je zaměřena i na rozbor problematiky dětí umístěných do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo do dalších zařízení (např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Z tohoto důvodu jsou podrobně sledovány nejen údaje o počtu dětí umístěných do těchto zařízení, ale i důvody jejich umístění.

V České republice bylo **v roce 2015** evidováno orgány SPOD – kurátory pro mládež celkem 30 174 klientů – dětí a mladistvých (v roce 2014 to bylo 33 778 klientů). V Ústeckém kraji evidovali kurátoři v roce 2015 celkem 4 488 klientů (v roce 2014 to bylo 4 781 osob). V České republice zaujímá Ústecký kraj v této statistice 1. místo před Moravskoslezským krajem (4 407 klientů). V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj také 1. místo, kdy průměr kraje činí 54,5 dětských klientů. Druhý, index Karlovarského kraje je 40,9 a republikový průměr činí 28,7 dětských klientů na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme již podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2015 a 2016.

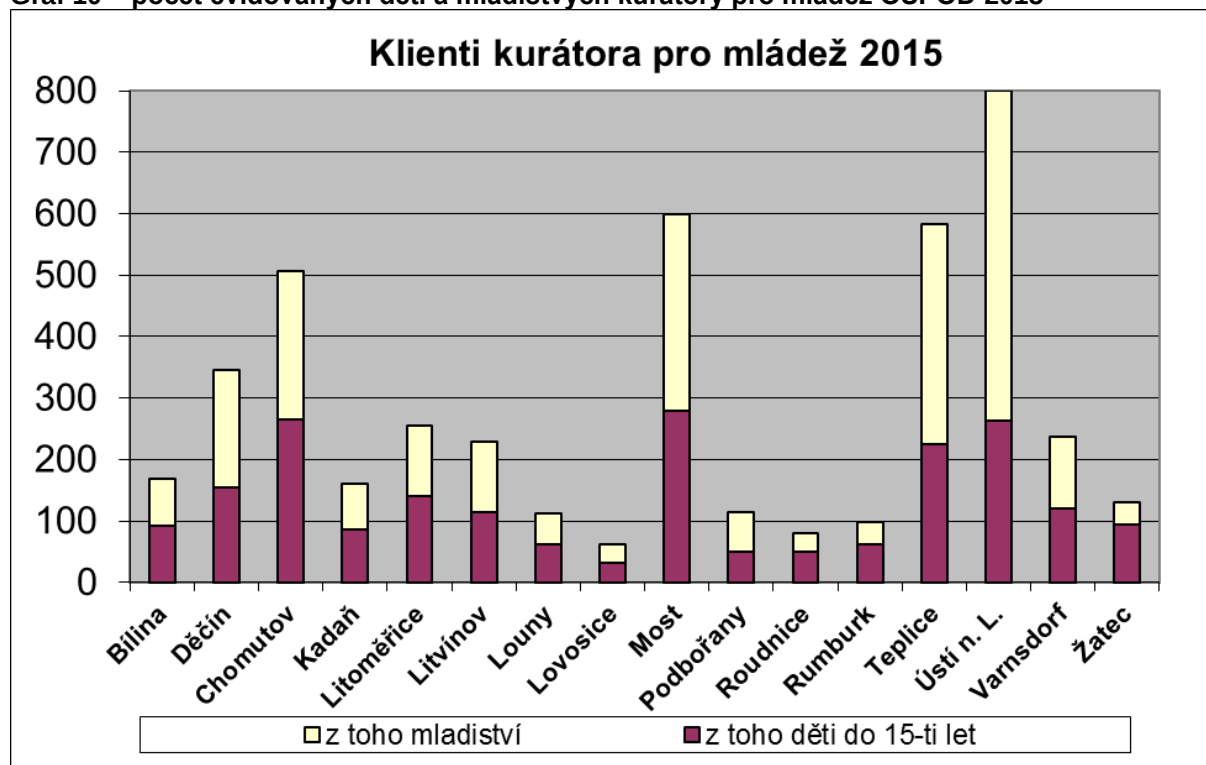
V roce 2015 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež při Městském úřadu ve Varnsdorfu – 116,6. Následují je obvody měst Most (79,1) a Bílina (76,4). Na opačném pólu jsou tradičně obvody měst Lovosice a Roudnice n. L. – jejich indexy činí 22,5 a 24,8 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává ve velkých městech – Ústí n. L., Most, Teplice a Chomutov, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali pokles klientů.

Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2015

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	169	93	24	76	26	55,0	76,4
Děčín	346	155	52	191	57	44,8	44,4
Chomutov	507	265	160	242	88	52,3	62,1
Kadaň	161	87	27	74	19	54,0	37,5
Litoměřice	255	141	48	114	44	55,3	43,1
Litvínov	229	115	30	114	38	50,2	60,2
Louny	113	62	15	51	15	54,9	26,0
Lovosice	62	32	12	30	6	51,6	22,5
Most	600	279	104	321	115	46,5	79,1
Podbořany	115	50	20	65	19	43,5	73,4
Roudnice n. L.	80	50	18	30	6	62,5	24,8
Rumburk	99	62	27	37	11	62,6	29,7
Teplice	583	226	67	357	120	38,8	54,6
Ústí n. L.	801	263	71	538	192	32,8	67,0
Varnsdorf	237	120	38	117	35	50,6	116,6
Žatec	131	94	28	37	10	71,8	47,9
Celkem kraj	4 488	2 094	741	2 394	801	46,7	54,5

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

Graf 10 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2015

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

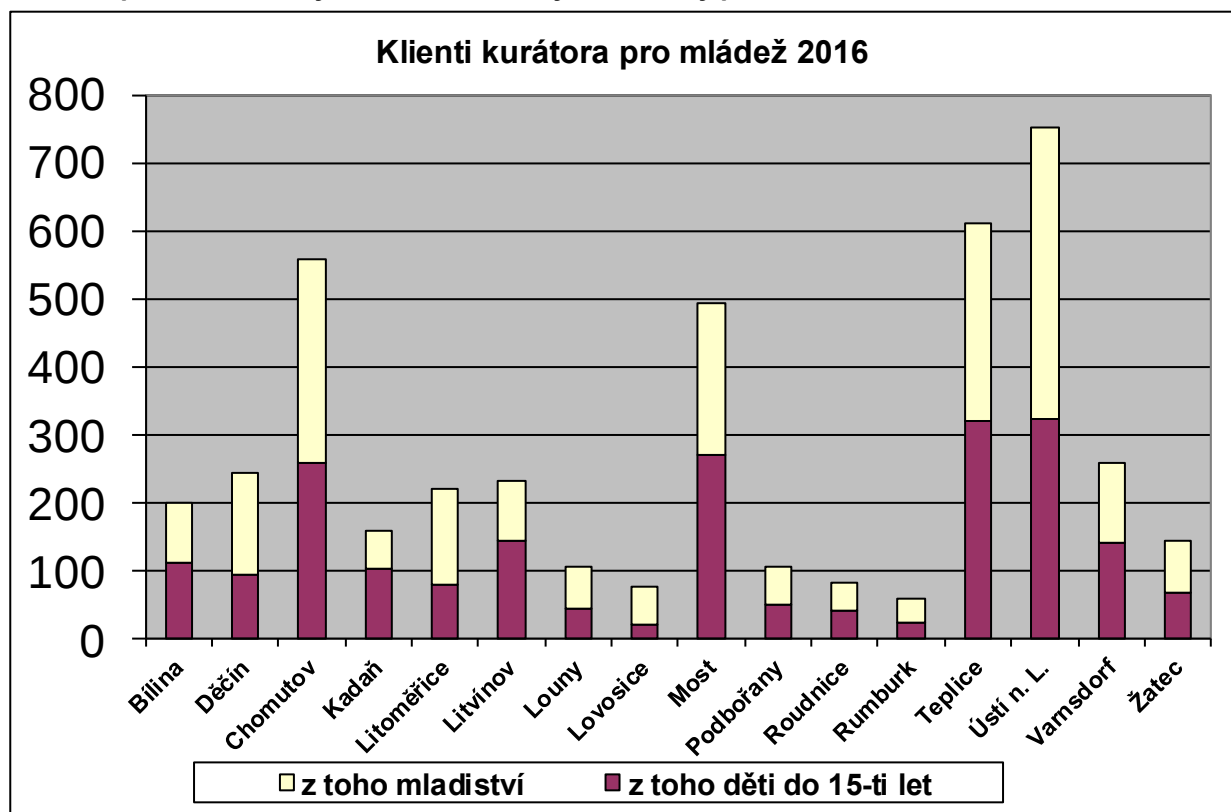
V roce 2016 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátorů pro mládež při Městském úřadu ve Varnsdorfu – 128,4. Následují je obvody měst Bíliny (89,7) a Chomutova (76,4). Na opačném pólu jsou obvody měst Rumburku a Louny – jejich indexy činí 17,5 a 24,4 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve velkých městech – Ústí n. L., Teplice, Chomutov a Most, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali pokles klientů (kromě Teplice a Chomutova).

Tabulka 34 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátory pro mládež 2016

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	201	113	37	88	27	56,2	89,7
Děčín	245	95	40	150	44	38,8	31,4
Chomutov	558	258	114	300	134	46,2	68,4
Kadaň	159	104	44	55	16	65,4	37,2
Litoměřice	221	79	28	142	58	35,7	37,3
Litvínov	233	146	48	87	23	62,7	61,8
Louny	106	45	21	61	13	42,5	24,4
Lovosice	76	22	10	54	16	28,9	27,7
Most	493	270	88	223	68	54,8	65,2
Podbořany	105	51	13	54	12	48,6	66,9
Roudnice n. L.	83	43	16	40	11	51,8	25,5
Rumburk	58	24	8	34	14	41,4	17,5
Teplice	611	321	96	290	71	52,5	57,5
Ústí n. L.	753	325	110	428	140	43,2	63,0
Varnsdorf	260	141	57	119	39	54,2	128,4
Žatec	144	68	9	76	27	47,2	52,8
Celkem kraj	4 306	2 105	739	2 201	713	48,9	52,3

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 11 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Trestná činnost dětí a mládeže a přestupky mladistvých

V roce 2015 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v České republice celkem 4 680 pachatelů provinění⁸. V roce 2014 to bylo 5 468 těchto osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 549 osob mladších 18 let (2014 – 621 osob), které spáchaly provinění.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2015 a 2016.

V roce 2015 poklesl počet pachatelů do 18 let o 72 osob – z 621 v roce 2014 na 549 osob v roce 2015, což představuje pokles o 11,6 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán v obvodech v Mostě (nárůst o 51,7 %) a Žatci (o 66,6 %). Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Bílině (o 54,2 %).

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku a Chomutovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Podbořan, Roudnice n. L., Kadaně a Bíliny. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Loun (72,2 %) a Rumburku (65,1 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Podbořan a Lovosic. V Ústeckém kraji bylo mladistvými v roce 2015 spácháno celkem 706 přestupků. To představuje pokles o 157 přestupků oproti roku 2014. Nejvíce přestupků spáchali mladiství v obvodech Teplic, Ústí n. L. a Chomutova. Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Rumburku, Mostě a Chomutově. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Kadani, Podbořanech a Roudnici n. L. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 35 a grafu 12.

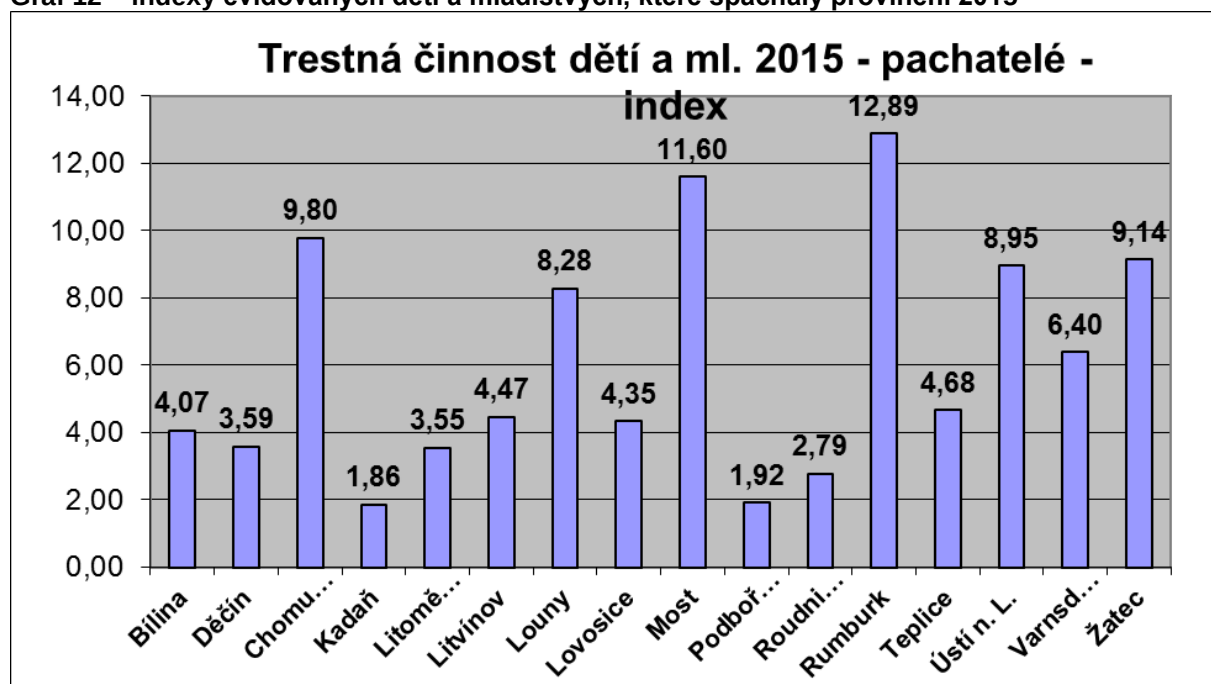
⁸ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2015 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mladistvých	Index pachatelů TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	9	4	44,44	30	4,07
Děčín	28	11	39,29	20	3,59
Chomutov	80	33	41,25	88	9,80
Kadaň	8	2	25,00	20	1,86
Litoměřice	21	13	61,90	13	3,55
Litvínov	17	6	35,29	17	4,47
Louny	36	26	72,22	24	8,28
Lovosice	12	2	16,67	15	4,35
Most	88	44	50,00	52	11,60
Podbořany	3	0	0,00	14	1,92
Roudnice n. L.	9	2	22,22	5	2,79
Rumburk	43	28	65,12	12	12,89
Teplice	50	18	36,00	83	4,68
Ústí n. L.	107	32	29,91	119	8,95
Varnsdorf	13	3	23,08	11	6,40
Žatec	25	14	56,00	26	9,14
Celkem kraj	549	238	43,35	549	6,66

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

Graf 12 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2015

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

V roce 2016 poklesl počet pachatelů do 18 let o 51 osob – z 549 v roce 2015 na 498 osob v roce 2016, což představuje další meziroční pokles od roku 2011, nyní o 9,3 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán především v obvodech Bílina (nárůst o 522 %!), Podbořanech (o 200 %). Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Teplicích (pokles o 51,2 %) a Mostě (pokles o 35,2 %).

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Chomutovsku a Mostecku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Varnsdorfu, Podbořan a Roudnice n. L. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Litvínova (72,2 %) a Žatce (70,6 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Litoměřic a Děčína. V Ústeckém kraji bylo v roce 2016 evidováno celkem 637

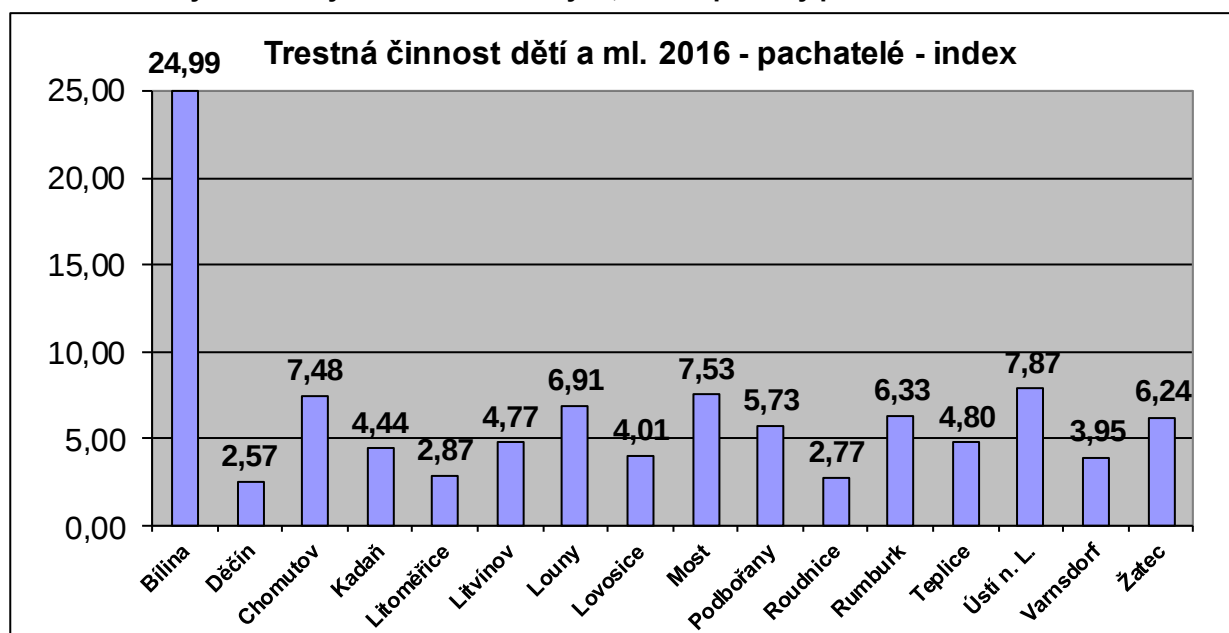
mladistvých pachatelů přestupků. To představuje nárůst o 88 pachatelů přestupků oproti roku 2014 (nárůst o 16 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství opět v obvodech Teplic, Ústí n. L. a Mostu. Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Bílině, Ústí n. L. a Chomutově. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Děčíně, Roudnici n. L. a Litoměřicích. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 36 a grafu 13.

Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2016 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	56	29	51,79	15	24,99
Děčín	20	4	20,00	33	2,57
Chomutov	61	30	49,18	72	7,48
Kadaň	19	5	26,32	17	4,44
Litoměřice	17	2	11,76	21	2,87
Litvínov	18	13	72,22	41	4,77
Louny	30	19	63,33	33	6,91
Lovosice	11	4	36,36	21	4,01
Most	57	20	35,09	110	7,53
Podbořany	9	5	55,56	16	5,73
Roudnice n. L.	9	6	66,67	7	2,77
Rumburk	21	12	57,14	8	6,33
Teplice	51	19	37,25	110	4,80
Ústí n. L.	94	38	40,43	107	7,87
Varnsdorf	8	2	25,00	10	3,95
Žatec	17	12	70,59	16	6,24
Celkem kraj	498	220	44,18	637	6,05

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 13 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

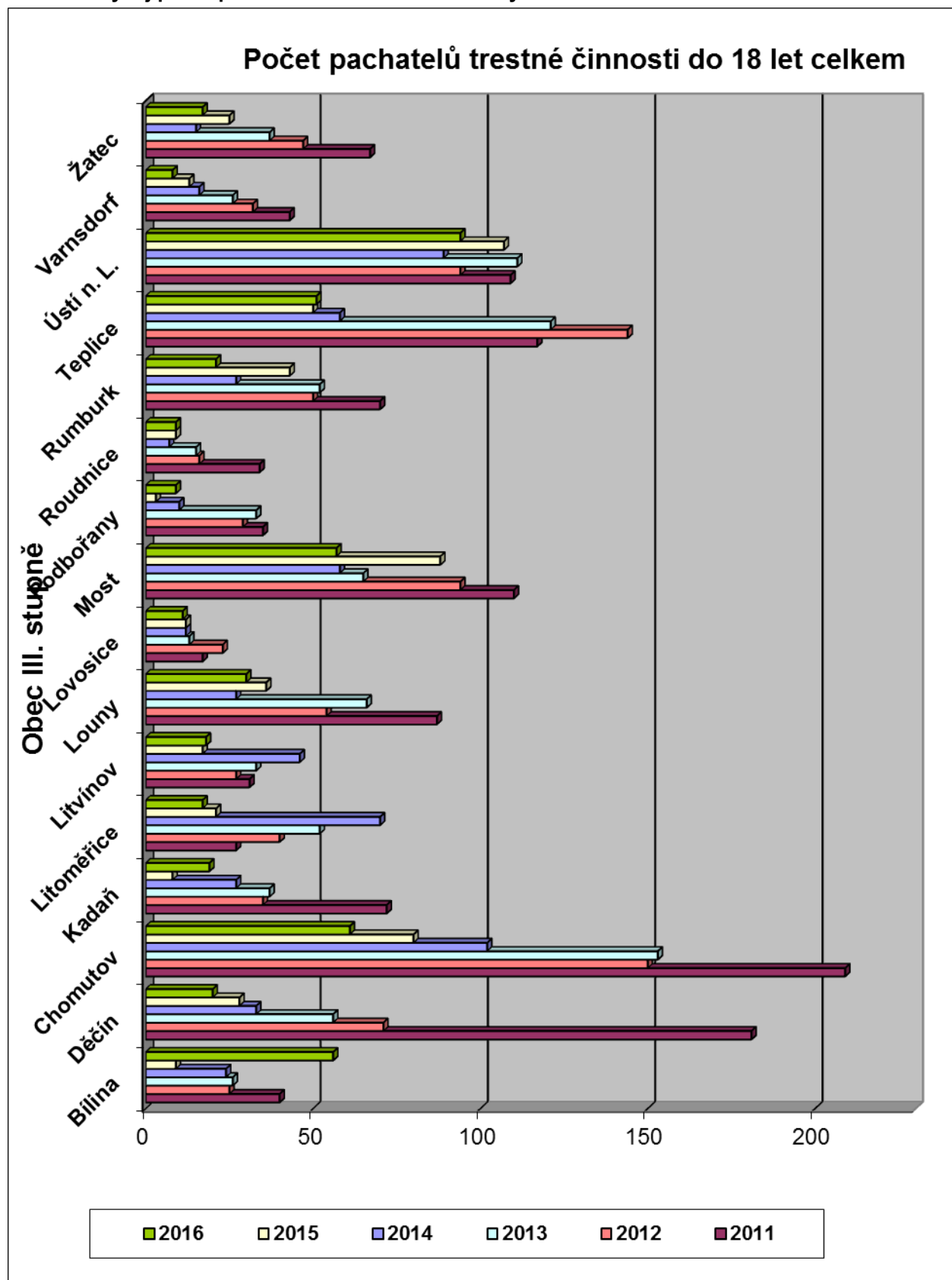
Vývoj počtu pachatelů trestné činnosti do 18 let v letech 2006 až 2016 kolísá. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 90 klientů a v letech 2008 až 2010 byl zaznamenán postupný pokles pachatelů. V roce 2011 došlo opět k nárůstu pachatelů a v následujících letech dochází opět k poklesu. V roce 2012 a v roce 2014 došlo pak k výraznému meziročnímu poklesu pachatelů. V letech 2015 a 2016 pak pokračoval postupný pokles trestné činnosti dětí a mladistvých. Soustavný nárůst nebo pokles pachatelů není evidován v žádném správním obvodu orgánu SPOD v kraji.

Tabulka 37 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2011 až 2016 (pachatelé)

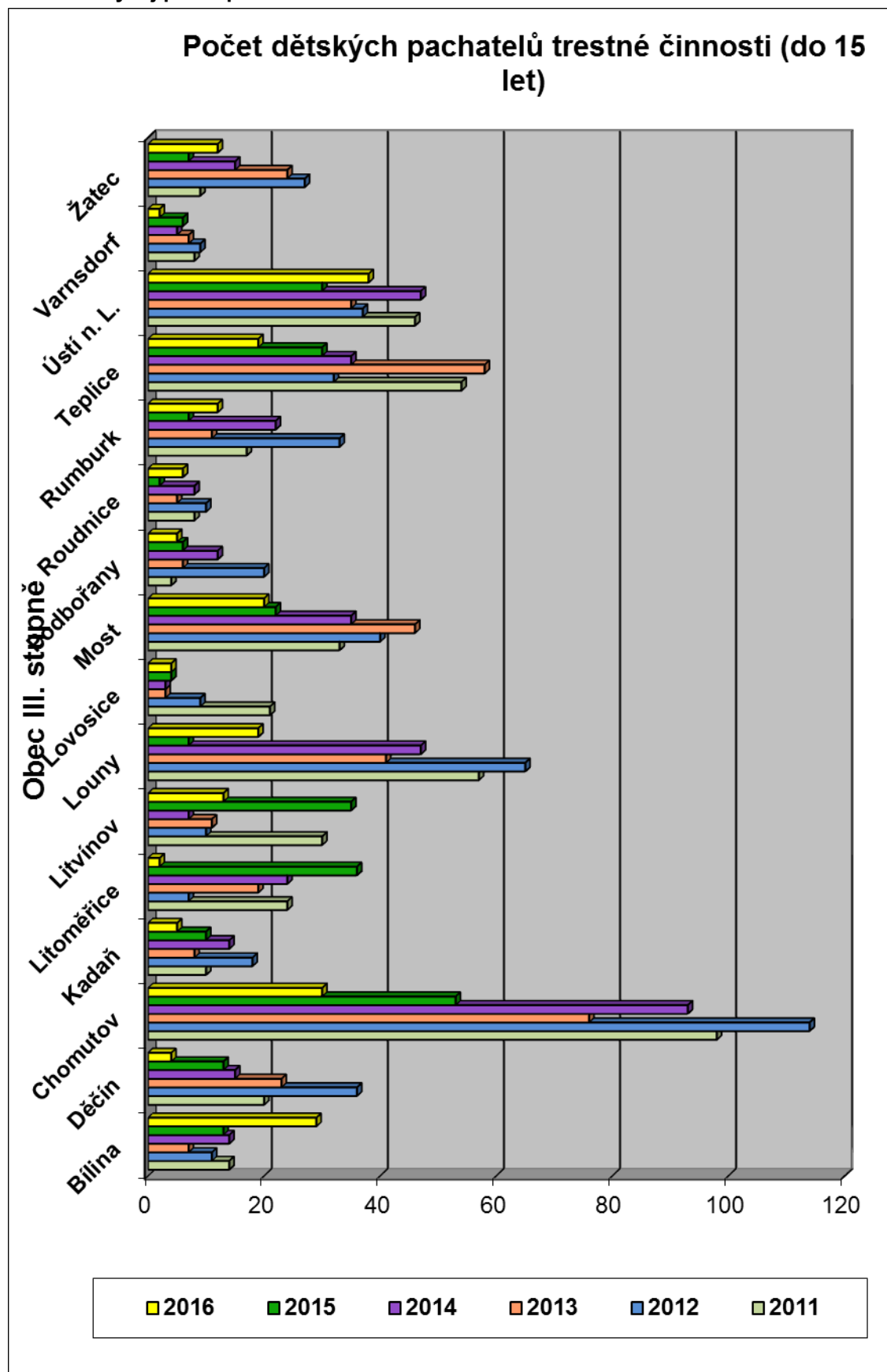
OBEC	Trestná činnost 2011	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2012	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2013	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2014	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2015	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2016	z toho děti do 15-ti let	Roční změna celkem (2015 - 16)	Roční změna u nezletilých (2015 - 16)	Vývoj celkem (2011 - 16)	Vývoj u nezletilých (2011 - 16)
Bílina	40	11	25	7	26	14	24	13	9	4	56	29	47	25	16	18
Děčín	181	36	71	23	56	15	33	13	28	11	20	4	-8	-7	-161	-32
Chomutov	209	114	150	76	153	93	102	53	80	33	61	30	-19	-3	-148	-84
Kadaň	72	18	35	8	37	14	27	10	8	2	19	5	11	3	-53	-13
Litoměřice	27	7	40	19	52	24	70	36	21	13	17	2	-4	-11	-10	-5
Litvínov	31	10	27	11	33	7	46	35	17	6	18	13	1	7	-13	3
Louny	87	65	54	41	66	47	27	7	36	26	30	19	-6	-7	-57	-46
Lovosice	17	9	23	3	13	3	12	4	12	2	11	4	-1	2	-6	-5
Most	110	40	94	46	65	35	58	22	88	44	57	20	-31	-24	-53	-20
Podbořany	35	20	29	6	33	12	10	6	3	0	9	5	6	5	-26	-15
Roudnice n. L.	34	10	16	5	15	8	7	2	9	2	9	6	0	4	-25	-4
Rumburk	70	33	50	11	52	22	27	7	43	28	21	12	-22	-16	-49	-21
Teplice	117	32	144	58	121	35	58	30	50	18	51	19	1	1	-66	-13
Ústí n. L.	109	37	94	35	111	47	89	30	107	32	94	38	-13	6	-15	1
Varnsdorf	43	9	32	7	26	5	16	6	13	3	8	2	-5	-1	-35	-7
Žatec	67	27	47	24	37	15	15	7	25	14	17	12	-8	-2	-50	-15
Celkem kraj	1 249	478	931	380	896	396	621	281	549	238	498	220	-51	-18	-751	-258

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

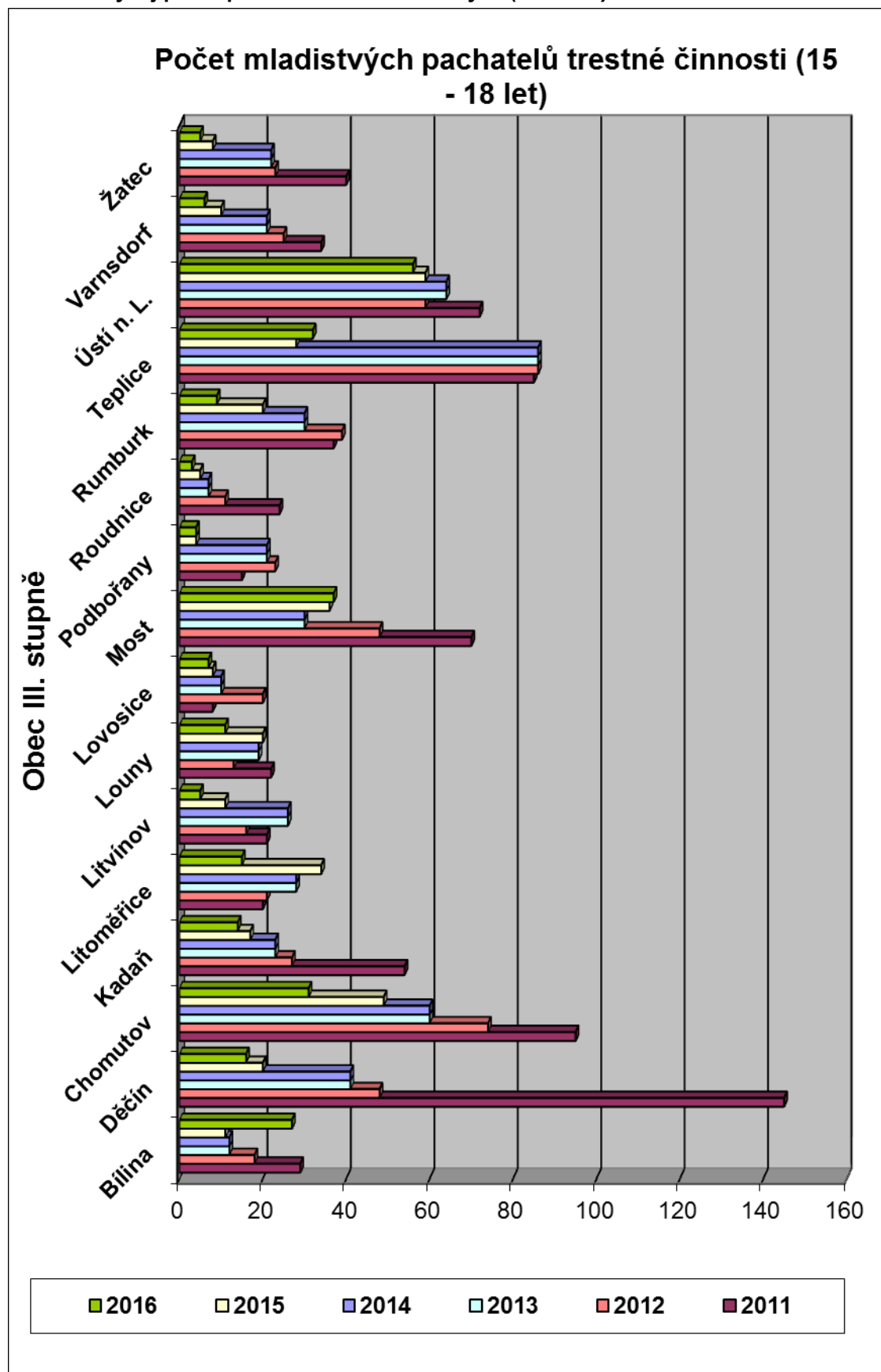
Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti a mladistvých – celkem v letech 2011 až 2016

Graf 15 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2011 až 2016

Graf 16 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2011 až 2016

Děti v institucionální péči – ústavní a ochranná výchova, výkon vazby a trestu odnětí svobody

Systém institucionální výchovy v České republice

Agenda péče o ohrožené děti spadá většinou do gesce pěti základních rezortů (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti). Pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spadají především dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy včetně dalších školských zařízení. Pod Ministerstvo zdravotnictví pak spadají kojenecké ústavy (dětské domovy pro děti do 3 let).

Ústavní výchova se nařizuje dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Naříditi ji může pouze soud (opatrovnícký) svým rozhodnutím. Tato forma institucionální výchovy se nařizuje dětem, o něž rodiče náležitě nepečují a žádná jiná alternativa výchovy dítěte se buď nejeví jako žádoucí, či není dostupná. Ústavní výchova je nařizována rovněž těm dětem, které rodiče ani jiné způsobilé pečovatele nemají. Ústavní výchova je nařizována také dětem, které vykazují poruchy chování a dopouštějí se trestné činnosti (provinění).

Ochranná výchova je jedním z ochranných opatření, které jsou přímo definovány v zákoně č.218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění. Ochranná výchova je ukládána opět soudem (tentokrát v rámci trestního řízení) a je ukládána dětem a mladistvým, které mají již závažné poruchy chování nebo spáchaly závažné provinění. Institut ochranné výchovy není v současné době ještě dostatečně využíván, neboť několik specializovaných oddělení při běžných výchovných ústavech bylo zřízeno teprve nedávno. V Ústeckém kraji je toto oddělení pouze jediné (se specializací pro nezletilé), a to ve Výchovném ústavu pro děti a mládež v Boleticích u Děčína⁹.

Statistické údaje orgánů OSPOD Ústeckého kraje

V České republice bylo ve sledovaném období (**2015**) evidováno 6 028 umístěných dětí (v roce 2014 to bylo 6 451 dětí). K 31. 12. 2015 evidovaly orgány OSPOD Ústeckého kraje celkem 1 167 dětí do 18 let, v roce 2016 pak 1 229 dětí do 18 let, které byly na základě soudního rozhodnutí umístěny do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ústecký kraj zaujímá v roce 2015 s 19,4 % jednoznačně první místo. Z celkového počtu evidovaných dětí orgány SPOD byla 6 dětem v roce 2015 uložena ochranná výchova, v roce 2016 to bylo 7 dětem. V průměru vychází, že v Ústeckém kraji bylo v roce 2016 evidováno

⁹ Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:

- **diagnostický ústav** – pro děti z Ústeckého kraje to jsou:
 - Dětský diagnostický ústav v Liberci (pro děti, které nemají ukončenou povinnou školní docházku (dále jen PŠD),
 - Diagnostický ústav v Praze – Lublaňská ul. – pro chlapce s ukončenou PŠD,
 - Diagnostický ústav v Praze – Hodkovičkách – pro dívky s ukončenou PŠD,
- **Dětský domov pro děti do 3 let** – Kojenecké ústavy
- **dětský domov** – v Ústeckém kraji je celkem 17 domovů (viz kapitola 4.8.2),
- **dětský domov se školou** (dříve výchovný ústav pro děti) – v Ústeckém kraji jsou celkem tři zařízení tohoto typu – v Místě u Chomutova, Kostomlatech pod Milešovkou a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 29 zařízení tohoto typu.
- **výchovný ústav pro mládež** – v Ústeckém kraji je celkem šest zařízení – v Pšově, Bušovicích, Kostomlatech pod Milešovkou (pro dívky), Místě u Chomutova, Jiřínkově a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 34 těchto zařízení.

Zařízení pro výkon vazby a trestu odnětí svobody pro mladistvé:

Mladiství jsou vždy umístováni ve věznicích na speciální oddělení pro mladistvé. Oddělení pro výkon vazby mladistvých je v Ústeckém kraji zřízeno ve Vazební věznici v Litoměřicích. Specializované oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mladistvých je zřízeno ve Věznici Všehrdy (okr. Chomutov).

14,9 dětí v institucionální péči na 10 tisíc obyvatel (v roce 2015 to bylo 14,2; v roce 2014 pak 14,9). Z těchto podkladů je patrné, že není možné hovořit o určitém trendu, jde spíše o kolísavý stav. Republikový průměr pak činí 5,7 dětí na 10 tisíc obyvatel. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních na základě předběžného opatření soudu. **K 31. 12. 2016 bylo v uvedených zařízeních umístěno 170 těchto dětí**, které mají trvalé bydliště v tomto kraji (v roce **2015 to bylo 237 dětí**). K 31. 12. 2015 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 167 dětí s trvalým bydlištěm v Ústeckém kraji. V roce 2016 bylo v těchto zařízeních umístěno celkem 1 222 dětí s trvalým bydlištěm v tomto kraji.

Ve sledovaných letech (**2015 a 2016**) evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (295 v roce 2015, 289 v roce 2016 dětí), Teplicích (176 a 161), Chomutově (119 a 158) a v Mostě (97 a 115). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Lovosicích (14 a 0) a v Podbořanech (2 a 3).

V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Ústí nad Labem, jehož index je 21,1 v roce 2015 a 24,2 v roce 2015 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu, což je oproti republikovému průměru čtyřikrát více. Následuje ho obvod Žatec a Chomutov. Na opačném pólu jsou obvody Podbořan a Lovosic.

V roce **2015** evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 10 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. V roce **2016** to bylo 9 mladistvých. Tito mladiství jsou vždy umisťováni na speciální oddělení pro mladistvé (např. ve Věznici Všehrdy na Chomutovsku).

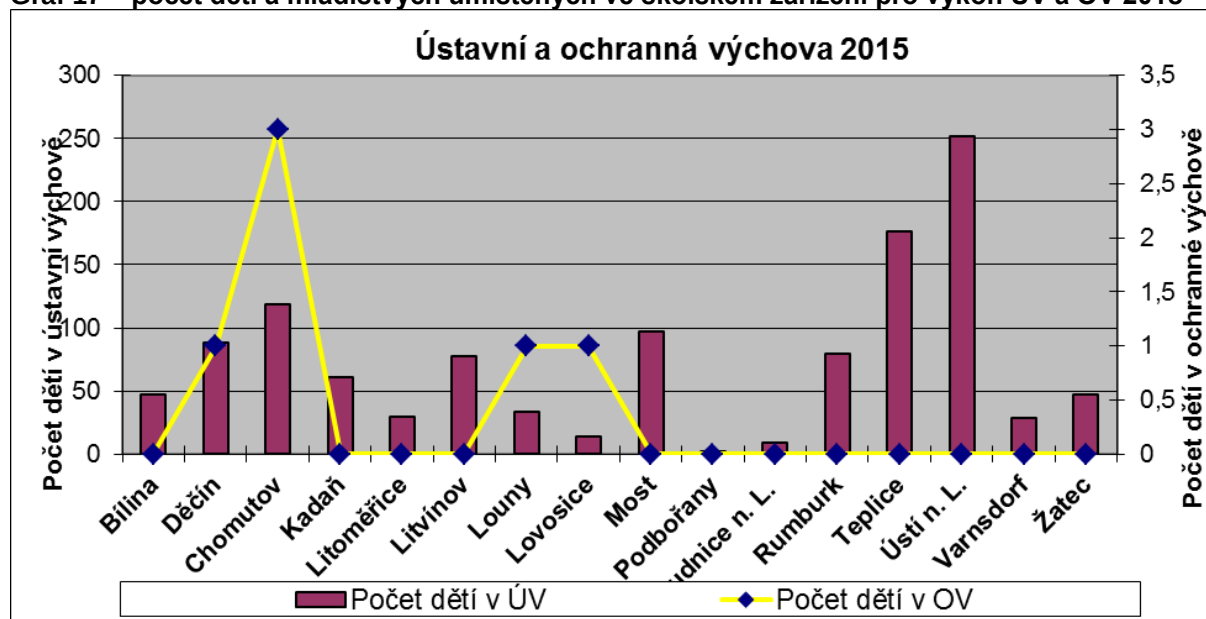
Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 38 a v grafu 17.

Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2015

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet dětí ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	47	0	0	1	21,2
Děčín	88	1	8	1	11,4
Chomutov	119	3	49	0	14,9
Kadaň	61	0	6	0	14,2
Litoměřice	30	0	2	2	5,1
Litvínov	78	0	18	0	20,5
Louny	33	1	13	2	7,8
Lovosice	14	1	9	0	5,4
Most	97	0	17	0	12,8
Podbořany	2	0	0	2	1,3
Roudnice n. L.	9	0	3	0	2,8
Rumburk	79	0	10	0	23,7
Teplice	176	0	46	0	16,5
Ústí n. L.	252	0	53	1	21,1
Varnsdorf	29	0	3	1	14,3
Žatec	47	0	0	0	17,2
Celkem ÚK	1 161	6	237	10	14,2

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

Graf 17 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

V roce 2016 bylo evidováno 1 222 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 7 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 229 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních na základě předběžného opatření soudu. K 31. 12. 2016 bylo v uvedených zařízeních umístěno 170 těchto dětí. To znamená, že k 31. 12. 2016 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 399 dětí, což je o 5 dětí méně než v roce 2015; k 31. 12. 2015 bylo v těchto zařízeních umístěno celkem v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou 1 161 dětí a 6 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 167, ve školských zařízeních na základě předběžného opatření soudu bylo umístěno 237.

V roce 2016 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (289 dětí), Teplicích (161), Chomutově (158) a v Mostě (115). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Podbořanech (3) a Lovosicích (0).

V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Ústí n. L., jehož index je 24,2 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Žatce (22) a Litvínova (21,7). Na opačném pólu jsou obvody Lovosic (0) a Podbořan (1,9). Nejvíce a nejméně zatížené obvody tedy zůstávají shodné (pouze se mění umístění na prvních čtyřech místech).

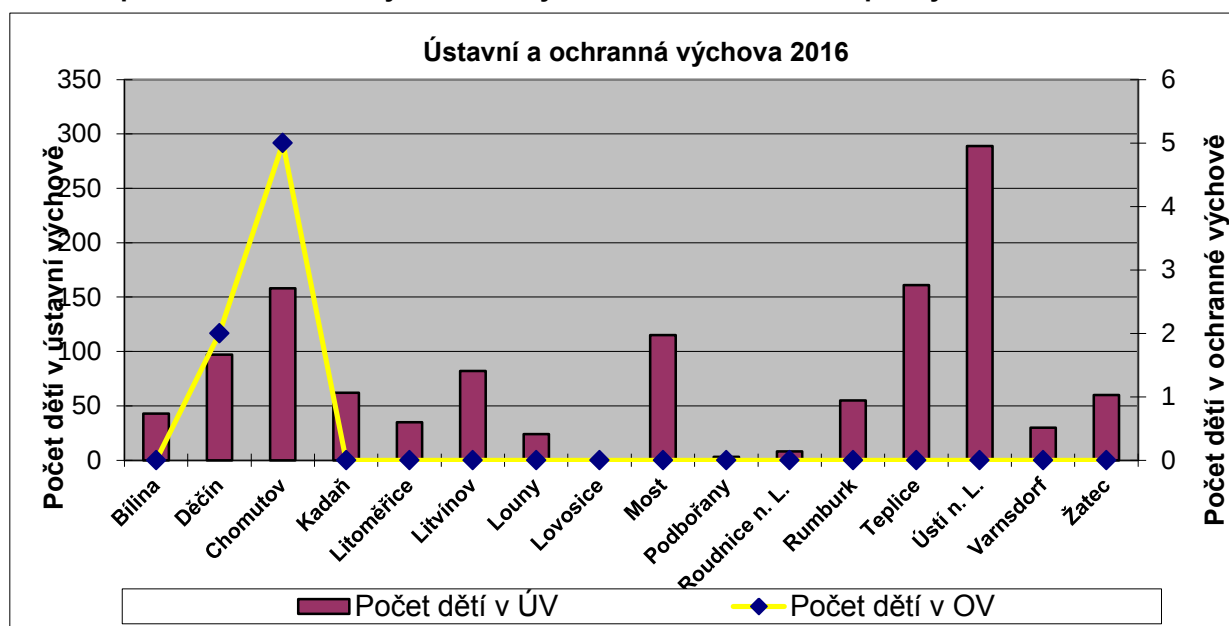
V roce 2016 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 9 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Tito mladiství jsou vždy umísťováni na speciální oddělení pro mladistvé. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 39 a v grafu 18.

Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2016

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	43	0	4	0	19,2
Děčín	97	2	6	1	12,7
Chomutov	158	5	21	0	20,0
Kadaň	62	0	9	0	14,5
Litoměřice	35	0	4	1	5,9
Litvínov	82	0	7	0	21,7
Louny	24	0	7	1	5,5
Lovosice	0	0	5	0	0,0
Most	115	0	9	3	15,2
Podbořany	3	0	2	0	1,9
Roudnice n. L.	8	0	7	0	2,5
Rumburk	55	0	13	0	16,6
Teplice	161	0	8	0	15,1
Ústí n. L.	289	0	64	3	24,2
Varnsdorf	30	0	3	0	14,8
Žatec	60	0	1	0	22,0
Celkem ÚK	1 222	7	170	9	14,9

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 18 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Vývoj počtu umístěných dětí v letech 2012 až 2016

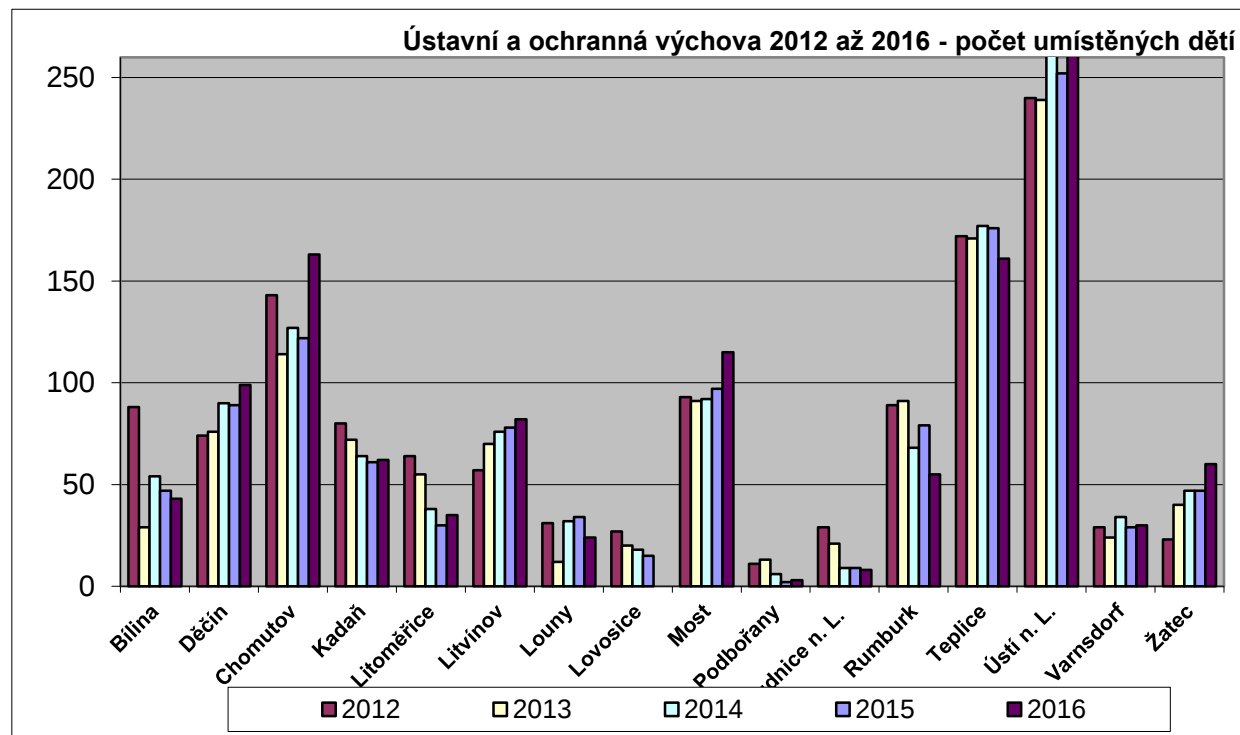
Vývoj počtu dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy u většiny správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje v letech 2012 až 2016 kolísá. Nejvyšší meziroční pokles (v letech 2015 až 2016) byl zaznamenán v obvodu města Rumburk, kdy počet těchto dětí klesl o 24. Následují ho obvod Litoměřice (pokles o 7 dětí) a Bílina (pokles o 7 dětí). Naopak nejvyšší meziroční nárůst byl evidován v Rumburku, kdy zaevidovali nárůst o 11 umístěných dětí, pak Mostě (nárůst o 5 dětí). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 40 a v grafech 19 a 20.

Tabulka 40 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2012 až 2016

OBEC	2012		2013		2014		2015		2016		Roční změna u ÚV 15 - 16	Roční změna u OV 15 - 16	Vývoj u ÚV 2012 a 2016	Vývoj u OV 2012 a 2016
	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV				
Bílina	87	1	28	1	54	0	47	0	43	0	-4	0	-44	-1
Děčín	74	0	76	0	89	1	88	1	97	2	9	1	23	2
Chomutov	140	3	111	3	125	2	119	3	158	5	39	2	18	2
Kadaň	80	0	72	0	64	0	61	0	62	0	1	0	-18	0
Litoměřice	64	0	54	1	37	1	30	0	35	0	5	0	-29	0
Litvínov	57	0	70	0	76	0	78	0	82	0	4	0	25	0
Louny	30	1	11	1	31	1	33	1	24	0	-9	-1	-6	-1
Lovosice	26	1	20	0	18	0	14	1	0	0	-14	-1	-26	-1
Most	93	0	91	0	92	0	97	0	115	0	18	0	22	0
Podbořany	10	1	12	1	5	1	2	0	3	0	1	0	-7	-1
Roudnice n. L.	28	1	21	0	9	0	9	0	8	0	-1	0	-20	-1
Rumburk	89	0	91	0	68	0	79	0	55	0	-24	0	-34	0
Teplice	172	0	171	0	177	0	176	0	161	0	-15	0	-11	0
Ústí n. L.	237	3	237	2	295	0	252	0	289	0	37	0	52	-3
Varnsdorf	25	4	21	3	30	4	29	0	30	0	1	0	5	-4
Žatec	23	0	40	0	47	0	47	0	60	0	13	0	37	0
Celkem kraj	1 235	15	1 126	12	1 217	10	1 161	6	1 222	7	61	1	-13	-8

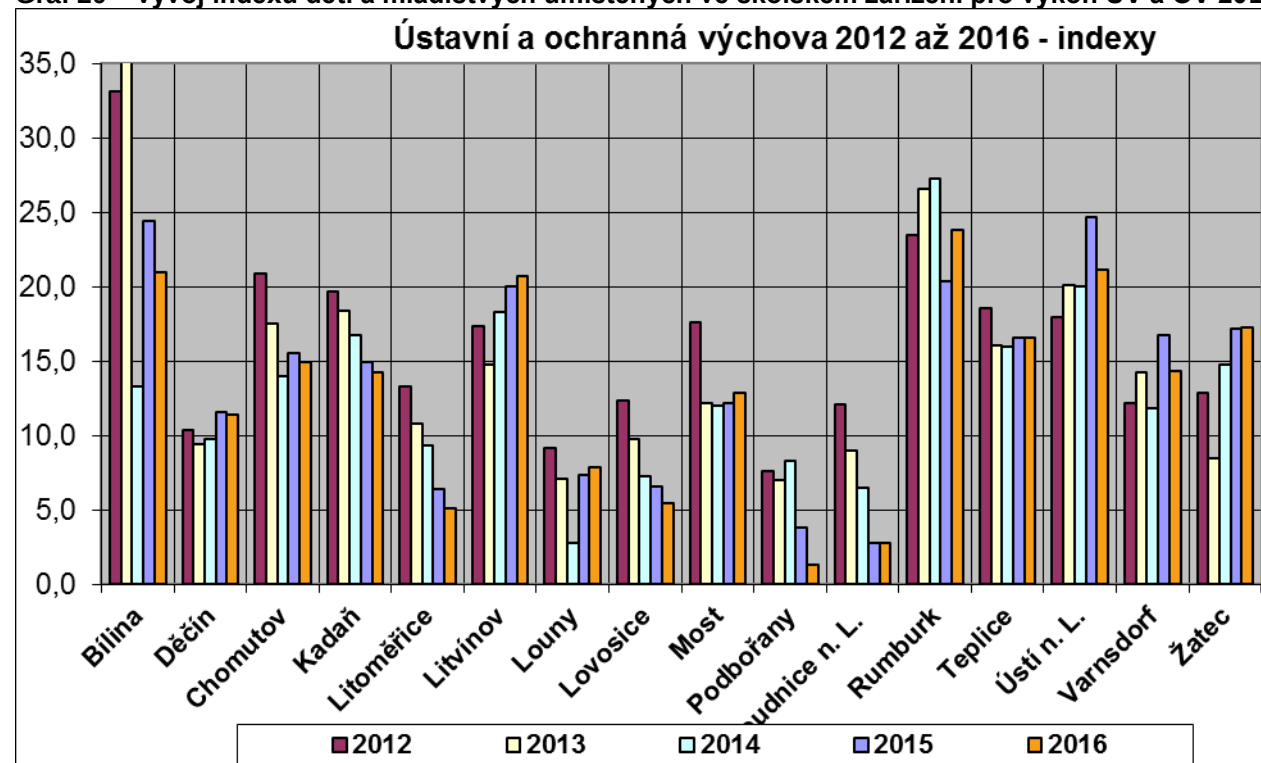
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 19 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2012 až 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 20 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2012 až 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

3.11.2 Dospělí

Na výkon státní správy v oblasti podpory osob ohrožených sociálním vyloučením se zaměřují především obce s rozšířenou působností (od roku 2012 i obce s pověřeným obecním úřadem v rámci tzv. sociální práce). Postupně sociální práce na obcích (s rozšířenou působností a pověřené) nabývá postupně stále většího významu a stává se jednou ze součástí systému pomoci osobám nacházejícím se v krizi. Pomoc je směřována zejména osobám propuštěným ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu (vazby). Dále se podpora zaměřuje na osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Obecní úřady poskytují těmto osobám odborné sociální poradenství a koordinují poskytování sociálních služeb. Přitom obecní úřady spolupracují se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady, poskytovateli sociálních služeb a územními samosprávnými celky¹⁰. Tato služba byla tradičně nazývána jako sociální kurátor. Tato služba je nazývána také jako jediná sociální služba garantovaná státem.

Sociální kurátoři (dnes již spíše sociální pracovníci) pracují s klienty již v průběhu výkonu trestu a nabízejí klientům pomoc (tzv. předvýstupní poradenství). Na druhou stranu je nutné upozornit, že ne všichni sociální kurátoři pro dospělé navštěvují své klienty ve věznicích před propuštěním.

O pomoc žádají kurátory především klienti, kteří nemají rodinné zázemí nebo narušené rodinné vazby. Nejčastěji se na kurátory obracejí se žádostí o pomoc při vyřizování dávek pomoci v hmotné nouzi (pouze malá část klientů získá po výkonu trestu zaměstnání) a pomoc při zajištění ubytování. Klientům je nabízeno především ubytování většinou v městských ubytovnách nebo zařízeních typu azylového domu. V Ústeckém kraji je vybudována relativně dostatečná síť azylových domů. Výjimkou je např. Lounsko a Šluknovský výběžek. Nedostatečný počet lůžek v těchto zařízeních je zejména v zimních měsících, kdy zájem osob bez přístřeší o ubytování výrazně stoupá.

Ve velkých městech (Most, Ústí nad Labem, Děčín...) vykonávají pracovníci obecních úřadů agendu na plný úvazek. V Ústí nad Labem vykonávají tuto agendu dva pracovníci na plný úvazek. V menších obcích III. stupně mají činnost kurátora kumulovanou s jinou činností – kurátor pro mládež, dávkový specialista, veřejný opatrovník a jiné. K 31. 12. 2012 působilo na obcích s rozšířenou působností v Ústeckém kraji celkem 18 sociálních kurátorů pro dospělé. Osobám po VTOS jsou nabízeny i další programy. Jedná se zejména o rekvalifikační programy nebo programy tzv. penitenciární a postpenitenciární péče. Tyto programy se zaměřují na integraci osob ohrožených sociálním vyloučením a na jejich uplatnění na trhu práce. Pro příklad tento typ programu – Projekt Šance realizovalo občanské sdružení Mosty (v letech 2004 – 2008) – sociálně psychologické centrum v Mostě ve spolupráci se Sdružením pro probaci v justici v Praze nebo sdružení White Light 1. se sídlem v Ústí nad Labem. Těchto resocializačních programů je v kraji malé množství. Vhodné je podporovat realizaci více programů zaměřených na resocializaci především mladých lidí.

Významným druhem sociální služby pro mladé dospělé, kteří opouštějí po dosažení zletilosti školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, je **služba dům na půl cesty**. Službu domy na půl cesty nabízí tři poskytovatelé sociálních služeb v Ústeckém kraji. Zařízení se nacházejí v Oseku na Teplicku a v Mostě (2x). Oba subjekty pak nabízejí pro cílovou skupinu celkem 12 lůžek. Důležitou součástí služby je určitý typ sociálního programu, který bude napomáhat těmto dětem k integraci do společnosti.

¹⁰ Podrobněji upraveno v § 92 odst. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

Statistické údaje o cílové skupině

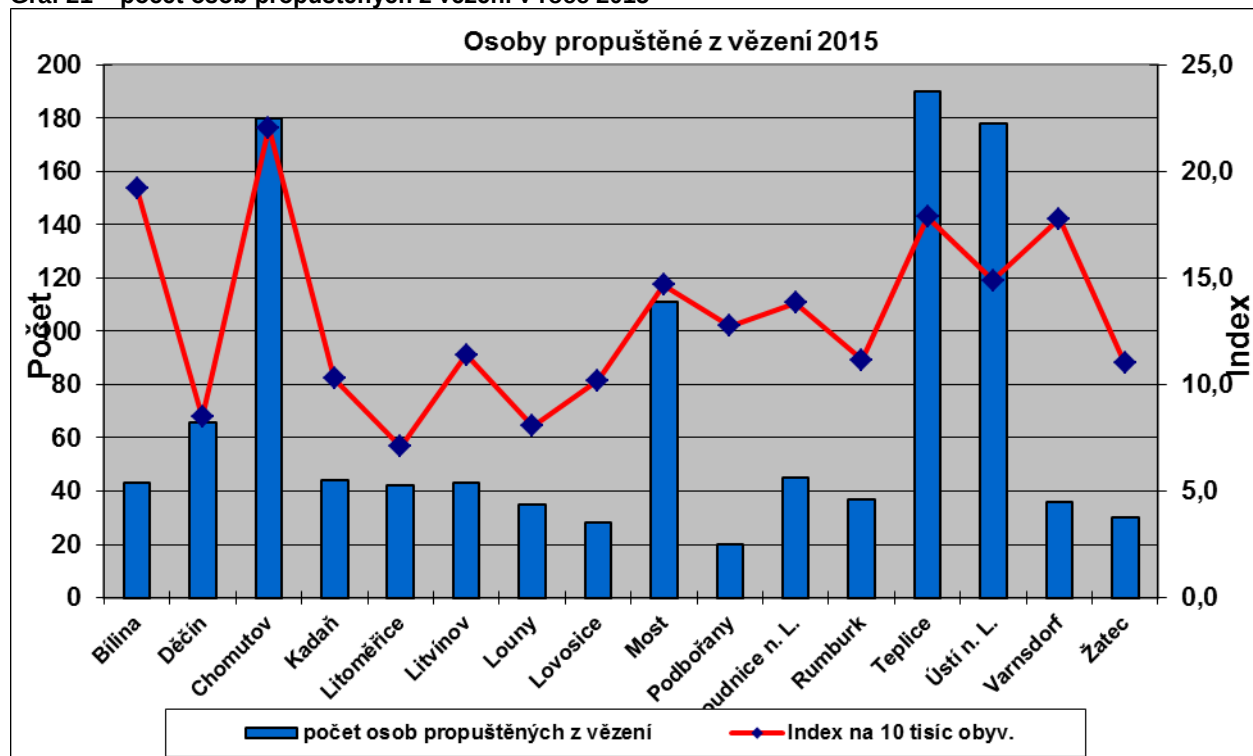
V roce 2015 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 1 128 občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. Ve srovnání s rokem 2014 je to pokles pouze o 11 osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Teplice, Chomutov, Ústí nad Labem a Most. Nejméně uvedených osob je z Podbořan, Lovosic a Žatce. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Chomutov, Bílina, Teplice, Varnsdorf, Ústí nad Labem a Most. Nejmenší indexový počet propuštěných je v Litoměřicích, kde na 10 tisíc obyvatel připadá 7,1 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 41 a grafu 21.

Tabulka 41 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2015

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2015	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	43	19,4
Děčín	66	8,5
Chomutov	180	22,0
Kadaň	44	10,2
Litoměřice	42	7,1
Litvínov	43	11,3
Louny	35	8,1
Lovosice	28	10,2
Most	111	14,6
Podbořany	20	12,8
Roudnice	45	13,9
Rumburk	37	11,1
Teplice	190	17,8
Ústí n. L.	178	14,9
Varnsdorf	36	17,7
Žatec	30	11,0
Celkem kraj	1 128	13,7

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

Graf 21 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2015

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2016

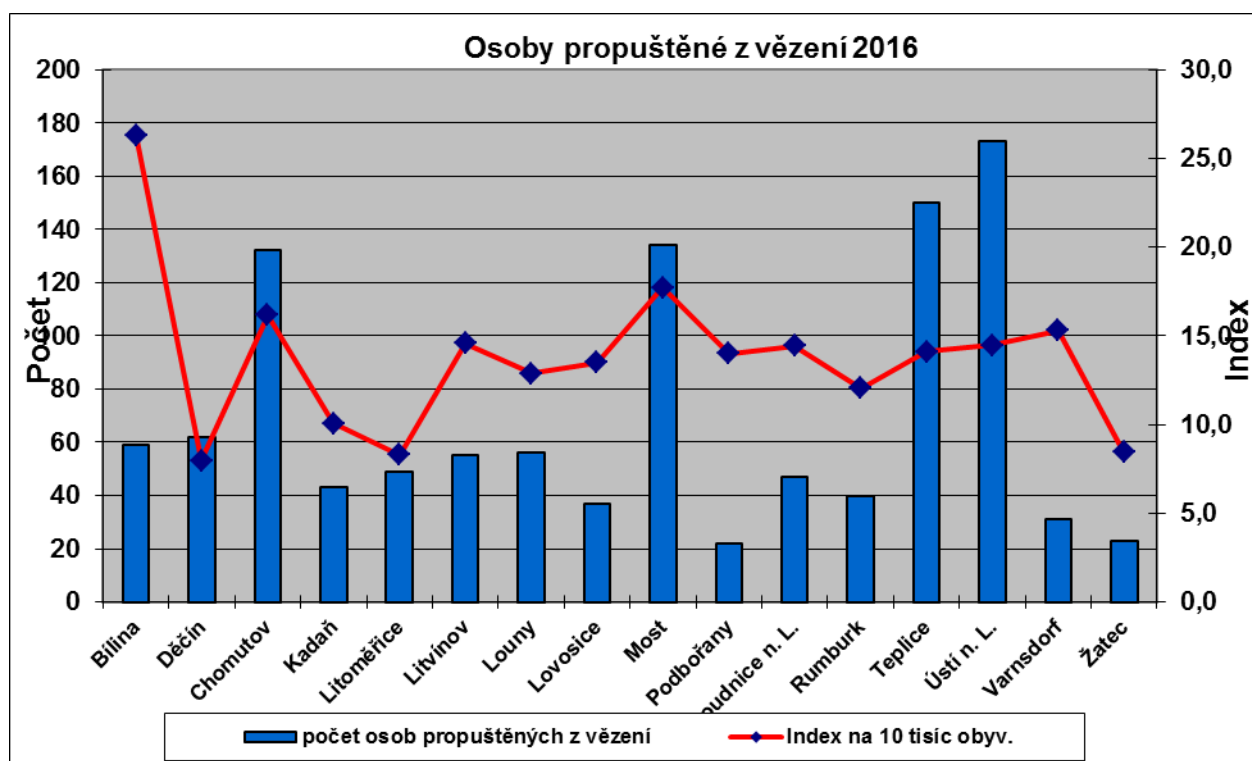
V roce 2016 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 1 113 občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. Ve srovnání s rokem 2015 je to pokles pouze o 15 osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Ústí nad Labem, Teplice, Chomutov a Most. Nejméně uvedených osob je z Podbořan a Žatce. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Bílina, Most a Chomutov. Nejmenší indexový počet propuštěných je v Děčíně, kde na 10 tisíc obyvatel připadá index 8 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 42 a grafu 22.

Tabulka 42 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2016

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2016	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	59	26,3
Děčín	62	8,0
Chomutov	132	16,2
Kadaň	43	10,1
Litoměřice	49	8,3
Litvínov	55	14,6
Louny	56	12,9
Lovosice	37	13,5
Most	134	17,7
Podbořany	22	14,0
Roudnice	47	14,4
Rumburk	40	12,1
Teplice	150	14,1
Ústí n. L.	173	14,5
Varnsdorf	31	15,3
Žatec	23	8,4
Celkem kraj	1 113	13,5

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 22 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2016

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

V tabulce 43 je sledován vývoj počtu osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v obcích Ústeckého kraje v letech 2012 až 2016. V rámci meziročního srovnání dochází v letech 2012 až 2016 ke snížení počtu propuštěných osob, a to o 659. V rámci srovnání posledních dvou sledovaných let (2015 a 2016) došlo k mírnému poklesu počtu těchto osob – o 15.

Tabulka 43 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2012 až 2016

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2012	Počet osob propuštěných z vězení 2013	Počet osob propuštěných z vězení 2014	Počet osob propuštěných z vězení 2015	Počet osob propuštěných z vězení 2016	Index na 10 tisíc obyv.	Roční změna 2015 a 2016	Srovnání 2012 a 2016
Bílina	61	84	21	43	59	26,3	16	-2
Děčín	127	119	84	66	62	8,0	-4	-65
Chomutov	199	185	121	180	132	16,2	-48	-67
Kadaň	64	74	26	44	43	10,1	-1	-21
Litoměřice	102	103	75	42	49	8,3	7	-53
Litvínov	83	106	55	43	55	14,6	12	-28
Louny	62	81	48	35	56	12,9	21	-6
Lovosice	41	51	32	28	37	13,5	9	-4
Most	168	184	98	111	134	17,7	23	-34
Podbořany	29	26	16	20	22	14,0	2	-7
Roudnice n. L.	44	51	47	45	47	14,4	2	3
Rumburk	88	100	46	37	40	12,1	3	-48
Teplice	251	325	195	190	150	14,1	-40	-101
Ústí n. L.	344	390	212	178	173	14,5	-5	-171
Varnsdorf	47	43	37	36	31	15,3	-5	-16
Žatec	62	39	26	30	23	8,4	-7	-39
Celkem kraj	1 772	1 961	1 139	1 128	1 113	13,7	-15	-659

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Oblast ochrany před sociálně nežádoucími jevy lze rozdělit na několik typů prevence. Mezi významné typy prevence řadíme prevenci kriminality a neméně významnou prevenci sociální. Ústecký kraj se angažuje zejména na poli sociální prevence, kdy každoročně vyhlašuje svůj dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – tzv. malý dotační program. Ústecký kraj vyčleňuje na tento program částku kolem 10 mil. Kč. Dále je od roku 2015 vyhlašován dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky – zde je vyčleněna částka cca 3 mil. Kč. Kromě registrovaných sociálních služeb jsou podporovány také aktivity prarodinné politiky, a to prostřednictvím dotačního titulu Podpora Ústeckého kraje v oblasti prarodinných aktivit.

V oblasti prevence kriminality a sociální prevence působí velké množství orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, zástupci nestátního neziskového i komerčního sektoru, popř. jiné subjekty. Preventivní aktivity lze rozdělit do působnosti několika resortů, které na preventivním poli vyvíjí aktivity samostatně nebo ve spolupráci s institucemi, které spadají pod působnost jiného resortu.

Níže uvedená institucionální analýza je popsána s přesahem do roku 2016 či 2017, u Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje i do dalších let, a to s ohledem na aktuální změny, které se dotýkají pracovníků, kteří tento dokument využívají ke své práci.

4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR

V České republice byly institucionální podmínky pro rozvoj preventivní politiky vytvořeny v roce 1993, kdy byl zřízen **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále RVPPK). Předmětem činnosti tohoto orgánu je především vytváření a realizace preventivní politiky na meziresortní úrovni a její podpora na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie PK a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků – krajů) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu určených na realizaci aktivit PK a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů. RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky.

Předsedou RVPPK je ministr vnitra a ve výboru jsou vedle ministerstva vnitra zastoupena resortní ministerstva:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo financí.

a zástupci:

- Nejvyššího státního zastupitelství,
- Policejního prezidia České republiky,
- Okresního soudu,
- Probační a mediační služby,
- Institutu pro kriminologii a sociální prevenci,
- Generálního ředitelství vězeňské služby,
- Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky,
- Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

- Oboru sociálního začleňování Úřadu vlády,
- Svazu měst a obcí a
- Magistrátu hlavního města Prahy.

Výše uvedené resorty rozvíjejí také vlastní preventivní programy v oblasti prevence kriminality a sociální prevence ve své působnosti.

Systém organizace prevence kriminality v ČR

Jak bylo uvedeno, ústřední metodickou a koordinační roli v oblasti prevence kriminality plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Republikový výbor byl zřízen při Ministerstvu vnitra ČR. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty realizované v rámci jednotlivých preventivních programů. Úkoly související s činností (funkci sekretariátu) RVPPK plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Odbor prevence kriminality MV ČR plní zejména funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality.

Klíčové postavení a odpovědnost za realizaci preventivních aktivit mají také kraje a obce. Nesou zodpovědnost za přípravu a praktickou realizaci programů prevence kriminality na místní a regionální úrovni. Hlavními aktéry na úrovni obcí a měst jsou příslušné orgány samosprávy, komise prevence kriminality a jmenovaní manažeři prevence kriminality obcí a měst.

Po vzniku vyšších územně správních celků postupně vznikaly na úrovni krajských úřadů pozice manažera prevence kriminality. Úkolem krajského manažera prevence kriminality je především koordinovat aktivity prevence kriminality na regionální i místní úrovni a prohlubovat součinnost zapojených subjektů do systému prevence ve svém regionu. Zároveň je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, pro Policii ČR a pro manažery prevence kriminality měst a obcí.

Na úrovni krajů rovněž působí koordinátoři prevence kriminality krajských ředitelství Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci oddělení Preventivně informačních skupin (PIS). Policie ČR je pro orgány územně samosprávních celků hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti, při formulování návrhů na řešení problémů a rizik, při tvorbě koncepcí (strategií) prevence kriminality a stanovování bezpečnostních priorit (také kapitola 4.1.4).

Před schválením Strategie PK ČR (na období 2008 až 2011) přistupovaly kraje k vlastní (krajské) preventivní politice různě. Některé kraje vytvořily svůj vlastní dotační program prevence kriminality, kdy podporují preventivní aktivity i ze svého rozpočtu.

V roce 1996 byly poprvé na prevenci kriminality vyčleněny finanční prostředky (150 mil. Kč) v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu. Hlavním pilířem financování preventivní činnosti se stal Program prevence kriminality na místní úrovni (dále jen Program)., Aktivity v rámci programu byly realizovány samosprávami obcí za přispění státní účelové dotace. Hlavní charakteristikou období 1996 – 2007 bylo budování systému prevence kriminality včetně jeho organizačního, personálního, informačního i finančního zabezpečení. Vytvořený systém se opírá o preventivní programy resortů zastoupených v RVPPK, o programy prevence kriminality na místní úrovni, o výzkumnou, analytickou, vyhodnocovací a preventivní činnost Ministerstva vnitra a Policie ČR, o spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi a se subjekty podnikajícími zejména v oblasti situační prevence.

V letech 1996 – 2003 byly realizovány programy zpočátku pouze ve městech s počtem obyvatel nad 30 tisíc, od roku 1999 i v menších městech. Od roku 2004 navázal na výše uvedenou podporu program Partnerství, který umožňoval podporovat preventivní aktivity bez ohledu na počet obyvatel v obci. Klíčovým kritériem pro financování aktivit v rámci programu byl rozsah bezpečnostního problému. Od roku 2006 se do realizace Programu zapojily také kraje. (MV ČR, 2007)

Ve Strategii prevence kriminality ČR na období 2008 – 2011 byl **system prevence kriminality nově rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a městskou**. Strategie zároveň přesunula větší kompetence v oblasti prevence kriminality na kraje. Kraj plánoval preventivní aktivity na svém území a v obcích do 25 tisíc obyvatel. Města nad 25 tisíc obyvatel byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality, jejichž metodickou a finanční podporu zabezpečovalo přímo Ministerstvo vnitra ČR. Kraj zároveň obdržel od MV ČR finanční dotaci na aktivity krajské úrovně prevence kriminality. Kraj následně tyto prostředky rozděloval formou dotací v samostatné působnosti na krajské a obecní preventivní aktivity prostřednictvím krajského programu prevence kriminality.

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR). Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, mezi které patří mj. „klást důraz na preventivní programy, úzkou komunikaci s místními samosprávami a na vybalancování prvků prevence a represe tak, aby se efektivně eliminovaly příčiny vzniku sociálních střetů“, „komplexně řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách“, „usilovat o vysoký standard ochrany lidských práv“, „minimalizovat rizika recidivy po propuštění“, „posílit ochranu obětí trestné činnosti“, „podporovat zvýšení finanční gramotnosti“, „nesmlouvavý boj proti lichvě“, „rozvoj občanské společnosti a podpora nestátních neziskových organizací“. V oblasti kriminality vláda deklarovala, že považuje za „výhodnější zaměření na prevenci, zejména v oblasti kriminality mladistvých. Při celkovém trendu poklesu kriminality, avšak v podmínkách nerovnoměrné úrovně bezpečnosti v různých regionech ČR, považuje vláda za významné koncentrovat preventivní aktivity v komplexních programech zejména do těchto regionů“. Mezi cíle vlády patří také „zapojování dobrovolníků do širšího spektra aktivit v bezpečnostní oblasti“. (Zdroj: MVČR; 2016)

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020

Stávající Strategie PK je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Zaměřuje se na pomoc obětem trestné činnosti, práci s dětmi a mládeží, práci s pachateli trestné činnosti. Zabývá se komplexním přístupem k prevenci kriminality v rizikových lokalitách. Do popředí se také dostaly nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

System prevence kriminality byl opět rozdělen na tři úrovně – na republikovou, krajskou a na místní. Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je:

1. snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
2. snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana,
3. efektivní a koordinovaný system prevence kriminality¹¹,
4. komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

¹¹ Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivit dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní system šíření informací).

Priority republikové úrovně:

- snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání,
- integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR, zejména na základních útvarech,
- podpora národních specifických projektů a programů,
- vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality.

Vývoj v podpoře preventivních projektů státní účelovou dotací

V roce 2004 bylo realizováno celkem 39 projektů zaměřených na sociální prevenci, což představovalo drtivou většinu z celkového počtu podpořených projektů. V následujících letech již převažovaly projekty situační prevence. V roce 2007 bylo finančně podpořeno 14 projektů situačního charakteru, 7 projektů bylo zaměřeno na sociální prevenci a 4 aktivity na informování občanů.

V roce 2008 došlo opět ke změně, kdy města realizovala (s podporou státní účelové dotace) zejména projekty sociální prevence (15 projektů). Následovaly je projekty typu situační prevence (11 projektů) a projekty zaměřené na informování občanů (2 projekty). V roce 2008 mohla města městské úrovně, ale i kraj, žádat o obligatorní dotaci na tvorbu strategických dokumentů (konceptů a bezpečnostních analýz) a organizaci a realizaci krajského a městských programů prevence kriminality v období 2009 – 2011.

V roce 2009 došlo k výraznému navýšení podpory a realizace sociálních projektů (celkem 33 projektů). Byla schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2009 – 2011, která nastavila priority zejména na podporu sociální prevence. Zároveň bylo podpořeno více měst a obcí a více preventivních aktivit, protože samotné rozdělování státní dotace určené na krajský program prevence kriminality přešlo na orgány kraje. Tento trend pokračoval i v letech 2010 a 2011, kdy bylo finančně podpořeno 30 resp. 34 sociálních projektů.

V následujících letech bylo rozdělování finančních prostředků z Programu prevence kriminality vráceno zpět na Ministerstvo vnitra, jednotlivé kraje se spolupodílely na hodnocení žádostí obcí daného kraje o finanční podporu. V Ústeckém kraji pokračoval trend navyšování počtu žádostí jak jednotlivých obcí, tak i navyšování počtu projektů zaslaných obcemi do tohoto projektu. Příkladem může být rok 2013, kdy bylo na Ústecký kraj podáno 90 projektů. Poté došlo v roce 2014 k poklesu podaných projektů na 74 projektů a v roce 2015 bylo podáno 70 projektů. V letech 2016 a 2017 pak došlo opět k poklesu podávaných projektů, a to na 54, respektive 46 v roce 2017. Ve všech letech převažovaly sociální projekty.

4.1.2 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2017 – 2021

Dne 20. 2. 2017 byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 20/3Z/2017 schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2017 – 2021. Tento dokument navazuje na osvědčené priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2012 – 2016., tj. na:

1. **zlepšení informovanosti** veřejnosti o systému prevence, zapojení veřejnosti do prevence kriminality
2. **zlepšení spolupráce** participujících institucí
3. **rozběr rizikových jevů a lokalit** na území Ústeckého kraje
4. **zajištění nabídky kvalitních programů sociální a situační prevence** (úrovně primární, sekundární a terciární prevence).

Podrobnější informace k jednotlivým typům projektů jsou uvedeny v kapitole 5.3, konkrétně v cíli 4 Realizace programů a aktivit všech typů a úrovní prevence. Příklady realizovaných preventivních projektů (projektů dobré praxe) lze dohledat na webových stránkách MV ČR:

<http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>

Metodický materiál pro tvorbu preventivních projektů „Typy projektů prevence kriminality“ lze stáhnout také na výše uvedených webových stránkách Ministerstva vnitra ČR.

4.1.3 Typy projektů prevence kriminality

V této kapitole jsou uvedeny příklady nejčastěji realizovaných projektů situační a sociální prevence a informování občanů.

V rámci Programu prevence kriminality jsou rozlišeny tři základní typy preventivních opatření:

1. Situační prevence

Je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových systémů a pultů centrální ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

2. Sociální prevence

Je orientována na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Vytváří aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významně věnují samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřena na mládež ohroženou sociálně patologickými jevy.

3. Informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností

Cílem je poskytování objektivních a včasných informací o sociálně patologických jevech a rizikovém chování o příčinách těchto jevů. Hlavními aktivitami je informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páčání a o místech a časech jejich výskytu a poskytování rad, návodů a doporučení prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se uskutečňují v celostátním, regionálním i místním rámci a to na úrovni primární, sekundární a terciární prevence.

Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.

Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. (MV ČR, 2007)

Ad 1. Oblast situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

Nejčastějšími projekty situační prevence jsou zabezpečování bytů, rodinných domků, chat a dalších soukromých i veřejných objektů proti vloupání, napojování objektů měst a obcí na pulty centralizované ochrany, osvětlení frekventovaných a nepřehledných míst, instalace městských kamerových dohlížecích systémů, propojování pracovišť městské policie s Policií ČR, propojování složek integrovaného záchranného systému apod. Úspěšnost projektů situační prevence je vysoká a měřitelná. Lze hodnotit dynamiku vývoje trestné činnosti a přestupků, míru objasněnosti trestné činnosti a do jisté míry i pocit bezpečí občanů. Efektivitu zvolených opatření (projektů) je třeba posuzovat ve vztahu k finančním a personálním prostředkům do nich vložených.

• Městské kamerové dohlížecí systémy (MKDS) v Ústeckém kraji

Z pohledu prevence kriminality jsou MKDS charakterizovány jako systémy k vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách, kde slouží k dohledu na dodržování veřejného pořádku a zvyšují tak pocit bezpečí občanů.

Kamery se instalují ve městech s vysokou koncentrací obyvatel a návštěvníků, do míst, v nichž je dlouhodobě registrován vysoký počet trestných činů, tzv. pouliční kriminality a přestupků proti majetku a veřejnému pořádku. Jedná se zejména o nádraží, velká parkoviště, obchodní zóny, náměstí a o další místa, kde jsou soustředěny kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. Základní podmínkou pro zřízení městských kamerových systémů bylo propojení systémů mezi operačními středisky městské a státní policie. Kamerový systém tvořený sítí stacionárních kamerových bodů může být doplněn tzv. mobilními kamerami, které jsou osazovány do připravených pozic dle momentální potřeby. (MV ČR, 2007)

Kamerové systémy jako nástroje v oblasti boje s kriminalitou mohou být účinné pouze za určitých podmínek, které reagují na dané faktory. Jsou to zejména faktory: typ oblasti (terénu), dostatečná síť kamerových bodů, druh trestné činnosti nejčastěji páchaný v dané lokalitě, dostatečné osvětlení oblasti, technická úroveň systémů a jiné.

Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vybudovanou. Města jsou často propojena také průmyslovými zónami. Některá města přistoupila k propojení svých kamerových sítí s bezpečnostními systémy komerčních subjektů, aby byla lépe zajištěna ochrana i objektů nacházejících se mimo území měst. Některé obce jsou napojeny na kamerové systémy větších měst, kdy tato města zajišťují obsluhu systémů i činnost městské policie v obci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (např. obce Obrnice a Most, př. Litvínov a Meziboří).

Další typy projektů situační prevence:

- pulty centralizované ochrany,
- signál v tísni – zabezpečovací zařízení,

- bezpečnostní stojany pro kola (uzamykatelné řetězy),
- osvětlení rizikových míst,
- oplocení rizikových míst a jiné.

Ad 2. Oblast sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti.

Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit (dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny) na:

- **Sportovní aktivity:**

- sportovní plácky s vybavením pro kolektivní sporty.
- .

Cílem těchto projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času neorganizovaným skupinám dětí a mládeže a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu využití.

V současné době je již nedílnou součástí těchto projektů zajištění sociální práce. Sociální pracovník má zároveň na starosti případnou půjčovnu sportovního vybavení a ochranných pomůcek. Zajištění dohledu zamezuje vzniku problémů často se vyskytujících u volně přístupných areálů (vandalismus, nežádoucí chování), zároveň umožňuje depistáž.

- **Zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké):**

- nízkoprahová zařízení a terénní sociální práce,
- poznávací akce, pobyty,
- krizová a azylová zařízení,
- pomoc obětem trestných činů.

Projekty v kategorii „jiné zájmové aktivity“ (mimo sportovní) mají za cíl nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým způsobem a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního uplatnění se, relaxace a rekreace. Mezi bariéry můžeme zařadit chudobu, mentální úroveň, sociokulturní a rasové odlišnosti, osobnostní odchylky a sociálně patologické handicap.

V praxi se jedná převážně o klubové, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity jako jsou malování, modelování, keramika, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje (amatérské kapely), společenské hry, diskotéky, společenské zábavy nebo zájmovou rukodělnou činnost. Předpokládá se, že klubová činnost je pravidelná a v prostorách klubu se střídají skupiny klientů podle specifického zájmu o určitou činnost nebo se organizuje „volný program“, který může být u některých projektů sťažejní. Aktivity jsou určeny všem zájemcům, neplatí princip exkluzivity, limit počtu klientů je pouze prostorový, materiální a personální. Je vhodné, aby volnočasová a zájmová činnost klubu byla propojena s poradenstvím, vzdělávacími činnostmi, případně s pomocí v krizových životních situacích.

Hlavními cíli „nízkoprahových“ projektů jsou vytvářením podmínek pro smysluplné, účelné a vhodné trávení volného času stáhnout rizikové děti a mládež z ulice a odklonit je od nevhodného prostředí hospod a heren, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami, získání osobního kontaktu a důvěry problémových jedinců pro možnost sociální práce (případně i intervence) s nimi a jejich motivování ke smysluplným zájmům a aktivitám,

vytváření prostředí pro neformální poradenství (formou poradenství a sociálního doprovázení pracovat s mládeží a pomáhat zmenšovat rizikové faktory).

Nízkoprahovost kluboven lze definovat jako otevření se a pomoc širokému spektru mládeže s různými specifickými problémy bez toho, aby návštěvníci byli k těmto zařízením nějakým způsobem vázáni, aniž by museli překonávat bariéru „nároku“ na aktivitu, dovednosti, schopnosti, výkon nebo pravidelnost návštěv. V sociálně rizikových lokalitách mají klubovny často formu komunitních center.

Zájmová činnost kluboven je ve většině realizovaných projektů propojena se sociální prací terénního sociálního pracovníka, s poradenstvím, vzdělávací činností a v případě potřeby s první krizovou pomocí. Sociální práce je zaměřená přímo k ohroženým jedincům se snahou eliminovat rizika spojená s jejich nevhodným stylem života a nabízí účast při řešení různých problémů nebo zprostředkování kontaktů na odborné poradenství a pomoc institucí poskytujících specificky zaměřené služby.

Na průběžnou práci s klienty zpravidla navazují sociálně rehabilitační pobyty zaměřené na nejčastější problémy. Terapeutické pobyty jsou realizovány zejména pro děti s poruchami chování, s výchovnými problémy, klienty sociálních kurátorů, pedagogicko-psychologických poraden pod vedením specializovaných odborníků.

- **Specifické projekty:**
 - **zvyšování právního vědomí,**
 - **prevence diváckého násilí,**
 - **systém včasné intervence**

Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě¹². V současné době je tento projekt předán na MPSV, prozatím je „utlumen“.

- **výslechové a pohovorové místnosti**

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti¹³. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji. Jednotlivé speciální místnosti rozdělujeme do 3 stupňů:

¹² Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

¹³ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>

1. speciální výslechová místnost – dle standardů MV ČR – tyto místnosti jsou zřízeny na pracovištích Policie ČR – místnost je zřízena v Mostě v Rumburku. Tyto místnosti jsou zřízeny i úřadech měst Chomutova, Kadaně, Ústí n. L. a Litoměřicích
2. výslechová místnost – technické vybavení je dle standardů policie (není k dispozici monitorovací místnost jako v případě speciální výslechové místnosti) – místnost je zřízena na Magistrátu města Mostu.
3. pohovorová místnost – má pouze základní technické vybavení (PC s příslušenstvím, příp. kamerou a jiným vybavením) – místnosti jsou zřízeny na úřadech v Lounech, Roudnici n. L., Litvínově, Lovosicích a Žatci (od 2015 výslechová místnost).

Na úrovni primární prevence je realizována a podporována řada projektů, jejichž cílem je předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem dětem a mladistvým všech věkových kategorií. Existuje široké spektrum způsobů a forem, kterými je tohoto cíle dosahováno: kromě předmětů v rámci vyučování se jedná o přednášky, besedy a edukační cykly jako je například projekt „Učíme se s policií“, nebo dnes již všeobecně známý a v celé republice standardně realizovaný projekt „Ajaxův zápisník“, různé informační materiály (publikace, skládačky, samolepky, letáky, plakáty), tematicky zaměřené výtvarné či literární soutěže apod.

Ad 3. Informování občanů

Nejčastější projekty komunikace a informování občanů:

- přednášky a přednáškové cykly,
- kursy výcviku sebeobrany,
- poradenská centra,
- mobilní poradny,
- sousedská výpomoc,
- evidence jízdních kol.

Zařízení a prostředky pro komunikaci s veřejností:

- schránky důvěry,
- tištěné informační materiály, audio, video materiály,
- venkovní varovné prostředky,

bezpečná lokalita a jiné. (MV ČR, 2007)

4.1.4 Policie ČR

Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Policie v rámci prevence kriminality spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy a územní samosprávy), nestátním neziskovým sektorem a dalšími subjekty a také se samotnými občany. Ústecký kraj patří do působnosti Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Krajského ředitelství je členěno na sedm územních odborů (dříve okresních ředitelství):

Územní odbory PČR v Děčíně, Chomutově, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Teplicích a Ústí nad Labem.

Podrobnější informace o činnosti územních odborů Policie ČR v Ústeckém kraji lze dohledat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/ustecky-kraj.aspx>

V Ústeckém kraji je celkem 44 obvodních oddělení Policie ČR a 11 policejních stanic. Města byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality (viz kapitola 1). Do městské úrovně bylo zařazeno původně i město Teplice, ale rozhodlo se, že do této úrovně nevstoupí.

Ve statutárních městech Děčín, Chomutov, Most, Teplice a Ústí nad Labem je celkem 14 obvodních oddělení Policie ČR, z toho 2 v Děčíně a Mostě, 3 v Chomutově a Teplicích a v Ústí nad Labem 4. Do organizační struktury policie je nutné také zahrnout 6 oddělení hlídkové služby.

Oddělení tisku a prevence (OTP)

Hlavní činností OTP je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit obcí, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Pracoviště OTP jsou vytvořena na úrovni policejního prezidia a krajských ředitelství. V Ústeckém kraji působí na úrovni krajského ředitelství a územních odborů.

Poradenská místa Policie ČR v Ústeckém kraji

Zástupci Policie ČR poskytují informace na poradenských místech o tom, jakým způsobem zabezpečit byt, rodinný domek či automobil. Vše lze prezentovat na modelových, plně funkčních panelech, lze simulovat činnost zabezpečovací elektroniky stejně jako funkci bezpečnostních dveří, zámků, dveřních panoramatických kukátek a dalších zabezpečovacích systémů.

V Ústeckém kraji jsou v současné době zřízeny dvě poradenské místnosti. V prostorách sídel Územních odborů v Mostě a v Chomutově. Poradenské místo je také vybudováno v Litoměřicích.

Poradenské místo Územního odboru Policie ČR Most

Adresa	úřední hodiny
Policie České republiky Územní odbor Most V. Řezáče 224 434 75 Most	Po – Pá 7.30 – 15.30 hod. tel: 974 438 207 email: krpulk.kr.pis.mo@pcr.cz

Poradenské místo Územního odboru Policie ČR Chomutov

Adresa	úřední hodiny
Policie České republiky Územní odbor Chomutov Riegrova 4510 430 01 Chomutov	Po - Pá 7.00 – 15.00 hod. tel: 974 433 207 e-mail: krpulk.kr.pis.cv@pcr.cz

Preventivní aktivity Policie ČR

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty neziskového i komerčního sektoru. Níže je uveden výčet preventivních programů realizovaných na celorepublikové úrovni nebo na úrovni okresní či místní.

V roce 2016 bylo realizováno v rámci prevence v dopravě, ve spolupráci se službou dopravní policie, několik dopravně preventivních akcí na území celého Ústeckého kraje:

Zebra se za tebe nerozhlédne – dopravně preventivní akce zaměřena na chodce a na dodržování pravidel pro přecházení na pozemních komunikacích. Akce probíhala v týdnech od 4. dubna do 8. dubna a od 5. září do 9. září 2016.

Bezpečně za volantem – péče o zrak - dopravně preventivní akce BESIPu Ministerstva dopravy ČR a Mezinárodního sdružení optiků a optometristů. Preventivní působení na řidiče, aby si uvědomili nutnost péče o zrak v souvislosti s bezpečností řízení motorového vozidla (možnost bezplatného měření zraku pomocí měřicího přístroje s případným doporučením k odstranění vady). Akce proběhla dne 6. října 2016.

V rámci kampaně „Vidíme se“, jejímž cílem je zvyšování povědomí o nutnosti používání reflexních prvků, byly realizovány v měsících únor a říjen dopravně preventivní akce: Viditelnost chodců – preventivní akce zaměřená na viditelnost chodců – seniorů; policisté v průběhu akcí zejména u nákupních středisek předávají reflexní nákupní tašky pro seniory, ostatní chodci dostávají reflexní pásy a samolepky, policisté upozorňují na legislativní změny a Viditelnost chodců, viditelnost motoristů – chodce policisté upozorňují na legislativní změny a rozdávají reflexní doplňky (pásy, tašky pro seniory), aby přispěli ke zvýšení jejich bezpečnosti v silničním provozu. V rámci dopravních kontrol se policisté zaměřují i na zvyšování viditelnosti motoristů, které informují o povinnosti používání reflexních vest a předávají jim další vestu, která je určena pro spolujezdce ve vozidle (akce ve spolupráci s Českou kanceláří pojistitelů).

Den pro kamiony – 23. srpna 2016 – 6. ročník dopravně preventivní akce, kterou společně pořádaly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, krajské pracoviště BESIP Ministerstva dopravy ČR a Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Ústeckého kraje. Cílem preventivní akce je zejména upozornit řidiče kamionové a autobusové dopravy na důležitost poutání bezpečnostními pásy. K dispozici byl simulátor nárazu a otočný simulátor, speciální brýle navozující stav po požití alkoholu, pod vlivem drog nebo únavu. Záchranáři kontrolovali stav a vybavenost autolékárniček, řidiči si mohli vyzkoušet poskytnutí první pomoci. Akce se zúčastnili také policisté z Autobahn Polizei Dresden.

Řídím, piju nealko – osvětová kampaň Policie ČR a ČSPS, zaměřená na problematiku užívání alkoholu před jízdou, která probíhala v období letních prázdnin. Akce se zúčastnil zástupce BESIP Ministerstva dopravy.

Sluníčko nebo mráček – krajská dopravně preventivní akce, jejímž cílem je zvýšení bezpečnosti na silnicích, zejména dětí. Prostřednictvím projektu tak mohou děti samy apelovat na řidiče, aby se za volantem chovali podle pravidel. V roce 2016 proběhla na území kraje v období od 6. do 17. června za aktivní podpory koordinátora BESIP pro Ústecký kraj Jana Pechouta. Probíhá každoročně (v roce 2016 – 4. ročník), v působnosti jednotlivých územních odborů se zapojením OTP a dopravní policie. Akce spočívá v zapojení dětí do policejních dopravních kontrol. Žáci vybraných základních škol se podílejí na hodnocení řidičů a sami určují, jestli chování za volantem bylo v pořádku nebo zasluhuje postih. „Dobří“ řidiči jsou dětmi pochváleni a obdarováni obrázkem sluníčka. „Špatní“ řidiči si vyslechnou pokárání a odjíždějí s vyobrazením mráčku. Výtvarný materiál si děti na akci připravují samy.

„Alkohol za volant nepatří!“ – akce zaměřená na kontrolu požití alkoholických nápojů řidiči, předávána kartička s hodnotami, jak rychle vyprchá alkohol z těla.

„Buď na kole vidět!“ – akce zaměřená na kontrolu používání cyklistických přileb, povinnou výbavu kola, dodržování silničních předpisů a viditelnost cyklistů. Každému předána reflexní páska a desatero cyklisty nebo jiné prvky pasivní ochrany.

„Dožij se dvaceti“ – spolupráce s Nadačním fondem Kolečko. Interaktivní semináře zaměřené na prevenci úrazů v dopravě, které se uskutečnily ve statutárních městech Teplice a Ústí nad Labem.

V letošním roce byly oddělení tisku a prevence schváleny projekty finančně podpořené Evropskou unií v rámci dotačního programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko pro období pro rok 2014 – 2020 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ s celkovým objemem finančních prostředků cca 1 500 000,- Kč. Projekty finančně podpořeny Evropskou unií Interreg V A/2014-2020, projekt

EU číslo 100 253 277 – Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností:

Safety Road – 4. ročník dopravně preventivní akce proběhl ve dnech od 12. září do 15. září 2016. Hlavními partnery bylo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje a Ministerstvo dopravy – BESIP. Jedná se již o čtvrtý ročník úspěšného projektu, během kterého jsou osloveny stovky mladých lidí ve věku 17-19 let. Akce se zúčastnilo cca 1800 studentů středních škol, gymnázií a učilišť z Teplicka, Litoměřicka a Děčína. Z akce odcházeli s mnoha zážitky, kdy si mohli vyzkoušet trenažér na motocykl a motorové vozidlo, brýle simulující stav pod vlivem alkoholu a pod vlivem drog, simulátor nárazu v 30km rychlosti a otočný simulátor.

Dne 2. listopadu 2016 v prostorách hotelu Vladimír v Ústí nad Labem byla Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, oddělením tisku a prevence realizována konference s názvem „Fenomén doby – KYBERKRIMINALITA“. Hlavním cílem této konference bylo podívat se na kyberkriminalitu z širšího pohledu a poskytnout tak 120 účastníkům z řad odborné veřejnosti a policie představu o tomto fenoménu.

Konference „Drogová scéna v příhraničí“ se konala dne 30. listopadu 2016 v prostorách hotelu Vladimír v Ústí nad Labem. Cílem této konference bylo všem účastníkům, jak z řad policistů, tak i odborné veřejnosti, přiblížit současnou drogovou scénu a zároveň se na ni podívat z více úhlů - nejenom ze strany trestně právní, ale i sociální, terénní, pedagogické a výzkumné.

Oddělení tisku a prevence připravilo a realizovalo prezentační akce tzv. dny s policií, účast na různých výstavách a prezentacích s bezpečnostní nebo dopravní tematikou nebo menší akce zaměřené na školní děti. Nejrozsáhlejší prezentační akce „Dne záchranářů Ústeckého kraje“. Akce pořádaná pro širokou veřejnost se konala v sobotu 11. června 2016 v Lounech. V roce 2016 se uskutečnil již 8. ročník. Pořadatelem byl Ústecký kraj. Součástí programu Dne záchranářů Ústeckého kraje bylo předávání finančních šeků složkám IZS. Krajský úřad daroval Krajskému ředitelství policie Ústeckého kraje šek v hodnotě 4.000.000 korun.

V roce 2016 pokračovala spolupráce OTP Most a Chomutov a Policejního ředitelství Chemnitz se zaměřením na protidrogovou prevenci, výuka bezpečného chování dětí formou her a soutěží s názvem Poldi live.

V rámci sekundární prevence jsme se zaměřili na seniory, jako na jednu z rizikových skupin obyvatelstva, která je nejvíce ohrožena trestnou činností. Tématem těchto besed je především osobní bezpečnost, problematika domácího násilí, problematika podomních prodejců a chování prodejců, nebezpečí kapesních krádeží a bezpečné chování v silničním provozu.

V roce 2016 jsme se věnovali také i regionálním projektům jako např.:

- „Bezpečná cesta do školy“ BESIP pro žáky 1. tříd základních škol
- „IZS, tvůj ochránce“ pro žáky 5. tříd škol BESIP a právní vědomí
- „O dopravě hravě zdravě“ prevence pro celou rodinu
- „Prevence v chatových oblastech“ - kontroly chat v zimním období, ponechání letáčku s radami na místě kontroly
- „Správný cyklista“ kontroly na vybavení cyklistů
- „Příležitost dělá zloděje“ preventivně informační kampaň zaměřena na předcházení kapesních krádeží a vloupání do vozidel
- „Bezpečí nás všech“ kampaň zaměřená na majetkovou trestnou činnost vloupání do bytu, okrádání seniorů a pohyb cizích osob po domě (samolepky)
- „Oko PČR“ – kampaň zaměřená proti kapesním krádežím (plakáty a samolepky)

- „Umění říct NE!“ – projekt určený pro přednáškovou činnost v mateřských školách a prvním stupni základních škol s cílem zvýšit právní vědomí dětí a snížit riziko sociálně-patologických jevů (didaktická pomůcka)
- „Dej pozor na ulici“ prevence v dopravě pro MŠ
- „Než půdu do školy“ projekt zaměřený na bezpečné chování nejen v dopravě dětí MŠ atd.

Bezpečnost není jen záležitostí Policie České republiky. Situace související s bezpečností, které musí policie řešit, často přesahují její pravomoci, a proto potřebuje partnery k řešení těchto problémů, a to zejména na lokální úrovni. Na místní úrovni fungují pracovní skupiny prevence kriminality měst a obcí, jejichž členy jsou policisté OTP a vedoucí jednotlivých obvodních oddělení, které navrhují konkrétní projekty zaměřené na řešení aktuálních problémů souvisejících s páčáním trestné činnosti

Semináře s tématem „Amoku“ – útoku tzv. aktivního střelce. Školení probíhají ve spolupráci se školním policejním střediskem KŘP Ústeckého kraje a zahrnují veškerá školská zařízení v rámci kraje (vedení škol). V roce 2016 proběhlo proškolení vedení školských zařízení zřízených statutárními městy Teplice, Chomutov a městy Kadaň, Litoměřice.

Bližší informace o preventivních projektech realizovaných v Ústeckém kraji lze získat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje-akce-a-projekty.aspx>.

4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV se v rámci preventivní činnosti soustřeďuje na oblast sociální prevence. Do této oblasti lze zahrnout zejména oblast podpory sociálních služeb a také oblast podpory rodiny. V rámci sociální prevence rozdělujeme další oblasti podpory (metodického vedení):

- **sociálně-právní ochrana dětí** dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění – právní předpis upravuje postup orgánů veřejné správy a pověřených osob při péči o děti a mládež ohrožených sociálně nežádoucími jevy (podrobněji o systému péče o ohrožené děti a mládež je uvedeno v kapitole 3.11.1).
- **integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit** – podrobněji je upraveno v kapitole 4.6.

Již každoročně MPSV vyhlašuje, vedle programu na podporu poskytování sociálních služeb, dotační titul – **Rodina a ochrana práv dětí** – jde o dotační program nestátním neziskovým subjektům na podporu rodiny.

Informace o programu a výsledcích (poskytnutých dotacích) lze získat na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/cs/890>.

4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování

Od roku 2007 je systém poskytování, financování a organizace sociálních služeb upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále zákon o sociálních službách).

Sociální služba je činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení (§ 3 zákona o sociálních službách).

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Celkem je v zákoně definováno 33 druhů sociálních služeb. Kromě odborného sociálního poradenství je definováno 14 druhů služeb sociální péče a 18 druhů služeb sociální prevence. Pro oblast prevence kriminality jsou klíčové zejména služby sociální prevence. U služeb významných pro tuto oblast je uveden i stručný popis.

Jsou to tyto služby:

1. **Raná péče**
2. **Telefonická krizová pomoc**
3. **Tlumočnické služby**
4. **Azylové domy** – jsou pobytové služby osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou různého druhu, např. azylové domy pro rodiče s dětmi, azylové domy pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k řešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.
5. **Domy na půl cesty** – jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do samostatného života.
6. **Kontaktní centra** – jsou obvykle ambulantní zařízení určená osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služby zde poskytované mají za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.
7. **Krizová pomoc** – je terénní, ambulantní nebo pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.
8. **Nízkoprahová denní centra** – jsou určena osobám bez přístřeší a nabízejí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.
9. **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují zejména ambulantní služby pro děti a mládež ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, alkohol, drogy apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.
10. **Noclehárny** – nabízejí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.
11. **Služby následné péče** – jsou určeny osobám trpícím chronickým duševním onemocněním nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejich cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence recidivy.
12. **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** – nabízejí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.
13. **Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením**
14. **Sociálně terapeutické dílny**
15. **Terapeutické komunity** – poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.
16. **Terénní programy** – jsou realizovány s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.
17. **Sociální rehabilitace** – má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.
18. **Intervenční centra** – poskytují sociální služby obětem domácího násilí. Systém pomoci

těmto osobám je upraven především zákonem č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, v platném znění. V rámci tohoto zákona a zákona o sociálních službách je upraven způsob intervence ve prospěch obětí domácího násilí. Intervenční centra mají být vysoce profesionální službou, která je povinna nabídnout obětem domácího násilí pomoc a podporu při zvládnutí této krizové životní situace, která následuje bezprostředně po útoku. Intervenční centra (koordinátoři) mají také za úkol koordinovat činnost orgánů veřejné správy a dalších odborných subjektů při zajištění pomoci obětem domácího násilí. (MPSV, 2006).

Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. Pro snadné získání informací o poskytovatelích služeb a jimi poskytovaných sociálních službách je veden elektronický **Registr poskytovatelů sociálních služeb** (dále Registr), který je veřejně přístupný od roku 2007: <http://iregistr.mpsv.cz/>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2016–2018

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ukládá krajům zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na svém území. Plán je strategickým materiálem kraje v sociální oblasti. Při zpracování plánu Ústecký kraj spolupracoval s obcemi, zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. V kontextu ustanovení § 101 odst. 4) písm. b) zákona o sociálních službách je plán součástí souhrnné žádosti kraje o účelovou dotaci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb na místní a regionální úrovni.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2016–2018 má od roku 2015 svůj prováděcí dokument tzv. Akční plán rozvoje sociálních služeb na každý rok platnosti střednědobého plánu. Součástí Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2016–2018. Základní síť kraje je 2x ročně aktualizována. Cíle definované v akčním plánu jsou v pololetí každého roku vyhodnocovány. V souladu se základní sítí kraje je vystavováno pověření k poskytování sociálních služeb v souladu s ustanovením EU na období 2016–2018.

Vedle uvedené role plynoucí ze zákona o sociálních službách má střednědobý plán a jeho roční prováděcí dokumenty jako strategie rozvoje sociálních služeb v kraji vliv na přidělování finančních prostředků na podporu sociálních služeb a dále také z vnějších zdrojů, zejména ze strukturálních fondů Evropské unie.

Plán je doporučenou linií rozvoje sociálních služeb v kraji. Cíle a opatření jsou výsledkem procesu zjišťování aktuálního stavu v oblasti sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Aktualizovaný Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je k dispozici:

<http://www.kr-ustecky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-usteckem-kraji/ds-73560/p1=204396>

Přehled registrovaných sociálních služeb a služeb na podporu rodin poskytovaných na území Ústeckého kraje jsou k dispozici také v elektronickém Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje:

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/socialni-sluzby/>

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/sluzby-pro-rodiny/>

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010

je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/>.

Od roku 2015 v souvislosti se změnou legislativy jsou sociální služby financovány jednotlivými kraji. Za tímto účelem Ústecký kraj každoročně vypisuje dotační program „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“. Do tohoto dotačního programu jsou podávány žádosti o dotaci z rozpočtu kraje prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace IS OK system-poskytovatel, který na své náklady spravuje a provozuje MPSV.

Financována může být jen ta sociální služba, která je zařazena do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2016-2018 (viz předchozí kapitola) a je pověřena k poskytování služby obecného hospodářského zájmu. V souvislosti s evropskou legislativou jsou od roku 2016 sociální služby financovány ve formě vyrovnávací platby.

Další zdroje financování sociálních služeb:

- strukturální fondy Evropské unie (Evropský sociální fond – ESF a Operační program lidské zdroje a zaměstnanost)
- dotační titul Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP),
- dotační programy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (RVZRM).

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010 je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/>.

Od roku 2015 v souvislosti se změnou legislativy jsou sociální služby financovány jednotlivými kraji. Za tímto účelem Ústecký kraj každoročně vypisuje dotační program „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“. Do tohoto dotačního programu jsou podávány žádosti o dotaci z rozpočtu kraje prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace IS OKsystem-poskytovatel, který na své náklady spravuje a provozuje MPSV.

Financována může být jen ta sociální služba, která je zařazena do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2016-2018 (viz předchozí kapitola) a je pověřena k poskytování služby obecného hospodářského zájmu. V souvislosti s evropskou legislativou jsou od roku 2016 sociální služby financovány ve formě vyrovnávací platby.

Další zdroje financování sociálních služeb:

- strukturální fondy Evropské unie (Evropský sociální fond – ESF a Operační program lidské zdroje a zaměstnanost)
- dotační titul Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP),
- dotační programy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (RVZRM).

Individuální projekty Ústeckého kraje – „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2“

V rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) bude v letech 2016 – 2012 realizován z ESF také Individuální projekt Ústeckého kraje – „**Podpora sociálních služeb Ústeckého kraje 2**“ (POSOSUK 2) – finanční podpora sociálních služeb od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019.

Hlavním cílem projektu je zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb na území Ústeckého kraje v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2016–2018.

Ústecký kraj připravuje pro rok 2018 další projekt, kde budou podpořeny další vybrané sociální služby.

4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen MZ) zpracovalo v rámci implementace klíčového dokumentu **Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020** významný akční plán pro oblast prevence - **Akční plán: Omezování zdravotně rizikového chování**. Dokument byl projednán vládou ČR v srpnu 2015 a obsahuje 3 samostatné akční plány:

- a) Akční plán pro vytvoření interdisciplinárního meziresortního rámce primární prevence rizikového chování u vysoce ohrožených skupin dětí v České republice
- b) Akční plán pro oblast kontroly tabáku v České republice na období 2015 - 2018
- c) Akční plán k omezení škod působených alkoholem v České republice pro období 2015 – 2018

Strategické dokumenty MZ jsou dostupné: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html

Ministerstvo zdravotnictví vyhlašuje řadu dotačních programů v oblasti prevence:

Jedním z vyhlašovaných dotačních programů MZ je dotační titul **Národní program zdraví**. Podstatným tematickým okruhem programu pro prevenci kriminality je oblast prevence užívání tabáku a nadměrné spotřeby alkoholu. Více o dotačním programu je k dispozici: http://www.mzcr.cz/obsah/narodni-program-zdravi-projekty-podpory-zdravi-pro-rok-2018_3736_1.html

MZ dále vyhlašuje dotační program **Protidrogová politika MZ**. Jedná se o podporu neinvestičních programů protidrogové politiky pro poskytovatele zdravotních služeb pro osoby škodlivě užívající návykové látky (včetně alkoholu a tabáku) a další subjekty realizující protidrogovou politiku MZ. Priorizovány jsou projekty péče o nezletilé klienty a dále je brán zřetel na regionální specifika v oblasti užívání návykových látek. Podrobnosti k tomuto dotačnímu titulu jsou k dispozici: http://www.mzcr.cz/obsah/protidrogova-politika-mz_3725_1.html.

MZ vyhlašuje také dotační program **Prevence kriminality** pro daný rok. Jedná se o program, který je pro rok 2018 zaměřen na podporu řešení problematiky nelátkové online závislosti dětí, mediální výchovu či kyberšikanu dětí a mladistvých. Více informací na níže uvedeném odkaze: http://www.mzcr.cz/obsah/pece-o-deti-a-dorost-prevence-kriminality-_3754_1.html

S oblastí prevence tematicky souvisí také další vyhlašovaný program **Národní program řešení problematiky HIV/AIDS** - http://www.mzcr.cz/obsah/narodni-program-reseni-problematiky-hiv/aids-pro-rok-2018_3737_1.html.

4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Ministerstvo spravedlnosti ČR se v oblasti prevence kriminality zaměřuje zejména terciární prevenci, tedy práci s osobami, které již spáchaly trestný čin. Na tomto poli působí zejména organizační složka státu (spravována ministerstvem spravedlnosti) – **Probační a mediační služba ČR** dle zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění.

Posláním Probační a mediační služby (dále PMS) je zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. PMS představuje novou instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle PMS:

- **Integrace pachatele** – úsilí o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje

k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.

- **Participace poškozeného** – snaha o zapojení poškozeného do procesu vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – příspěvní k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

V Ústeckém kraji je celkem sedm středisek PMS. Každé středisko je zřízeno v soudním okrese – v Chomutově, Mostě, Teplicích, Lounech, Litoměřicích, Ústí nad Labem a v Děčíně a Rumburku – v soudním okrese jsou pro jeho rozlehlost zřízena střediska dvě. Podrobnější informace o činnosti PMS lze dohledat: www.pmscr.cz.

Na jednotlivých střediscích PMS působí specialisté na práci s mládeží, kteří se věnují této stále rozsáhlejší agendě. Pracovníci PMS zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění, jak výkon mnoha výchovných a trestních opatření, zejména dohledu probačního úředníka a společensky prospěšné činnosti – ale zejména usilují o co nejrychlejší vstup do případů. Už v rámci přípravného řízení nabízí spolupráci mladistvým pachatelům, jejich rodinám a poškozeným, která spočívající zejména v mimosoudním řešení situace (mediaci), nabídce vhodných programů pro mladistvého a jiných výchovných opatření, která lze se souhlasem mladistvého uložit už v rámci přípravného řízení. Výsledek této činnosti je poté zohledněn i v dalším průběhu řízení. Urovnání konfliktu, rychlá intervence, náhrada škody poškozenému, opatření, které je zvoleno účelně a odpovídá situaci mladistvého – to jsou cíle činnosti PMS v této oblasti. Služby PMS jsou bezplatné a na jednotlivá střediska PMS se může obrátit jak samotný mladistvý, jeho zákonní zástupci tak i poškozený.

Ministerstvo spravedlnosti vyhlašuje v rámci prevence kriminality Program podpory financování probačních programů a rozvoje mediace v justici. Z tohoto dotačního programu jsou podporovány akreditované probační a resocializační programy pro dospělé a také **Probační programy pro mladistvé**, tj. programy ve smyslu znění § 17 zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Jedná se o následující aktivity: „*program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným*“.

4.4.1 Probační programy pro mladistvé realizované v kraji

Aktuální seznam probačních programů, které získaly akreditaci do konce roku 2016 (pro období 2 let), jsou zveřejněny včetně anotace obsahu a informací o přidělených dotacích na stránkách: www.justice.cz pod odkazem Ministerstvo spravedlnosti – probační programy:

<http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=5887&d=331242>

Tuto akreditaci získalo celkem 12 probačních programů pro mladistvé v rámci celé ČR. V Ústeckém kraji jsou ve spolupráci s místně příslušnými středisky PMS realizovány tyto probační programy:

- Punkt rodina – realizace v okresech Chomutov, Most a Ústí nad Labem
- Punkt skupina – realizace v okresech Chomutov, Most, Ústí nad Labem a Děčín

Ministerstvo spravedlnosti ČR vyhlašuje dotační program na podporu probačních programů pro mladistvé. Podrobnější informace jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR: <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33&k=5887&d=344504> (dotační řízení na rok 2016).

Z výše uvedených informací vyplývá, že probačních programů pro mladistvé je nejen v Ústeckém kraji nedostatek. V některých okresech Ústeckého kraje nejsou realizovány probační programy nejen pro mladistvé žádné. Tento nedostatek programů se vyskytuje v celé ČR. Jedním z hlavních důvodů je nízká částka, kterou vyčleňuje Ministerstvo spravedlnosti ČR na tento dotační titul (každoročně pouze 2 mil. Kč na celou ČR).

Probační a mediační služba ČR spolupracuje i na dalších projektech v rámci České republiky i Ústeckého kraje (Křehká Šance II, Na správnou cestu! II, Proč zrovna já? II, Rozvoj probačních a resocializačních programů – realizace všech uvedených programů je v období 2016 – 2020). Podrobnosti k projektům a seznam zapojených organizací jsou k dispozici na webových stránkách PMS:

<https://www.pmscr.cz/projekty/>

4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) se zaměřuje především na oblast nespecifické a specifické primární prevence sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže. Od roku 2001 MŠMT vytváří svou preventivní politiku v návaznosti na koncepcce národní protidrogové politiky, kdy převzalo do své působnosti plnění primárních preventivních aktivit oblasti sociálně patologických jevů (dále SPJ) ve školách a školských zařízeních.

MŠMT rozvíjí preventivní programy zaměřené na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních – aktivity, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kriminalita, užívání návykových látek), ale také i programy nespecifické primární prevence zaměřené na rozvoj aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Prevence SPJ ve školství je legislativně upravena v § 29 odst. 1 a § 30 odst. 1, písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce již blíže neuvádí, jakým konkrétním způsobem by se SPJ ve školství mělo předcházet. To se prozatím objevuje pouze v metodických pokynech MŠMT a ve vyhlášce č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.

Systém organizace primární prevence v ČR

Na horizontální úrovni MŠMT spolupracuje s ostatními ministerstvy (zejména MPSV, MV, MS ČR), ale i s nadresortními orgány – především s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Republikovým výborem pro prevenci kriminality.

Vertikální úroveň systému primární prevence SPJ je vytvořena ve vztahu MŠMT – krajský školský koordinátor prevence – metodik prevence (dříve okresní – v současné době působí v Pedagogicko-psychologické poradně) – školní metodik prevence přímo působící ve školách a školských zařízeních.

Na krajské úrovni zodpovídá za oblast prevence SPJ v samostatné působnosti odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Největší slabinou současného preventivního systému ve školství zůstává pozice školních metodiků prevence, kteří ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů. Velikost rozsahu činnosti školského metodika prevence je nesystémově ponecháván na rozhodnutí vedení školy. Podcenění významu práce školního metodika prevence má často za následek, že v některých případech může být jeho funkce pouze formální záležitostí.

Minimální preventivní program

Základním nástrojem pro realizaci primární prevence na školách je minimální preventivní program (dále jen MPP). Kvalita MPP se v Ústeckých školách a školských zařízeních s ohledem na neexistenci jasného zadání ze strany MŠMT značně liší. Existují MPP zpracované velmi kvalitně (a zároveň i korespondující s úrovní vlastních školních preventivních aktivit), ale bohužel se vyskytnou i takové, které mají pouze formální charakter.

4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Do působnosti tohoto resortu patří **sít' specifických zařízení**, které se zaměřují na děti a mládež s poruchami učení a chování. Jsou to:

- pedagogicko–psychologické poradny (podrobněji kapitola 4.8.2),
- střediska výchovné péče,
- školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:
 - diagnostické ústavy (pro děti a pro mládež)
 - dětské domovy
 - dětské domovy se školou (dříve výchovný ústav pro děti)
 - výchovné ústavy pro mládež (podrobněji kapitoly 3.10.1 a 4.8.2).

Střediska výchovné péče (SVP)

SVP působí převážně na úrovni sekundární prevence sociálně nežádoucích jevů. Zaměřují se na rozvoj osobnosti dětí a mládeže s rizikovými projevy v chování, vytvářejí metodické zázemí pro pomoc rodičům nebo jiným zákonným zástupcům dětí, vytvářejí preventivní programy v oblasti sociálních dovedností, chování a prospěchu, poskytují pedagogické a psychologické služby směřující k včasnému odstranění problémových projevů v chování dětí a mladistvých způsobených nesprávnou výchovou v rodině nebo nevhodným sociálním prostředím.

SVP provádějí také činnosti poradenské, diagnostické a terapeutické zaměřené na odstranění nebo zmírnění již vzniklých poruch chování v sociálním vývoji dětí a mládeže.

SVP poskytují poradenské služby i dětem a mládeži do 18 let propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy při jejich integraci do společnosti. SVP jsou převážně součástí Diagnostických ústavů nebo Výchovných ústavů pro mládež.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP nebo diagnostickým ústavem ve formě

- a) ambulantních služeb na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo klientů starších 14 let, nebo
- b) celodenních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta, nebo
- c) internátních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta; internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů.

V Ústeckém kraji, ale i v ČR je těchto středisek nedostatek. V ČR je celkem 44 zařízení, v Ústeckém kraji jsou celkem čtyři střediska – v Mostě, Chomutově, Děčíně a v Ústí nad Labem. Internátní služby poskytují střediska v Mostě a v Děčíně. Nedostatek služeb tohoto zařízení je v Ústeckém kraji zejména v okresech Louny a Litoměřice. Seznam SVP s kontakty je k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strediska-vychovne-pecce>.

4.5.2 Programy vyhlašované MŠMT

MŠMT každoročně vyhlašuje Programy na podporu aktivit v oblasti rizikového chování u dětí a mládeže.

Dotační program MŠMT na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování je k dispozici na stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/socialni-programy/dotacni-programy-a-certifikace>

Na tyto programy poskytovalo MŠMT do rozpočtu krajů na základě počtu dětí, žáků a studentů účelové dotace s cílem podpořit projekty zaměřené na problematiku prevence rizikového chování u dětí a mládeže škol, školských zařízení a nestátních neziskových organizací v územním obvodu příslušného kraje. Finanční prostředky jsou rovnoměrně rozděleny na *dva podporované programy*, a to *Program prevence kriminality a ostatních sociálně patologických jevů* a *Program protidrogové politiky*. Od roku 2001 je Ústecký kraj zapojen do Programu I., který zahrnuje Preventivní programy místního a regionálního charakteru.

Získání státní dotace pro programy primární prevence užívání návykových látek ze strany MŠMT a RVKPP bylo podmíněno certifikací. Od roku 2017 MŠMT od této povinnosti upustilo, nicméně certifikace programu je pro hodnocení podaných žádostí významným kritériem.

Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence rizikového chování je posouzení a formální uznání, že program odpovídá stanoveným normám kvality a komplexnosti. Tyto normy jsou schváleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Výborem pro udělování certifikací primární prevence MŠMT.

V současné době zajišťuje certifikovaný program primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji pouze jeden poskytovatel služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci). Také jiné organizace protidrogové prevence realizují v kraji dlouhodobé strukturované programy ve školách se zaměřením na specifickou primární prevenci závislostního chování, přestože nemají programy dosud certifikované. Jedná se např. o Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice na Litoměřicku a program „Všeobecné primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování“. Organizace WHITE LIGHT I., z.ú. založila v roce 2016 Centrum primární prevence se sídlem v Ústí nad Labem se zaměřením na prevenci nelátkových závislostí, užívání alkoholu a kouření. Především ve školách v Ústí nad Labem realizuje program „Všeho (jenom) s Mírou“.

Vzhledem k nedostatku certifikovaných programů školské primární prevence rizikového chování v kraji a potřebě zajistit kvalitní prevenci, především specifickou prevenci v adiktologii prostřednictvím odborníků z protidrogových služeb, zajistil Ústecký kraj finanční prostředky na úhradu nákladů certifikačního řízení odborné způsobilosti jednoho programu primární prevence rizikového chování pro poskytovatele sociálních protidrogových služeb. O finanční prostředky na certifikaci programu žádali poskytovatelé služeb v rámci vyhlášeného dotačního řízení „Certifikace primární prevence pro poskytovatele sociálních služeb protidrogové politiky“ v srpnu 2017. Certifikaci programu je třeba získat do konce roku 2018. Výstupem celého procesu bude zefektivnění sítě poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji. Význam certifikátu spočívá také v tom, že certifikovaní poskytovatelé prevence disponují větší možností obdržet finanční prostředky na realizaci programů primární prevence rizikového chování ze státního rozpočtu i rozpočtů samospráv.

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Funkci **asistenta pedagoga** zřizuje ředitel školy se souhlasem krajského úřadu na základě § 16, odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu

s ustanovením § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Asistent pedagoga působí ve třídě, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním). V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Asistent pedagoga poskytuje pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází. (MŠMT, 2007)

MŠMT vyhlašuje k tomuto rozvojový program **Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.**

V roce 2016 bylo na základních školách v Ústeckém kraji zaměstnáno celkem 501 asistentů pedagoga s úvazkem 317,540. Na středních školách a základních školách speciálních působilo celkem 118 asistentů pedagoga s úvazkem 88,250.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/asistent-pedagoga>

MŠMT dále vyhlašuje dotační program – „**Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol**“.

Finanční prostředky tohoto dotačního programu jsou poskytovány právnickým osobám vykonávající činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.

Cílem tohoto programu je podpora romských žáků a studentů, zlepšení vzdělávacích výsledků, zamezení předčasných odchodů ze vzdělávacího procesu, zvýšení počtu romských absolventů středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol a zvýšení počtu romských studentů na vysokých školách. Do programu lze zahrnout pouze žáky **denní formy** vzdělávání, kteří mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají kázeňské problémy (podle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění). O dotaci může žádat student, **kteří nedosáhl 27 let věku.**

Program vymezuje dvě podporované aktivity. Aktivita A slouží pro zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby). Aktivita B navazuje na předchozí aktivitu a zajišťuje přímou podporu ve vzdělávání (určena pouze pro právnické osoby žádající o podporu v rámci aktivity A).

Bližší informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/roma-ss-a-vos>

4.6.1 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM) byla zřízena v roce 1997 usnesením vlády č. 581 ze 17. září 1997 jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. Na radu byla přejmenována v roce 2001.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření

a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit. Na základě článku 6 Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Rada zřizuje podle potřeby stálé výbory. Mezi ně patří Monitorovací výbor Agentury pro sociální začleňování a Výbor pro spolupráci se samosprávami, který dne 29. dubna 2015 zřídil Pracovní skupinu krajských koordinátorů pro záležitosti romské menšiny.

RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlašuje dvě dotační řízení, v rámci kterých se ze státního rozpočtu přispívá na aktivity, zaměřující se na romskou menšinu a jejich postavení ve společnosti. Mezi tyto dotační tituly patří „**Podpora terénní práce**“ a „**Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce**“.

Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách

Cílem terénní sociální práce (dále jen TSP) je přispět k přechodu od poskytování sociálních dávek k sociální pomoci s důrazem na práci s klienty přímo v romské komunitě. Cílem práce terénního sociálního pracovníka je analyzovat sociální situaci romské rodiny a vhodnými prostředky s využitím metod sociální práce přispět k odstranění nežádoucích faktorů bránících jejich integraci do společnosti.

Služba je financována ze státního rozpočtu, prostřednictvím dotačního programu RVZRM „Podpora terénní práce“ a dále z rozpočtu měst a nestátních neziskových organizací. Program Podpora terénní práce je určen na výdaje spojené se zajištěním a realizací terénní práce ve vyloučených romských komunitách/lokalitách, žadatelem může být pouze obec.

V roce 2016 se do tohoto dotačního řízení přihlásilo 12 obcí, přičemž 9 z nich bylo podpořeno částečně či v plné výši.

Mezi podpořené obce patří:

- Dubí (1 pracovník), Chomutov (2 pracovníci), Krásná Lípa (1 pracovník), Obrnice (2 pracovníci), Roudnice nad Labem (1 pracovník), Rumburk (2 pracovníci), Šluknov (2 pracovníci), Štětí (1 pracovník), a Trmice (1 pracovník).

Mezi nepodpořené obce patří:

- Vejprty, Bílina a Staré Křečany.

Podrobné informace k tomuto dotačnímu programu jsou k dispozici na webových stránkách RVZRM: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=942>

Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Tento program byl vytvořen RVZRM ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem financí. Program je určen na podporu realizace projektů v těchto oblastech:

- a) v oblasti prevence sociálního vyloučení – podpora terénních programů, vzdělávání terénních pracovníků, zdravotně preventivní programy, preventivní programy pro děti a mládež, poradenství
- b) v oblasti komunitní práce ve vyloučených romských lokalitách/komunitách
- c) v oblasti edukační a informační činnosti organizací působících v oblasti prevence a odstraňování sociálního vyloučení Romů.

Do dotačního řízení se přihlásilo 9 nevládních neziskových organizací. Celkový počet žádostí o neinvestiční dotaci nevládních neziskových organizací byl 11. Z tohoto počtu bylo podpořeno 5 žádostí. Mezi podpořené NNO patří: Čhavorikano Luma, Člověk v tísni, o.p.s., Oblastní charita Most, Oblastní charita Šluknov, Oblastní charita Ústí nad Labem.

Mezi nepodpořené NNO patří: Oblastní charita Most, La Strada Česká republika, o.p.s., Farní charita Lovosice, CEDR – komunitní spolek, Komunitní centrum Chanov.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=943>

4.6.2 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity

Vedle dotačních řízení RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR je dále vyhlašováno dotační řízení **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Podpora integrace romské komunity**.

Podpora integrace romské komunity

Program je určen na podporu realizace projektů v oblastech:

- a) předškolní příprava a včasná péče
- b) *podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole*
- c) *metodická podpora pedagogických pracovníků a pracovníků školských poradenských zařízení*
- d) *tvorba didaktických materiálů a odborných studií pro potřeby vytváření vzdělávacích programů, metod a strategií*
- e) *volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby*
- f) *podpora informačních a osvětových aktivit zaměřených na předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnosti příslušnosti, sociálního či ekonomického statutu.*

V roce 2016 byly vyhlášeny dvě kola dotačního řízení, v rámci níž bylo podpořeno celkem 10 žadatelů z 12. Mezi podpořené organizace patřily následující:

Základní škola Předlice, Sdružení Romano Jasnica, Základní škola Most, Romské sdružení Indigo Děčín, Oblastní charita Most, Indigo Děčín, z.s., Salesiánské středisko Štěpána Trochty, Kleja, z.s., Kostka Krásná Lípa, Oblastní charita Šluknov.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/integrace-romske-komunity>.

Další dotační řízení, zaměřené na romskou menšinu vyhlašuje **Ministerstvo kultury, „Podpora integrace příslušníků romské komunity“**

Podpora integrace příslušníků romské komunity

Ministerstvo kultury v rámci tohoto programu poskytuje dotaci na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Projekty mohou být zaměřeny na následující aktivity:

- umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny, koncerty, přehlídky, festivaly),
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity (např. semináře, přednášky, besedy),
- odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii,
- dokumentace romské kultury,
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva kultury ČR:

<http://www.mkcr.cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/granty-a-dotace/default.htm>

4.6.3. Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity

Na ústřední úrovni působí v oblasti integrace romské menšiny RVZRM, která spolupracuje s ústředními orgány veřejné správy (zejména MPSV, MŠMT, MV ČR) a dalšími poradními orgány vlády. V horizontální linii představuje koordinátora pro kraje a obce a další subjekty veřejné i neveřejné sféry.

V rámci Krajského úřadu Ústeckého kraje v uvedené oblasti působí koordinátor pro romské záležitosti. Pracovní místo koordinátora bylo zřízeno dle ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a bylo systémově zařazeno na odbor sociálních věcí, konkrétně pak na oddělení sociální práce.

Krajský „romský“ koordinátor metodicky vede (a také koordinuje preventivní aktivity) romské poradce na obcích a také organizace (převážně nestátní) poskytující sociální a další služby dané cílové skupině.

Obce s rozšířenou působností nemají zákonem přímo stanovenou povinnost vytvářet pracovní místo romského poradce (nebo též terénní sociální pracovník nebo terénní pracovník). Zabývat se činnostmi napomáhajícími integraci romských komunit do společnosti však ukládá obecním úřadům § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů.

4.6.4 Agentura pro sociální začleňování

V roce 2007 došlo k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále Agentura). Monitorovací výbor vládní Agentury vybral 12 lokalit, v nichž Agentura začala pracovat od 1. ledna 2008.

Agentura pro sociální začleňování je nástrojem Vlády ČR, prostřednictvím kterého dochází k podpoře obcí v procesu sociálního začleňování, tedy k podpoře plnění jejich funkcí (pomoc při zajištění rovného přístupu ve vzdělávání, bydlení, zdravotní péče, zaměstnání, sociálních služeb a bezpečí). Pomoc spočívá v komunikaci s ústředními orgány státní správy, a taktéž v čerpání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů, státního rozpočtu, krajských dotačních programů a ostatních zdrojů.

Cílem Agentury pro sociální začleňování je vytvoření lokálního strategického plánu sociálního začleňování, a jeho následné naplňování, čímž dochází:

- k plné integraci sociálně vyloučených obyvatel do společnosti
- k revitalizaci či redukci sociálně vyloučených lokalit, rozvoji části obce, rozvoji sociálních služeb
- k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zdravotní péči, zaměstnání, sociálním službám a bezpečí, prevenci sociálního vyloučení.

Koordinovaný přístup sociálně vyloučených lokalit (KPSVL)

KPSVL je nástroj, který městům a obcím umožňuje ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování čerpat z prostředků Evropských strukturálních investičních fondů. Spolupráce v rámci KPSVL trvá zpravidla tři roky a vychází z předchozích aktivit Agentury pro sociální začleňování. Vedle pomoci při sestavení strategického plánu pomáhá taktéž při zpracování, realizaci a zajištění udržitelnosti aktivit a výsledků.

Spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL byla zahajována ve vlnách. Vyhlašované vlny určovaly zahájení spolupráce mezi Agenturou pro sociální začleňování a lokalitou. Takových vln bylo vyhlášeno celkem 5, v rámci níž bylo zapojeno celkem 13 lokalit Ústeckého kraje. Jednalo se o následující lokality:

1. vlna: Dubí, Štětí, Obrnice, Kadaň, Roudnice nad Labem
2. vlna: Klášterec-Vejprty, Litvínov
3. vlna: Děčín

4. vlna: Chomutov, Most, Postoloprty, Varnsdorf

5. vlna: Rumburk.

Zahájení spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL již neurčují vyhlášené vlny, nýbrž volné kapacity Agentury pro sociální začleňování. Lokality se do spolupráce v rámci KPSVL mohou hlásit průběžně, čímž došlo ke zjednodušení a zrychlení procesu zahájení spolupráce.

Informace o činnosti Agentury jsou k dispozici na stránkách: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen RVKPP) působí v souladu s § 28 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jako poradní orgán vlády, který provádí na národní úrovni protidrogovou politiku. Hlavní náplní činnosti RVKPP je vytváření národní strategie protidrogové politiky a akčních plánů a koordinace v nich obsažených aktivit na meziresortní a mezioborové úrovni. Prostřednictvím sekretariátu RVKPP je koordinována oblast financování protidrogové politiky, služeb prevence a léčby pro uživatele návykových látek i patologické hráče a dále je koordinována oblast systémů ověřování kvality těchto služeb. RVKPP předkládá každoročně vládě Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v České republice za předcházející kalendářní rok.

Klíčovými dokumenty protidrogové politiky jsou Národní strategie protidrogové politiky (aktuální dokument je platný na období 2010-2018) a Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky. V roce 2015 byla Národní strategie protidrogové politiky rozšířena o oblast o alkoholu, tabáku a patologického hráčství a protidrogová politika České republiky se stala integrovanou protidrogovou politikou. Tímto krokem se přiřadila k moderním evropským tzv. integrovaným protidrogovým politikám, které nerozlišují mezi legálními a nelegálními drogami. V návaznosti na revizi dokumentu národní strategie byly vytvořeny samostatné akční plány pro problematiku hazardního hraní, alkoholu a tabáku. Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2015–2018 pro oblast hazardního hraní byl schválen vládou jako samostatný dokument. Akční plány pro oblast alkoholu a tabáku zpracovalo Ministerstvo zdravotnictví v rámci implementace strategického dokumentu Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí.

RVKPP se podílí na financování protidrogových služeb a dalších aktivit protidrogové politiky v rámci každoročně vyhlášeného dotačního programu Protidrogová politika (látkové a nelátkové závislosti). Podporované jsou zejména preventivní, poradenské, ambulantní a rezidenční programy v různých typech adiktologických služeb, kde cílovou skupinou jsou uživatelé návykových látek a/nebo osoby závislé nebo ohrožené jiným typem závislostního chování (včetně např. patologického hráčství) a jejich blízcí. Podpora je zaměřena také na informační aktivity a práci s veřejností, výzkumné projekty v oblasti závislostí apod..

Podrobnější informace o činnosti RVKPP, znění strategických dokumentů i výročních zpráv, informace k dotačnímu programu apod. jsou k dispozici na webových stránkách Úřadu vlády na uvedeném odkazu: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-72746/>.

Protidrogová politika Ústeckého kraje

Protidrogová politika územně samosprávných celků je zakotvena v § 29 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Činnosti v oblasti protidrogové politiky Ústeckého kraje koordinuje v samostatné působnosti krajský protidrogový koordinátor působící na odboru sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje. Na realizaci protidrogové politiky kraje se podílí Pracovní skupina protidrogové politiky Ústeckého kraje. Cíle a opatření pro protidrogovou politiku jsou zakotveny v dokumentu Strategie protidrogové politiky Ústeckého kraje na období 2015–2018. Krajský protidrogový koordinátor každoročně zpracovává Výroční zprávu o realizaci

protidrogové politiky v kraji, která shrnuje všechny dostupné informace a aktuální stav. Strategický dokument i výroční zprávy jsou dostupné na webových stránkách Ústeckého kraje sekci Sociální péče/protidrogová politika. Přímý odkaz:

<http://www.kr-ustecky.cz/protidrogova-prevence/ds-12447/p1=204835>

Oblast protidrogové prevence je prostřednictvím sociálních služeb zakotvena ve **Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2016–2018**, jehož zpracování vyplývá ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Prováděcím dokumentem tohoto plánu je Akční plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na rok 2017, který obsahuje především popis jednotlivých druhů služeb a jejich kapacit dle regionální působnosti. Přílohou akčního plánu je Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2016–2018, která deklaruje krajem vymezený, řízený a financovaný soubor činností poskytovaných v rámci sociálních služeb, tedy i služeb protidrogových. Uvedené dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje na následujícím odkazu:

<http://www.kr-ustecky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-nbsp-usteckem-kraji/ds-73560/p1=204396>

Sféra protidrogové politiky týkající se oblasti obecné podpory veřejného zdraví a jeho priorit, a dále zejména část zabývající se zajištěním protialkoholní a protitoxikomanické záchranné stanice, je součástí dalšího strategického dokumentu Ústeckého kraje, kterým je **Strategie podpory zdraví a rozvoje zdravotních služeb v Ústeckém kraji na 2015–2020**. Dokument je k nalezení na webových stránkách Ústeckého kraje:

<http://www.kr-ustecky.cz/strategie-podpory-zdravi-a-rozvoje-zdravotnictvi-zdravotnich-sluzeb-v-usteckem-kraji-na-obdobi-2015-2020/ds-99689/p1=207929>

Oblast školské prevence rizikového chování, které zahrnuje i protidrogovou prevenci, je upravena v **Krajském akčním plánu prevence na období 2013–2018**, který je také dostupný na webových stránkách Ústeckého kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1676843&n=krajsky%2Dakcni%2Dplan%2Dprevence

Síť služeb pro závislé osoby a osoby závislosti ohrožené v Ústeckém kraji:

Ústecký kraj má zajištěnou síť služeb obsahující základní spektrum služeb prevence, léčby a resocializace pro osoby závislé a ohrožené závislostí. V kraji působí 6 organizací poskytujících celkem 29 sociálních služeb protidrogové prevence. Za upozornění stojí vznik nové služby Krajské adiktologické ambulance a poradny pro děti a mládež se sídlem v Ústí nad Labem, která zahájila činnost v roce 2017. Adiktologické služby pro děti a mládež jsou v rámci celé České republiky nedostatečně zajištěné a jejich potřeba vzrůstá. Zřízení této služby v Ústeckém kraji je proto velkým úspěchem, jedná se teprve o třetí zařízení tohoto druhu v rámci republiky. Služby pro cílovou skupinu osob s problémem závislosti nabízí také domov se zvláštním režimem. Komplexní zdravotní služby pro závislé poskytuje Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem. Léčbu nabízejí také dostupné psychiatrické léčebny (zejména Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice) nebo soukromé psychiatrické ambulance.

Služby:

- **kontaktní centra – 9:** Ústí nad Labem, Most, Chomutov, Kadaň, Žatec Teplice, Litoměřice, Děčín a Rumburk
- **terénní programy – 9:** převážně zajišťované regionálně v návaznosti na působení K-center
- **služby následné péče – 3:** Ústí nad Labem, Děčín, Most
- **terapeutická komunita – 1:** Mukařov, okr. Litoměřice

- **odborná sociální poradenství – 7:** Ústí nad Labem, Děčín, Kadaň a Chomutov, Litvínov – Janov a programy v penitenciárních zařízeních zajišťované ve věznicích Bělušice a Nové Sedlo,
- **domov se zvláštním režimem – 1:** Česká Kamenice
- **detoxifikační jednotka – 1:** Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení
- **AT ambulance – 2:** Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení (ambulantní léčba pro osoby závislé na návykových látkách),
- **substituce – 1:** Krajská zdravotní, a.s. o.z. Masarykova Nemocnice v Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení (program substituční léčby závislých na opioidech)
- **léčebny - 2:** Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovic (Primariát závislostí), Dětská psychiatrická nemocnice Louny

Financování protidrogových služeb:

Ústecký kraj se formou dotačního řízení každoročně podílí na kontinuálním spolufinancování protidrogových služeb. Sociální služby jsou podporovány v rámci dotačního programu odboru sociálních věcí. Sociální protidrogové služby jsou financované v samostatném dotačním programu s názvem „Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky“. Odbor zdravotnictví vyhlašuje každoročně dotační titul s názvem „Podpora vybraných služeb zdravotní péče“, v rámci něhož je podporován projekt substituční léčby závislých na opioidech. V rámci odboru školství, mládeže a tělovýchovy je vyhlašován dotační program „Prevence rizikového chování“ v Ústeckém kraji, který je primárně určen pro školy a školská zařízení, prostřednictvím něhož jsou financované aktivity specifické primární prevence, tedy i prevence závislostního chování.

Podrobné informace o aktuální situaci na drogové scéně v kraji, přehled dostupných protidrogových služeb včetně kontaktů, informace o krajské i místní protidrogové politice, o realizaci a financování služeb a také statistické údaje za uplynulý rok, jsou k nalezení ve **Výroční zprávě o realizaci protidrogové politiky v Ústeckém kraji za rok 2016** na webových stránkách Ústeckého kraje, přímý odkaz: http://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1714630.

4.8 ÚSTECKÝ KRAJ

4.8.1 Odbor sociálních věcí

Odbor sociálních věcí vykonává v rámci přenesené působnosti činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- sociálně-právní ochrany dětí (viz také kapitola 3.11.1),
- koordinace poskytování sociálních služeb (kapitola 4.2.1 a násl.),
- koordinace romských záležitostí (také kapitola 4.6) a jiné činnosti upravené ve speciálních právních předpisech.

V rámci samostatné působnosti vykonává odbor sociálních věcí činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- koordinace aktivit prevence kriminality,
- koordinace protidrogové politiky na území kraje a jiné činnosti upravené ve zvláštních právních předpisech,
- plánování rozvoje sociálních služeb v kraji,
- aktualizace Základní sítě sociálních služeb v Ústeckém kraji pro daný rok, její pravidelná aktualizace pro rok následující,

- tvorba Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, vždy pro následující rok,
- administrace níže uvedených dotačních programů.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje vyhlašuje v rámci sociální prevence dotační programy:

Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny.

Předmětem podpory tohoto Programu jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

Velké změny tohoto dotačního titulu byly uskutečněny v roce 2016 – dotační titul byl rozdělen na tři, první podporuje sociální služby, druhý sociální služby protidrogové politiky a třetí je zaměřen na podporu neregistrovaných služeb - tzv. prarodinných aktivit:

- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – malý dotační program
- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky
- Podpora Ústeckého kraje v oblasti prarodinných aktivit.

Kromě těchto dotačních programů byl v roce 2017 vypsán mimořádný dotační titul na podporu certifikace organizací, které realizují na území Ústeckého kraje primární protidrogovou prevenci.

Více informací k těmto dotačním programům jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=98359&p1=177540

Evropská poradna pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů

Od roku 2007 Ústecký kraj úzce spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS má úřední hodiny také v Děčíně.

Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Další informace jsou k dispozici:

<http://www.kr-ustecky.cz/evropska-poradna-ebs-dresden/ds-99826/archiv=0&p1=204835>

4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje působí v rámci samostatné působnosti zejména v oblasti **primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže** (viz kapitola 4.5).

Školská zařízení zřizovaná Ústeckým krajem

Ústecký kraj zřizuje kromě mnoha školských zařízení (zejména středních, uměleckých, základních škol a jiných typů školských zařízení) také školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jde o **sít' dětských domovů**, kterých v kraji zřizuje celkem sedmáct. V roce 2013 bylo v dětských domovech v kraji celkem 782 lůžek. V zařízeních tohoto typu pobývalo celkem 710 dětí z Ústeckého kraje nebo z jiných krajů ČR. Kapacita domovů byla využita v průměru z 91,1 %.

Seznam škol a školských zařízení (také dětských domovů), jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, je k dispozici na webových stránkách kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=65312&p1=102301.

Ústecký kraj je zřizovatelem také **Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále jen PPP) se sídlem v Teplicích. Toto zařízení má celkem 11 odloučených pracovišť:

- v Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Roudnici nad Labem, Rumburku, Teplicích, Ústí nad Labem a Žatci.

PPP jakožto specializované poradenské zařízení participuje na vzdělávacím procesu dětí a mládeže a to zvláště v těch případech, kdy je tento vzdělávací proces nějakým způsobem znesnadněn.

V každém středisku působí územní (dříve označován jako okresní) metodik primární prevence. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje PPP prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření, koordinuje činnost školních metodiků prevence.

Podrobné informace o činnosti jednotlivých středisek pedagogicko-psychologické poradny jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.pppuk.cz>.

Od roku 2006 vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci nespecifické primární prevence **Program „Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže“ a Program „Volný čas“**, který byl vytvořen z programu podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu - Sport pro všechny, v oblasti volného času -Volnočasové aktivity dětí a mládeže.

Odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci specifické primární prevence vyhlašuje program programu **„Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“**. Začlenění programů specifické primární prevence do výuky (středně a dlouhodobé, navazující aktivity).

Podrobné informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/dotacni-programy-usteckeho-kraje/ds-99605/p1=204451>

Většina měst Ústeckého kraje realizuje preventivní aktivity v přenesené působnosti nebo v samostatné působnosti. Aktivity v rámci samostatné působnosti jsou často realizovány prostřednictvím městské policie. Městská policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

V Ústeckém kraji je městská policie zřízena ve 28 městech a obcích:

- Bečov, Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Budyně nad Ohří, Chabařovice, Chomutov, Česká Kamenice, Děčín, Dubí, Duchcov, Jílové, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Krupka, Litoměřice, Litvínov, Louny, Most, Osek, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Šluknov, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Žatec.

Souhrnné informace o činnosti městské policie jsou uvedeny na webových stránkách měst nebo na stránkách: <http://www.policie-cr.cz/mestska-policie.php>

4.10 NADACE A NADAČNÍ FONDY

Na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a subjektů působících na poli sociální prevence se zaměřuje řada nadací a nadačních fondů. Prostředky z nadací jsou poskytovány fyzickým osobám nebo právnickým osobám (nejčastěji nestátním neziskovým organizacím), které pomáhají lidem se zdravotním nebo sociálním handicapem se začleněním do společnosti, do běžného života. Níže jsou uvedeny některé nadace, z kterých byly poskytnuty prostředky fyzickým a právnickým osobám z Ústeckého kraje:

- Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové – <http://www.vdv.cz/>
- Nadace Terezy Maxové – <http://www.terezamaxovadetem.cz/>
- Nadace charty 77 – <http://www.bariery.cz>
- Nadace Dagmar a Václava Havlových – <http://www.vize.cz>
- Ústecká komunitní nadace – <http://www.komunitninadace.cz>

- Nadace rozvoj občanské společnosti – <http://www.nros.cz> a další.

Na sociální prevenci a podporu dětí a dospělých osob (rodin) ohrožených sociálním vyloučením (resp. pomáhajícím subjektům) přispívají také firmy a jejich firemní nadace či fondy. Mezi významné patří:

- Nadace O₂ – <http://www.nadaceo2.cz>
- Nadace Preciosa – <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/>
- Nadace Vodafone – <http://www.nadacevodafone.cz>
- Nadace ČEZ – <http://www.nadacecez.cz>
- Nadace České spořitelny – <http://nadacecs.cz> a jiné.

5 VÝSLEDKY A SHRNUTÍ

V této Bezpečnostní analýze byl proveden rozbor kriminality na třech úrovních – krajské okresní a místní – správní oblasti obvodních oddělení Policie ČR. Zároveň byly kromě celkové kriminality sledovány její vybrané oblasti – majetková kriminalita (krádeže vloupáním, prosté a ostatní krádeže), násilná kriminalita (loupeže, vydírání a jiné) a ostatní kriminalita (výtržnictví, sprejerství). Pozornost byla zaměřena nejen na pachatele trestné činnosti (děti a mladiství, recidivisté a cizinci), ale také na oběti trestné činnosti.

Vývoj kriminality v Ústeckém kraji zaznamenával od roku 2004 mírný růst. Skokový růst v roce 2007 byl důsledkem především novelizace trestního zákona, kdy došlo k překvalifikování přestupků – řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a řízení pod vlivem alkoholu na trestný čin. V letech 2008 až 2010 došlo po delší době k poklesu kriminality. Nárůst kriminality je zaznamenán v roce 2011. V roce 2012 došlo k celkovému poklesu kriminality, v Ústeckém kraji o 12%. V následujícím roce byla na jeho počátku vyhlášena amnestie, která do značné míry způsobila prudký nárůst kriminality, v roce 2014 kriminalita opět poklesla, tento pokles pokračoval nadále i v letech 2015 a 2016. Dá se tedy konstatovat, že zde nemůžeme hovořit o trendu, a to ať klesajícím či stoupajícím, ale o určitých vlnách, na které působí mnoho vlivů.

V roce 2016 se Ústecký kraj v počtu zjištěných trestných skutků řadil na 5. místo mezi ostatními kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Po přepočtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel se náš kraj zařadil na 2. místo po metropoli Praze. Index Ústeckého kraje činí 223,64 skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2016 byl v rámci okresní úrovně kriminalitou zatížen nejvíce okres Most, který byl následován okresem Ústí nad Labem. Na opačném konci je tradičně okres Louny.

V roce 2016 byly opět zatíženy nejvíce větší obce. Pro srovnání velkých měst s menšími lokalitami byl volen srovnávací ukazatel – index, tj. poměr počtu skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2016 byl nejvyšší index trestné činnosti zjištěn v rámci teritorií obvodních oddělení PČR v Mostě, kde se nacházejí sídliště, ve kterých je kumulováno velké množství osob ohrožených sociálním vyloučením. Dále následovaly OOP Teplice, Děčín a Litoměřice. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR ve Vejprtech, Březně a Velkém Šenově. Příčinami tohoto stavu (vysoké zatíženosti kriminalitou) jsou zejména nepříznivé socio-demografické a socio-ekonomické ukazatele Ústeckého kraje a jednotlivých okresů v kraji.

Jedná se zejména o:

- nejvyšší nezaměstnanost v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit (89 z 606),
- nízká vzdělanostní struktura obyvatel kraje (nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoká rozvodovost,

- vysoký podíl vězněných osob a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody),
- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění,
- nejvyšší podíl dětí umístěných do institucionální péče k výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

Města zpočátku směřovala své preventivní aktivity do oblasti sociální i situační prevence. V roce 2005 se tento trend obrátil a města se zaměřila na realizaci projektů situační prevence. Zejména se jednalo o vytváření sítí městských kamerových dohlížecích systémů. Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vytvořenou. V současné době je vhodné zaměřovat se na preventivní aktivity typu sociální prevence a informování občanů. Projekty sociální prevence se zaměřují zejména na odstraňování příčin sociálně nežádoucích jevů a zmírňování jejich důsledků. Od roku 2009 se města a obce zaměřují (v souladu se Strategií prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2012 – 2016) právě na sociální prevenci.

Dále je vhodné věnovat větší pozornost dětem, mladistvým a seniorům. Dle statistických údajů MV ČR jsou senioři nejvíce ohroženi kriminalitou. Často se stávají oběťmi krádeží, loupežných přepadení a podvodů, ale také obětí domácího násilí.

V Bezpečnostní analýze byla větší pozornost věnována vybraným skupinám obyvatelstva – především ohroženým dětem a mládeži a také osobám ohroženým sociálním vyloučením (osoby po výkonu ústavní a ochranné výchovy, trestu odnětí svobody, bez přístřeší a jiné).

V následujících letech také nemůžeme nechat stranou nové hrozby, jako je kriminalita v oblasti kyberprostoru či ohrožení tzv. měkkých cílů.

Na práci s dětmi ohroženými sociálně nežádoucími jevy se zaměřuje několik resortů státní správy (MPSV, MV, MŠMT, MZ a MS). Nejednotnost působení jednotlivých resortů v této oblasti je všeobecně známa. Klíčovou úlohu mají zde orgány sociálně-právní ochrany (OSPOD). Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách. Od roku 2006 byla i většina měst (zejména nejvíce zatížených) výrazněji finančně podpořena dotací MPSV. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. Od roku 2012 byly na základě sociální reformy obce s rozšířenou působností a pověřené obce v tomto ohledu posíleny. Od ledna 2012 přešla výplata dávek státní sociální podpory a hmotné nouze pod jednotné výplatní místo, kterým se stal Úřad práce. Tím byla posílena vlastní sociální práce na uvedených obcích. Přesto je v některých lokalitách poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách.

V této oblasti je důležitá koordinovaná spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci a společně postupovat a volit opatření při péči o děti, zejména děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy. Ve většině okresů Ústeckého kraje působí meziresortní týmy na okresní úrovni, které jsou složeny ze zástupců institucí působících v dané oblasti.

Významnou podporu pro činnost orgánů SPOD představují zejména nestátní neziskové organizace. Tyto organizace poskytují služby sociální prevence – především sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. Těchto služeb je v kraji registrováno celkem 41. Tyto programy jsou zaměřeny také na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a prevenci umístění do výchovného zařízení.

V Ústeckém kraji je vysoký počet dětí (v absolutním i v indexovém vyjádření na 10 tisíc obyvatel) umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Celkově se kraj řadí jednoznačně na první místo mezi kraji v ČR.

Ústecký kraj se řadí, stejně jako v případě dětí a mladistvých, na přední místa ve vykazovaném počtu osob evidovaných kurátory pro dospělé.

V Ústeckém kraji je široká síť sociálních služeb. Pozornost byla soustředěna na vybrané typy služeb sociální prevence. Některé druhy služeb jsou dostatečně dostupné na celém území kraje. V některých lokalitách (např. Podbořany, Postoloprty či Štětí a Šluknovský výběžek) jsou však některé služby nedostačující. Na základě těchto skutečností připravil Ústecký kraj v roce 2016 podání individuálního projektu, který je zaměřený v oblasti služeb sociální prevence na podporu terénních programů pro osoby užívající návykové látky, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, a intervenčního centra. Služby sociální prevence poskytují zejména nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je třeba nadále posilovat spolupráci subjektů veřejné správy s neziskovým sektorem. V kapitole 4.2.3 byla provedena analýza vybraných registrovaných druhů sociálních služeb – služeb sociální prevence. Bylo zjištěno, že službu domy na půl cesty nabízí pouze dva poskytovatelé sociálních služeb. Důležitou součástí služby je určitý typ sociálního programu, který bude napomáhat těmto dětem k integraci do společnosti.

Je vhodné, aby výše uvedené služby – sanace rodiny, resocializační programy pro děti, mladistvé a dospělé (např. probační programy), ale i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a domy na půl cesty, nízkoprahová zařízení byly podporovány a šířeny do všech okresů Ústeckého kraje a všechny tyto služby byly dostupné občanům Ústeckého kraje bez rozdílu. Z velké části se podařilo, také díky předchozímu individuálnímu projektu ÚK „Podpora integrace romské komunity v Ústeckém kraji 2“, rozšířit a posílit sociální služby terénní programy a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jako chybějící byly identifikovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zaměřující se na cílovou skupinu dětí a mladistvých, kteří jsou klienty kurátorů pro mládež. Dalším krokem ke zkvalitňování nabízených sociálních služeb v Ústeckém kraji je realizace navazujícího individuálního projektu ÚK „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2“.

V kraji je budována kvalitní síť služeb pro osoby ohrožené návykovými látkami (zpravidla se jedná o sociální služby), ta je však stále nedostačující a je třeba ji rozšířit. Jako velký nedostatek je v Ústeckém kraji pocíťována také absence záchranné stanice pro osoby pod vlivem návykových látek.

6 ZÁVĚR

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje byla vytvořena, aby plnila funkci podpůrného dokumentu pro tvorbu a naplňování cílů střednědobého dokumentu – Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021.

Navrhovaná řešení v rámci tohoto materiálu jsou pouze rámcová. Tento materiál analytické povahy si neklade za cíl definovat konkrétní opatření, ale poukázat na současnou situaci v kraji, na funkční oblasti (např. kvalitní síť sociálních služeb), ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Přesto bylo možné vymezit některá doporučení pro návrhy opatření určujících směr preventivních aktivit podporovaných nejen z programu prevence kriminality.

Tento dokument si kladl za cíl poskytnout ucelené informace také občanům kraje o preventivních aktivitách orgánů veřejné správy, nestátních neziskových organizací a dalších participujících subjektů na poli prevence kriminality a sociální prevence. Dokument je každoročně aktualizován.

Seznam použité literatury

- BITTNER P. a kol. Děti z ústavů! Právní a psychologické dopady ústavní výchovy z pohledu ochrany rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Liga lidských práv, 2007. ISBN 978-80-903473-4-2.
- GABAL analysis & consulting. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. Praha, 2011.
- MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2008. Praha, 2009. ISBN 978-80-7421-004-4.
- MV ČR. Analýza stavu a dalšího vývoje mladých lidí po opuštění zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy za období 1995 – 2004. Praha, 2007. ISBN 978-80254-0259-7.
- MV ČR. Strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 – 2015. Praha, 2011.
- MV ČR. Typy projektů prevence kriminality, Praha, 2008.
- MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2011. Praha, 2012.
- Ústecký kraj. Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Aktualizace 2009. Ústí nad Labem, 2009.
- Ústecký kraj. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013. Ústí nad Labem, 2011.
- VEČERKA K. a kol. Občané o kriminalitě a prevenci. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Praha, 2007. ISBN 978-80-7338-057-1.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- Český statistický úřad <http://czso.cz/>
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci <http://www.ok.cz/iksp/>
- Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>
- Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>
- Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>
- Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti <http://www.drogy-info.cz/>
- Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>
- Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>
- Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s. www.spj.cz
- Ústecký kraj <http://www.kr-ustecky.cz/>
- Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Seznam použitých zkratek

- ČSÚ – Český statistický úřad
- KŘ PČR ÚK – Krajské ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje
- MPP – minimální preventivní program
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR
- MŠ – mateřské školy
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- MV – Ministerstvo vnitra ČR
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
- NNO – nestátní nezisková organizace
- OO PČR – obvodní oddělení Policie ČR
- OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- OPP – obecně prospěšné práce
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OŘ PČR – okresní ředitelství Policie ČR
- OV – ochranná výchova
- PK – prevence kriminality
- PMS – Probační a mediační služba ČR
- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- SPJ – sociálně patologické jevy
- SPJ o. s. – Sdružení pro probaci a mediaci v justici
- SPOD – sociálně-právní ochrana dětí
- SŠ – střední školy
- ŠZ – školská zařízení
- TČ – trestný čin, činnost
- ÚV – ústavní výchova
- VOŠ – vyšší odborné školy
- VTOS – výkon trestu odnětí svobody
- VÚSC – vyšší územní samosprávních celek
- VV – výkon vazby
- ZŠ – základní školy

Seznam tabulek

- Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2015 a 2016 a meziroční změna vývoje
- Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2012 až 2016 a meziroční změna vývoje
- Tabulka 3 – základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2016
- Tabulka 4 – územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly
- Tabulka 5 – přestupky – počet celkem a majetkové přestupky 2015 - 2016
- Tabulka 6 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2016
- Tabulka 7 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2016
- Tabulka 8 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2016
- Tabulka 9 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2016
- Tabulka 10 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2016
- Tabulka 11 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2016
- Tabulka 12 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2016
- Tabulka 13 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2016
- Tabulka 14 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2016
- Tabulka 15 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2016
- Tabulka 16 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2016
- Tabulka 17 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2016
- Tabulka 18 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2016
- Tabulka 19 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2016
- Tabulka 20 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2016
- Tabulka 21 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2016
- Tabulka 22 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2015 a 2016
- Tabulka 23 – rizikovitost okresů Ústeckého kraje za rok 2016
- Tabulka 24 – rizikovitost vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2016
- Tabulka 25 – vývoj počtu obyvatel od roku 2007
- Tabulka 26 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 2004
- Tabulka 27 – věková struktura obyvatel kraje
- Tabulka 28 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. za rok 2016
- Tabulka 29 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje
- Tabulka 30 – nezaměstnanost kraje
- Tabulka 31 – podíl nezaměstnaných v krajích v letech 2014 a 2016
- Tabulka 32 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje
- Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2015
- Tabulka 34 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2016
- Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2015 (pachatelé)
- Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2016 (pachatelé)
- Tabulka 37 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2011 až 2016 (pachatelé)
- Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2015
- Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2016
- Tabulka 40 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2012 až 2016
- Tabulka 41 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2015
- Tabulka 42 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2016
- Tabulka 43 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2012 až 2016

Seznam grafů

- Graf 1 – vývoj kriminality v ČR v letech 2004 – 2015
- Graf 2 – vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2010 – 2016
- Graf 3 - struktura celkové kriminality v Ústeckém kraji v roce 2016
- Graf 4 – trestná činnost mládeže v Ústeckém kraji v letech 2010 - 2016
- Graf 5 – vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016
- Graf 6 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016
- Graf 7 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016
- Graf 8 – vývoj drogové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2016
- Graf 9 – vývoj dopravních nehod
- Graf 10 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež SPOD 2015
- Graf 11 - počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2016
- Graf 12 - indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2015
- Graf 13 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2016
- Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí a mladistvých – celkem v letech 2011 až 2016
- Graf 15 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2011 až 2016
- Graf 16 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2011 až 2016
- Graf 17 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2015
- Graf 18 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2016
- Graf 19 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2012 - 2016
- Graf 20 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2012 až 2016
- Graf 21 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2015
- Graf 22 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2016

PŘÍLOHA

Tabulka P1 – obce a osady ve správních okrscích obvodních oddělení Policie ČR Ústeckého kraje

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Děčín	Benešov nad Ploučnicí / III	Benešov nad Ploučnicí, Dolní Habartice, Dobrná, Horní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Ovesná, Mlatce, Fojtovice, Blankartice, Merboltice, Malá Veleň, Soutěska, Jedlka, Starý Šachov, Malý Šachov, Valkeřice, Sluková, Velká Bukovina, Malá Bukovina, Karlovka, Verneřice, Čáslav, Loučky, Příbram, Rychnov, Rytířov
	Česká Kamenice / IV	Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Horní Kamenice, Filipov, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Líska, Pekelský Důl, Víska pod Lesy, Janská, Kunratice, Lipnice, Studený, Kytlice, Mlýny, Markvartice, Srbská Kamenice, Veselé
	Děčín – město/II	Děčín, Bělá, Škrabky, Jalůvčí, Přípeř, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Horní Žleb, Maxičky, Dolní a Horní Oldřichov, Březiny, Bechlejovice, Chlum, Folknáře, Čechy, Nová Ves, Boletice, Křešice, Nebočady, Lesní Mlýn, Lesná, Velká Veleň, Loubí, Krásný Studenec, Jílové, Sněžník, Modrá, Martiněves, Kamenice, Malšovice, Nová Bohyně, Borek, Javory, Hliněná, Vilsnice, Dobkovice, Prosetín, Skrytín, Choratice, Poustka, Těchlovice, Babětin, Přerov
	Krásná Lípa/IV	Krásná Lípa, Kyjov, Dlouhý Důl, Zahrady, Rybníště, Nová Ves, Nová Chříbská, Doubice, Chříbská, Horní Chříbská, Dolní Chříbská, Chříbské Potoky, Krásné Pole
	Hřensko/ IV	Ludvíkovice, Kámen, Bynovec, Arnoltice, Labská Stráň, Růžová, Kamenická Stráň, Janov, Hřensko, Horní Hřensko, Mezní Louka, Mezná, Huntířov, Františkův Vrch, Stará Oleška, Lužná, Nová Oleška, Brložec, Jetřichovice, Rynartice, Všemily, Vysoká Lípa
	Rumburk/ III	Rumburk, Jiřikov, Filipov, Staré Křečany, Nové Křečany, Valdek, Brtníky
	Šluknov / IV	Šluknov, Království, Císařský, Rožany, Kunratice, Nové Hraběcí, Valdek, Nová Ves, Královská
	Varnsdorf / II	Studánka, Dolní Podluží, Lesná, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rozhled, Jedlová, Lesná, Varnsdorf
	Velký Šenov/ IV	Velký Šenov, Malý Šenov, Janovka, Knížecí, Staré Hraběcí, Mikulášovice, Salmov, Tomášov, Mikulášovičky, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Vilémov
Chomutov	Chomutov – město/II + CV Kamenná / III + CV Černovická/III	Chomutov-město, Údlice, Spořice, Přechápy, Chomutov - sídliště, Málkov, Ahníkov, Lideň, Vysoká, Zásada, Zelená, Hora Sv. Šebestiána, Nová Ves, Křímov, Domina, Krásná Lípa, Nebovazy, Celná, Strážky, Křímov-Suchdol, Staré Spořice, Černovice, Blahuňov
	Jirkov / II	Jirkov, Starý Březeneč, Červený Hrádek, Jindřišská, Vrskmaň, Zaječice, Strupčice, Okořín, Hošnice, Všešudy, Pesvice, Otvice, Vysoká Pec, Drmaly, Pyšná, Mezihoří, Zákoutí, Kalek, Načetín, Jindřichova Ves, Blatno, Boleboř, Hradečná, Květnov, Orasín, Radenov, Svahová, Šerchov, Vinařice
	Kadaň / III	Kadaň, Brodce, Meziříčí, Kadaňská Jeseň, Nová Víska, Pokutice, Prunéřov, Tušimice, Úhošťany, Zásada u Kadaně, Místo, Vysoká Jedle, Rokle, Hradec, Krásný Dvůrček, Nová Víska u Rokle, Želina
	Klášteřec n. O. / III	Ohří, Rašovice, Šumná, Klášteřec nad Ohří, Ciboušov, Hradiště, Klášteřecká Jeseň, Lestkov, Miřetice u Klášteřce nad Útočištěm, Verněřov, Okounov, Kotvina, Krupice, Oslovice, Perštejn, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vrskmaň, Domašín, Louchov, Petlery
	Březno / IV	Březno u Chomutova, Droužkovice, Nechranice, Střezov, Všehrady, Vikletice, Kopeček, Hořenec, Hrušovany, Holetice, Nezabylice, Lažany, Denětice, Bílence, Voděradý, Stranná, Vičice, Škrlé
	Radonice/ III	Radonice, Maštov, Vilémov, Račetice, Libědice, Veliká Ves, Chbany, Hořnice, Malé Krhovice, Poláky, Přeskaky, Roztyly, Soběsuky, Vadkovice, Čejkovice, Konice, Dobřenec, Háj, Vidolice, Kadaňský Rohozec, Kojetín, Miřetice u Vintířova, Vintířov, Vlkaň, Vojnín, Ždov, Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice, Vítčice, Blovy, Pětipsy, Vinaře, Zahořany
	Vejprty / IV	Vejprty, Kovářská, Měděnec, Loučná pod Klínovcem, Kryštofovy Hamry, Výsluní, Celná, Černý Potok, Přebíška, Mezilesí, Rusová, Dolní Halže, Kamenné, Kotlina, Mýtinka, České Hamry, Háj, Výsada, Kýšovice, Soběčice, Úbočí, Volyně

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Litoměřice	Libochovice / IV	Libochovice, Poplze, Dubany, Evaň, Horka, Křesín, Levousy, Klapý, Lkáň, Sedlec, Slatina, Černiv, Chotěšov, Radovesice, Žabovřesky n. O., Budyně n. O., Břežany, Písty, Nížebohy, Přestavky, Vrbka, Roudníček, Kostelec n. O., Mšené-lázně, Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice, Martiněves, Charvatce, Radešín
	Litoměřice / II	Litoměřice, Býčkovice, Dolní Týnec, Hlinná, Chudoslavice, Kamýk, Knobloška, Kotelice, Křešice, Kundratice, Lbín, Levín, Libochovany, Malíč, Maškovice, Mentaurov, Michalovice, Miřejovice, Mlékojedy, Myštice, Nový Mlýnec, Nučnice, Píšťany, Ploskovice, Podviní, Pohofany, Přední Nezly, Řepčice, Řepnice, Sedlec, Skalice, Staňkovice, Starý Mlýnec, Těchobuzice, Tlučeň, Trnovany, Třeboutice, Třebušín, Velké Žernoseky, Velký Újezd, Vinné, Všeradiště, Zadní Nezly, Zahořany, Žalhostice, Žitenice
	Lovosice / II	Lovosice, Bílinka, Bílý Újezd, Blešno, Boreč, Březno, Čížkovice, Děčany, Děkovka, Dlažkovice, Dobkovičky, Dřemčice, Dřevce, Hrušovka, Chodovlice, Chotiměř, Chrástany, Jenčice, Keblice, Kletečná, Kocourov, Kololeč, Leská, Lhota, Lhotka n. L., Litochovice n. L., Lukavec, Lukohořany, Malé Žernoseky, Madvědice, Milešov, Mrsklesy, Obřice, Opárno, Pnětluky, Podsedice, Prackovice n. L., Radostice, Režný Újezd, Semeč, Sifejovice, Skalice, Solany, Staré, Sulejovice, Sutom, Šepetely, Teplá, Třebenice, Třebívlice, Úpohlavy, Velemín, Vchynice, Vlastislav, Vrbičany, Želechovice.
	Roudnice n. L. / III	Roudnice n. L., Bechlín, Brzánky, Bříza, Ctíněves, Černěves, Černouček, Dobříň, Dušníky, Horní Beřkovice, Hrobce, Chodouny, Chvalín, Kleneč, Kostomlaty p. Ř., Kozlovice, Krabčice, Kyškovice, Libkovic p. Ř., Libotenice, Lounky, Mnetěš, Nové Dvory, Předonín, Račiněves, Rohatce, Rovné, Straškov - Vodochody, Vědomice, Vésce, Vražkov, Záluží, Židovice
	Štětí / III	Štětí, Stračí, Počeplice, Hněvice, Radouň, Chcebuz, Brocno, Veselá, Újezd, Čakovice, Hoštka, Polepy, Drahobuz, Snědovice, Vrbice, Vrutice a Račice
	Terezín / IV	Terezín, Bohušovice n. O., Brňany, Brozany n. O., České Kopisty, Doksany, Dolánky n. O., Hostěnice, Hrdly, Nové Kopisty, Nučnický, Oleško, Počaply, Rochov, Travčice
	Úštěk / IV - pod OO PČR Litoměřice	Úštěk, Bílý Kostelec, Brusov, Bukovice, Dolní Chobolice, Dolní Nezly, Dolní Řepčice, Dolní Šebířov, Dolní Vysoké, Držovice, Dubičná, Habřina, Horní Chobolice, Horní Nezly, Horní Řepčice, Horní Vysoké, Hradec, Hradiště, Chotiněves, Jištěrpy, Lhota, Liběšice, Ličnice, Lovečkovice, Lukavice, Lukov, Lukovsko, Mladé, Muckov, Mukařov, Náčkovice, Ostré, Pohorsko, Rašovice, Robeč, Rochov, Soběnice, Srdov, Starý Týn, Tetčiněves, Julčín, Kalovice, Klínky, Knínice, Konojedy, Levín, Levínské Petrovice, Touchořiny, Trnoblany, Třebín, Vědlice, Zelený, Zimoř.
Louny	Louny / II	Blšany u Loun, Brloh, Bedřichovice, Cítoliby, Černčice, Černocho, Dobroměřice, Debeř, Donín, Hříškov, Hvíždalka, Hnojnice, Hořenec, Hřivice, Chlumčany, Charvátce, Chožov, Chraberce, Chrastín, Jablonec, Koštice, Kozly, Kysta, Lahovice, Libčevy, Lišťany, Louny, Mnichov, Mnichovský Týnec, Nečichy, Nová Ves, Obora, Orasice, Pátek, Panenský Týnec, Peruc, Počedělice, Radonice, Řisuty, Sinutec, Slavětín, Smolnice, Strádonice, Sulec, Telce, Toužetín, Třtěno, Uherce, Veltěže, Vlčí, Vojnice, Vojničky, Volenice, Vršovice, Vrbno nad Lesy, Všechlapy, Želevice, Želkovice, Žerotín, Židovice
	Kryry / IV	Běsno, Bílenec, Blatno, Březnice, Černčice, Dětaň, Dolní Záhůří, Drahonice, Dvorce, Horní Záhoří, Králov. Údolí, Kryry, Kružín, Ležky, Libkovic, Libyně, Lubenec, Lužec, Malměřice, Mlýnce, Mukoděly, Očihov, Očihovec, Petrohrad, Příběnice, Řepany, Skytaly, Stebno, Strojetic, Struhař, Vesce, Vidhostice, Vítkovice, Vrbička, Vrutek
	Podbořany / III	Blšany, Brody, Buškovice, Čárka, Dolánky, Hlubany, Chmelištná, Chotěbudice, Chrástany, Kašice, Kněžice, Krásný Dvůr, Letov, Liběšovice, Malá Černoc, Mory, Nepomyšl, Neproblize, Němčany, Nová Ves, Oploty, Podb. Rohozec, Podbořany, Pšov, Siřem, Soběchleby, Stachov, Sýrovice, Valov, Vysoké Třebušice, Zlovědice
	Postoloprty / III	Bítozeves, Blažim, Březno, Břvany, Domoušice, Dolejší Hůrky, Drahomysl, Hořany, Hradiště, Hřivice, Jimlín, Kocanda, Konětopy, Lenešice, Levonice, Lipenec, Lipno, Lišany, Malnice, Markvarec, Minice, Mradice, Nehasice, Nečemice, Opočno, Pnětluky, Počerady, Postoloprty, Rvenice, Seletice, Seménkovice, Senkov, Skupice, Solopysky, Strkovice, Tatinná, Touchovice, Truzenice, Třeskonice, Tuchořice, Velemysleves, Vidovle, Vrbka, Výškov, Zálezly, Zbrašín, Zeměchy
	Žatec / II	Bezděkov, Břežany, Čeradice, Činov, Deštnice, Dobříčany, Dubčany, Holedeč, Holedeček, Hořetice, Chudeřín, Kličin, Klůček, Lhota, Liběšice, Libočany, Libořice, Líčkov, Měcholupy, Milčevy, Milošice, Nová Hospoda, Nové Sedlo, Přivlaky, Radíčevy, Rybňany, Sádek, Sedčice, Selibice, Staňkovice, Stekník, Stránky, Stroupeč, Trnovany, Tvřice, Veletice, Velichov, Velká Černoc, Větrušice, Záhoří, Záluzice, Žatec, Žabokliky, Želeč, Železná, Žíželice

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Most	Most (II) + Most Zahradní (III)	Most - město, Souš, Rudolice nad Bílinou, Most- Velebudice, Most - Zahradní, Most – Vtelno
	Litvínov (III) + Hamr (III) + pol. st. Nová Ves v Horách a Lom	Litvínov - Horní Ves, Šumná, Loučná, Chudeřín, Dolní Litvínov, Růžodol, Lounice, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Dlouhá Louka, Libkovice, Lom, Les, Černice, Horní Jiřetín, Hamr, Janov, Křižatky, Jezeří, Český Jiřetín, Fláje, Klíny, Mníšek, Brandov, Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Lesná, Malý Háj
	Meziboří (III)	Meziboří
	Obrnice (III)	Braňany, Kaňkov, Želenice, Liběšice, České Zlatníky, Obrnice, Chanov, Patokryje, Svinčice, Lužice, Sedlec, Vtelno, Dobřice, Korozluky, Skršín, Chrámce, Bedřichův Světec, Bělušice, Odolice, Milá, Bečov, Zaječice, Volevčice, Polerady, Čepirohy, Bylany, Vysoké Březno, Malé Březno, Saběnice, Havraň, Moravěves, Nemilkov, Lišnice, Koporeč, území bývalých obcí: Židovice, Stránce, Kamenná Voda, Skyčice, Slatinice, Vršany
Teplice	Teplice (II) + Trnovany (II) + Prosetice (III)	Statutární město Teplice, část Řetenice, Šanov I, centrum, sídliště Nová Ves, Bílá cesta, obce Újezdeček, Hudcov, část Trnovany, Šanov II, obec Proboštov část Prosetice, část Šanov I, vilová zástavba Valy, obce Kladruby, Bystřany, Rtyně nad Bílinou, Žalany, Bořislav, Žim
	Krupka (III)	Město Krupka, části Bohosudov, Unčín, Vrchoslav, Nová Vrchoslav, Maršov, Dolní Maršov, Nové Modlany, obce Modlany, Srbsice, Staré Srbsice, Soběchleby, Suché, Dražkov, Kvítkov, Horní Krupka, Fojtovice, Habartice
	Dubí (III)	Město Dubí a jeho části Pozorka, Mstíšov, Bystřice, Běhánky, Dražůnky, obce Novosedlice, Cínovec, Přítok
	Duchcov (III)	Město Duchcov, Osek, Hrob, obce Košťany, Háj u Duchova, Oldřichov, Jeníkov, Zabužany, Želénky, Všechlapy, Lahošť, Kamenný Pahorek, Mikulov, Moldava, Nové město v Krušných horách, Dlouhá louka
	Bílina (III)	Město Bílina, obce Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Chotějovice, Křemýž, Ohnič, Žichov, Měrunice, Mrzlice, Tvrdín, Razice, Štěpánov, Lukov, Světec, Štrbsice, Kostomlaty pod Milešovkou, Bžany, Lhenice, Lbín, Lysec, Bukovice, Hlince, Přončický, Chouč, Kučlín, Mukov, Úpoř, Dolánky, Hradiště, Mošnov, Pytlíkov
Ústí nad Labem	Chlumec (IV)	Chabařovice, Chlumec, Hrbovice, Roudníky, Přestanov, Stradov, Žandov, Varvažov, Telnice, Liboňov, Větrov, Zadní Telnice, Adolfovo, areál fa Chabařovické strojírny, čerpací stanice Ono, areál fa Egres, areál bývalého Dolu 5. květen
	Libouchec (IV)	Libouchec, Čermná, Mnichov, Arnultovice, Velké Chvojno, Malé Chvojno a Luční Chvojno, Žďár, Žďárek, Knínice, Petrovice, Nakléřov - Panenská, Krásný Les, Tisá, Rájec, Ostrov, Antonínov, Libov, Lipová a Arnultovice
	Velké Březno (IV)	Velké Březno, Valtířov, Malé Březno, Leština, Zubnice, Týniště, Doubravice, Homole u Panny, Háslice, Nová Ves u Pláně, Bláhov, Dolní Lhota, Suletice, Rýdeč, Řetouň, Proboštov, Tašov, Čeřeniště, Malečov, Němčí, Březí, Horní Zálezly, Byňov, Liškov, Lhota pod Pannou
	ÚL-Trmice (III)	Trmice včetně Újezdu a Koštova, Řehlovice a místní části Stadice, Brozánky, Habří, Radejčín, Dubice a Moravany, Stebno s místními částmi Suchou, Podlešínem, Milbohem a Chvalovem, Habrovany, část obvodu Ústí n. L.-město, Předlice a Hostovice až téměř k Větruši
	ÚL-Neštěmice (III)	sídliště Skalka, Výšina a obec Ryjice vč. chatových osad, sídliště Mojžíř, Zadní Mojžíř, Neštědice, obec Neštěmice až po skálu na počátku ulice Opletalova u Krásného Března, obce Povrly, Ryjice, Blansko, Dolní Mirkov, Český Bukov, Lužec, Lysá, Mašovice, Maškovice, Mirkov, Roztoky, Slavošov, Šachov, Radešín a Sovolusky
	ÚL-město (II)	Ústí nad Labem - město + Dolní Zálezly, Vaňov, Ústí n. L. - severní Terasa + Chudarov, Chudarov, Radešín, Sovolusky, Žežice, Mlýniště, Libov, Lipová, Neznabohy
	ÚL-Střekov (III)	Ústí nad Labem - Střekov, Olšinky, Svádov, Olešnice, Budov, Nová Ves, Sedlo, Kojetice, Sebužín, Církvice, Tašov
	ÚL-Všebořice/III	Skorotice, Božtěšice, Strážky, Habrovice, Bánov, Podhoří, Český Újezd, Střížovice
	ÚL-Krásné Bř./III	městská část Krásné Březno